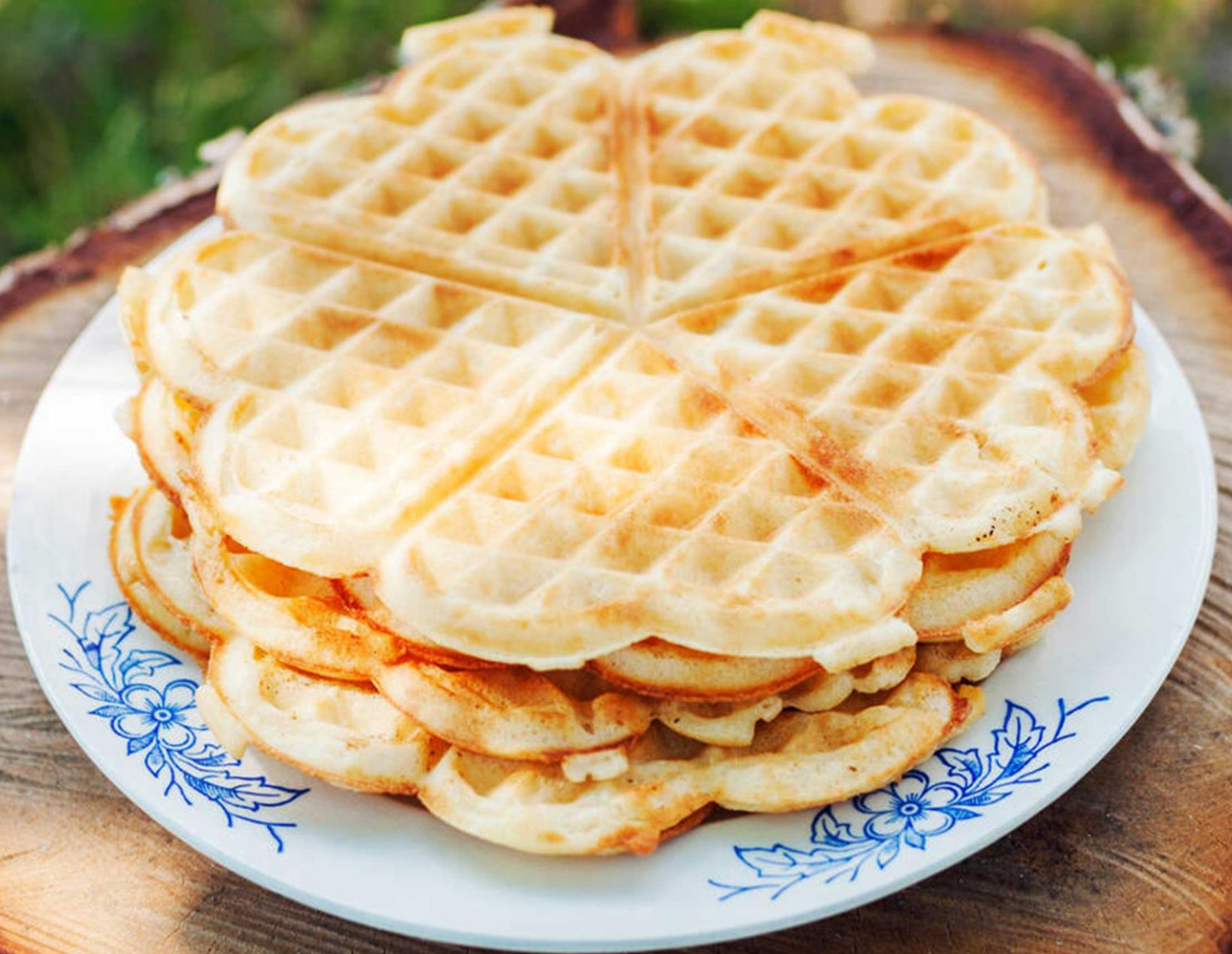

OP Ryhmän puolivuosisikatsaus
1.1.–30.6.2022

OP Ryhmän puolivuosisikatsaus 1.1.–30.6.2022:

Tulos ennen veroja oli 459 miljoonaa euroa – hyvä tulos epävarmassa toimintaympäristössä

Tulos ennen veroja 1–6/2022	Korkokate 1–6/2022	Vakuutuskate 1–6/2022	Nettopalkkio- tuotot 1–6/2022	CET1- vakavaraisuus 30.6.2022
459 milj. €	+5 %	+17 %	0 %	17,6 %

- Tulos ennen veroja oli 459 miljoonaa euroa (561).
- Asiakasliiketoiminnan tuotot kasvoivat yhteensä 6 % 1 572 miljoonaan euroon (1 479). Korkokate kasvoi 5 % 675 miljoonaan euroon (641) ja vakuutuskate 17 % 383 miljoonaan euroon (326). Nettopalkkiotuotot olivat 515 miljoonaa euroa (512).
- Tuotot sijoitustoiminnasta laskivat 73 % 44 miljoonaan euroon (164).
- Yhteensä tuotot laskivat 15 % 1 505 miljoonaan euroon (1 777). Väliaikainen poikkeusmenettely mukaan lukien tuotot laskivat 1 % 1 662 miljoonaan euroon (1 682).
- Kulut kasvoivat 1 % 1001 miljoonaan euroon (991).
- Tuloslaskelman saamisten arvonalentumiset kasvoivat 65 miljoonaa euroa 100 miljoonaan euroon (35). Kasvusta suurin osa tuli Ukrainan sodan välillisistä vaikutuksista ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Saamisten arvonalentumiset olivat 0,20 % (0,07) luotto- ja takauskannasta.
- OP Ryhmällä ei ole merkittäviä suoria vastuita Venäjälle. Ukrainan sodan vaikutukset luottoriskiasemaan syntyvät pääasiassa välillisesti yritysluottoihin tietyiltä toimialoilta, erityisesti energian ja raaka-aineiden hintojen nousun seurauksena.
- OP Ryhmän luottokanta kasvoi vuodessa 4 % 98 miljardiin euroon (95) ja talletukset 3 % 76 miljardiin euroon (74).
- CET1-vakavaraisuus oli 17,6 % (18,2), joka ylittää sääntelyn edellyttämän minimitason 7,9 prosenttiyksiköllä. OP Ryhmä otti toisella vuosineljänneksellä käyttöön standardimenetelmään perustuvan riskipainotettujen erien lattiataso, joka laskee CET1-vakavaraisuutta 1,0 prosenttiyksikköä.
- Vähittäispankin tulos ennen veroja oli 136 miljoonaa euroa (138). Korkokate kasvoi 2 % 485 miljoonaa euroon (474) ja nettopalkkiotuotot kasvoivat 6 % 397 miljoonaan euroon (376). Saamisten arvonalentumiset kasvoivat 13 miljoonaa euroa 60 miljoonaan euroon (47). Luottokanta kasvoi vuodessa 2 % ja talletukset 4 %.
- Yrityspankin tulos ennen veroja oli 91 miljoonaa euroa (276). Korkokate kasvoi 6 % 214 miljoonaan euroon (203), nettopalkkiotuotot laskivat 15 % 83 miljoonaan euroon (98) ja sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat 88 miljoonaa euroa 7 miljoonaan euroon (95). Saamisten arvonalentumiset kasvoivat 52 miljoonaa euroa 40 miljoonaan euroon.
- Vakuutuksen tulos ennen veroja oli 205 miljoonaa euroa (220). Vakuutuskate kasvoi 17 % 393 miljoonaan euroon (335). Tuotot sijoitustoiminnasta laskivat 107 miljoonaa euroa -13 miljoonaan euroon (94). Vahinkovakuutuksen operatiivinen yhdistetty kulusuhde oli 91,8 % (86,2).
- Ryhmätoimintojen tulos ennen veroja oli -24 miljoonaa euroa (-51).
- Omistaja-asiakkaille kertyneet uudet OP-bonukset olivat 107 miljoonaa euroa (103).
- OP Ryhmä juhlistaa 120-vuotista taivaltaan nostamalla omistaja-asiakkaidensa Tuotto-osuuksien tuottotavoitetta 1,20 prosenttiyksiköllä. Lisäkoron myötä Tuotto-osuuden tuottotavoite on vuonna 2022 yhteensä 4,45 prosenttia.
- OP Osuuskunnan hallitus päätti 26.7.2022 tehdä ennakkohakemuksen Euroopan keskuspankille standardimenetelmän käyttämiseksi vakavaraisuuslaskennassa sisäisten mallien (IRBA) ja käytössä olevan standardimenetelmään perustuvan riskipainotettujen erien lattiataso sijaan. Mahdollisella standardimenetelmään siirtymisellä ei ole vaikutusta OP Ryhmän vakavaraisuuteen ja riskiasemaan.
- Vuoden 2022 tuloksen ennen veroja arvioidaan muodostuvan pienemmäksi kuin vuoden 2021 tulos. Näkymistä kerrotaan tarkemmin kohdassa "Loppuvuoden näkymät".

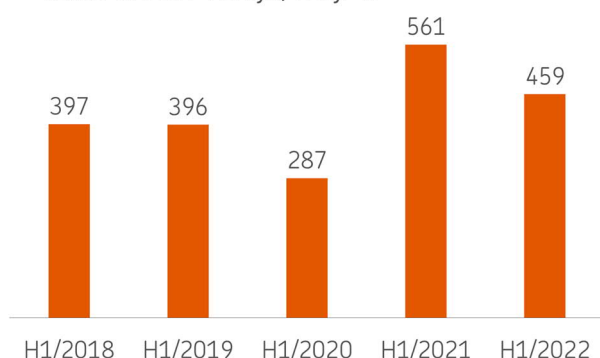
OP Ryhmän avainlukuja

	1–6/2022	1–6/2021	Muutos, %	1–12/2021
Tulos ennen veroja, milj. €	459	561	-18,1	1 127
Vähittäispankki	136	138	-1,9	304
Yrityspankki	91	276	-66,9	474
Vakuutus	205	220	-7,1	504
Ryhmätoiminnot	-24	-51	-	-109
Omistaja-asiakkaille kertyneet uudet OP-bonukset, milj. €	107	103	4,0	210
Oman pääoman tuotto (ROE), %	5,4	6,9	-1,5*	6,6
Oman pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	6,6	8,1	-1,5*	7,8
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,44	0,55	-0,11*	0,54
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	0,54	0,65	-0,11*	0,64
	30.6.2022	30.6.2021	Muutos, %	31.12.2021
CET1-vakavaraisuus, %	17,6	18,3	-0,7*	18,2
Luottokanta, mrd. €	98,2	94,7	3,7	96,9
Talletukset, mrd. €	75,5	73,6	2,6	75,6
Järjestämättömät saamiset vastuista, %	2,4	2,4	0,0*	2,4
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,20	0,07	0,13*	0,16
Omistaja-asiakkaat (1 000)	2 057	2 039	0,9	2 049

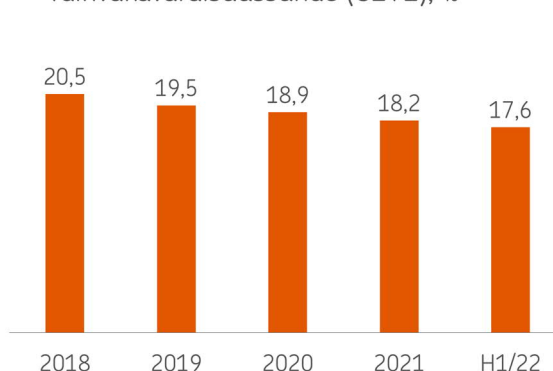
Tuloksen vertailulukuna on käytetty vuoden 2021 vastaavien jaksoiden lukuja. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten erien vertailulukuna on käytetty vuoden 2021 lopun tilannetta, ellei toisin mainita.

*Suhdeluvun muutos

Tulos ennen veroja, milj. €

Ydinvakavaraisuussuhde (CET1), %

Päajohtaja Timo Ritakallion kommentit

OP Ryhmä on selviytynyt alkuvuoden epävarmassa toimintaympäristössä hyvin, ja tammi–kesäkuun tulos ennen veroja oli 459 miljoonaa euroa. Tulos kehittyi erityisen hyvin vähittäispankkitoiminnassa ja vakuutusliiketoiminnassa, kun taas Yrityspankki-segmentin tulos jäi vertailukauden tasosta selvästi. Asiakasliiketoimintamme tuotot kasvoivat vertailukaudesta 6 prosenttia. Korkokate kasvoi viime vuodesta selvästi, 5 prosenttia, vakuutuskate 17 prosenttia erityisesti diskonttokoron noston myötä ja nettopalkkiotuotot pysyivät edellisen vuoden tasolla. Ilman vahinkovakuutuksen diskonttokoron noston vaikutusta asiakasliiketoiminnan tuotot olivat edellisen vuoden tasolla. Sen sijaan haastavassa sijoitusympäristössä sijoitustoiminnan tuotot laskivat 73 prosenttia 44 miljoonaan euroon väliaikainen poikkeusmenettely huomioiden.

Kulujen kasvu on pysynyt maltillisena, ja kehitysinvestointimme ovat edenneet suunnitelmien mukaisesti. OP Ryhmän luottokanta kasvoi vuodessa 4 prosenttia ja talletukset 3 prosenttia. Talletuskannan kasvuvauhti on edelleen hidastunut pandemia-ajan alkuvaiheesta.

Ukrainan sodan suorat ja epäsuorat vaikutukset kasvattivat saamisten arvonalentumisia vuoden ensimmäisellä vuosineljänneksellä selvästi, mutta vastaava kasvu ei enää jatkunut huhti–kesäkuun aikana. Tämä kertoo siitä, että niin henkilö- kuin yritysasiakkaidemme lainanhoitokyky on talousnäkömyien heikkenemisestä huolimatta säilynyt hyvänä.

Olemme viime vuosina tehneet onnistuneita strategisia valintoja ja ydinliiketoimintaamme – pankki- ja vakuutusliiketoimintaan – keskittyvä strategiamme on osoittautunut toimivaksi. Vaikka toimintaympäristö oli edelleen vuoden toisella neljänneksellä monella tavalla epävarma, OP Ryhmän tulos pysyi kokonaisuudessaan hyvällä tasolla.

OP Ryhmän CET1-vakavaraisuus säilyi vahvalla tasolla ja oli 17,6 prosenttia. Otimme käyttöön standardimenetelmään perustuvan riskipainotettujen erien lattiataason vakavaraisuuslaskennassa 30.6.2022. Lattiataason käyttöönotto heikensi OP Ryhmän CET1-vakavaraisuutta lopulta vain yhden prosenttiyksikön.

OP-mobiilin käyttäjämäärä nousi jälleen uuteen ennätykseen, yli 1,3 miljoonaan aktiiviseen käyttäjään, jotka kirjautuivat palveluun yli 46 miljoonaa kertaa kesäkuun aikana. Koronarajoitusten poistuminen, talousnäkömyien epävarmuus ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa näkyivät käteisen kysynnän kääntymisenä lievään kasvuun edellisten vuosien voimakkaan vähentymisen jälkeen. Henkilöasiakkaiden käteisnostot nousivat euromääräisesti 7 prosenttia ja kappalemääräisesti 2 prosenttia verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Pitkäaikainen sijoittaminen sijoitusrahastoihin ja osakkeisiin jatkui alkuvuoden markkinaheilunnasta huolimatta. Uusia säännöllisen rahastosäästämisen sopimuksia on solmittu tänä vuonna yli 61 000, ja niitä oli katsauskauden lopussa puoli miljoonaa kappaletta. Uusia arvo-osuustilejä ja osakesäästötilejä avattiin alkuvuoden aikana 44 000 kappaletta ja aktiivisten osakesijoittajien määrä kasvoi lähes 6 prosenttia. Asiakkaamme ovat hajauttaneet sijoituksiensa riskiä entistä enemmän sekä maantieteellisesti että eri omaisuusluokkiin. Vaikka kotimaisiin osakkeisiin sijoitetaan edelleen selkeästi eniten, yksityissijoittajat ostivat kesäkuussa myös kansainvälisiä osakkeita 70 prosenttia enemmän kuin vuoden 2021 kesäkuussa. Selvästi suosituin kaupankäytintkanava sijoittamisessa on OP-mobiili, joka tarjoaa sijoittajalle kätevän tavan sijoitusten tekemiseen, seuraamiseen ja sijoitusvaihtoehtojen analysointiin.

Asuntomarkkinoilla vuoden alkupuolisko oli kohtuullisen vilkas, mutta asuntokauppa ja asuntolainojen kysyntä hidastuivat viime vuodesta lähemmäs koronaa edeltänyttä tasoa. Korokojen nousun vaikutus näkyy jo yhä useamman asuntovelallisen arjessa, ja kasvaviin asumismenoihin on edelleen järkevää varautua niin korkojen nousun kuin inflaation kiihdyttämän energian hinnan kohoamisen myötä. Asuntolainojen tyypillisin viitekorko, 12 kuukauden euribor, nousi huhtikuussa positiiviseksi, ja sen nousutahti on ollut nopeaa. Kesäkuun lopussa 12 kuukauden euribor oli yhden prosentin tasolla, ja markkinat odottavat koron nousevan selvästi seuraavan vuoden aikana. Katsauskauden lopussa henkilöasiakkaiden asuntoluottokannastamme oli korkosuojattu 32 prosenttia.

Poikkeuksellisen nopeiden vaihteluiden vuoksi talouden näkymissä on edelleen suurta epävarmuutta. Suidannetilanne on kokonaisuutena yhä kohtuullisen hyvä, mutta talouskasvu on hidastumassa selvästi ja riskit talouden ajautumisesta taantumaan ovat kasvaneet merkittävästi. Suomen taloutta tukee yhä palveluiden kulutuksen kasvu ja viennin elpyminen koronapandemiasta. Samaan aikaan talouden kasvua kuitenkin hidastavat Venäjän hyökkäyssodan seurausten lisäksi nopeutunut inflaatio, kiristynyt rahapolitiikka, kapasiteettirajoitteet ja vientimarkkinoiden kasvun hidastuminen.

Toimintaympäristömme epävarmoista näkymistä huolimatta OP Ryhmällä on vahvan vakavaraisuutensa ansiosta erinomaiset edellytykset huolehtia niin pankki- kuin vakuutusasiakkaidensa palvelutarpeista myös tulevana vuosina. Kuljemme asiakkaidemme kanssa yhdessä yli kaikkien aikojen – myös tällaisten haastavampien aikojen.

OP Ryhmän puolivuosisikatsaus 1.1.–30.6.2022

OP Ryhmän avainlukuja.....	2
Pääjohtaja Timo Ritakallion kommentit	3
Toimintaympäristö.....	5
Tulos ja tase.....	6
Huhti–kesäkuun keskeiset tapahtumat	8
OP Ryhmän strategiset tavoitteet ja painopisteet.....	9
Omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön menestyksen edistäminen.....	9
Asiakkuudet ja asiakasedut.....	10
Vastuullisuus.....	10
Monikanavaiset palvelut.....	11
Vakavaraisuus	11
Riskiprofiili	13
Segmenttien tulos	19
Vähittäispankki.....	19
Yrityspankki.....	21
Vakuutus	23
Ryhmätöiminnot	26
ICT-investoinnit.....	27
Henkilöstö	27
OP Ryhmän rakenteessa tapahtuneet muutokset	27
OP Osuuskunnan hallinto	28
Katsauskauden jälkeiset tapahtumat	28
Loppuvuoden näkymät	28
Tunnuslukujen laskentakaavat	29
Vakavaraisuustaulukot	33
 Taulukko-osa	
Tuloslaskelma	35
Laaja tuloslaskelma	35
Tase	36
Oman pääoman muutoslaskelma	37
Rahavirtalaskelma	38
Liitetaulukot	39

Toimintaympäristö

Maailmantalouden kehitys oli alkuvuonna yhä monilla mittareilla myönteistä. Yritysten tulokset olivat hyviä ja työmarkkinat monissa maissa jopa poikkeuksellisen kireät. Inflaatio kuitenkin kiihtyi rajusti, Venäjän hyökkäys Ukrainaan aiheutti epävarmuutta ja Kiinan koronarajoitukset pahensivat tuotantoketjujen pullonkauloja. Luottamus talouteen alkoikin heikentyä toisella vuosineljänneksellä. Rahoitusmarkkinoilla odotukset kiristyvästä rahapolitiikasta nostivat korkoja jyrkästi, ja osakkeiden hinnat laskivat.

Euroopan keskuspankki (EKP) päätti heinäkuun kokouksessaan nostaa ohjaukorkojaan 0,50 prosenttiyksikköä. Korkoja nostetaan jatkossa taloustilanteen mukaisesti. EKP lopetti arvopapereiden netto-ostot heinäkuun alussa mutta ilmoitti uudesta ohjelmasta, jolla voidaan estää valtiolainojen korkojen perusteeton nousu.

Suomen talous oli alkuvuonna hyvässä kasvussa. Koronarajoitusten poistumisen myötä palvelualat elpyivät, ja vahva tilauskanta tuki yrityksiä. Työllisyys lisääntyi ripeästi, mikä vaimensi inflaation kiihtymisen vaikutusta ostovoimaan. Kotitalouksien luottamus laski jyrkästi, mutta toistaiseksi tämä ei heijastunut yhtä voimakkaasti kotitalouksien kulutukseen. Asuntomarkkinoilla kehitys vaimeni mutta säilyi hyvällä tasolla.

Loppuvuoden aikana talouskasvun ennakoitaan hidastuvan alkuvuodesta ja lyhyiden markkinakorkojen nousun jatkuvan. Näkymiä varjostaa yhä poikkeuksellinen epävarmuus.

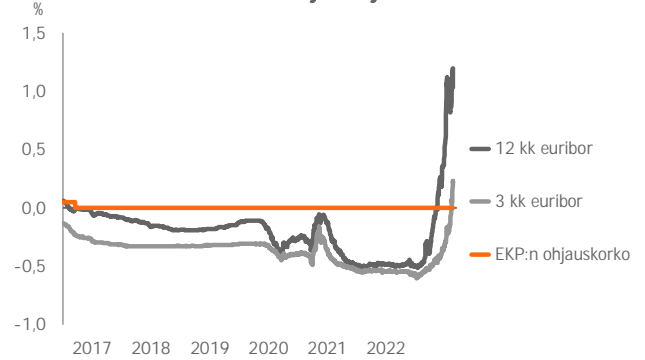
Suomen koko finanssialan lainakasvu pysyi suhteellisen vakaana alkuvuodesta. Toukokuun 3,0 prosentin vuosikasvu jäi hieman vuoden 2021 3,3 prosentin tasosta. Suomalaisien kotitalouksien lainakasvu oli toukokuussa 2,9 prosentin vuositasolla, vastaava kasvu oli asuntoyhteisöillä 6,5 prosenttia ja yritysluotoissa 1,6 prosenttia. Kotitalouslainojen kasvun ajurina toimineiden asuntoluottojen vuotuinen kasvu oli 3,1 prosenttia.

Talletusten vuosikasvu hidastui toukokuussa 3,4 prosenttiin vuoden 2021 5,3 prosentista. Yritystalletusten vuotuinen kasvu oli toukokuussa 2,9 prosenttia ja kotitaloustalletusten 5,1 prosenttia.

Suomeen rekisteröityjen sijoitusrahastojen arvo laski vuoden 2021 ennätyksellisestä 158,8 miljardin huipusta 143 miljardiin euroon toukokuun lopussa. Alkuvuoden aikana rahastoista on lunastettu pääomia yhteensä 2,4 miljardin euron edestä.

Vakuutus toimialalla vakuutusturvan kysyntä jatkui alkuvuonna vakaana. Sijoitusmarkkinoiden negatiivinen kehitys heijastui osaltaan vakuutusyhtiöiden kannattavuuteen.

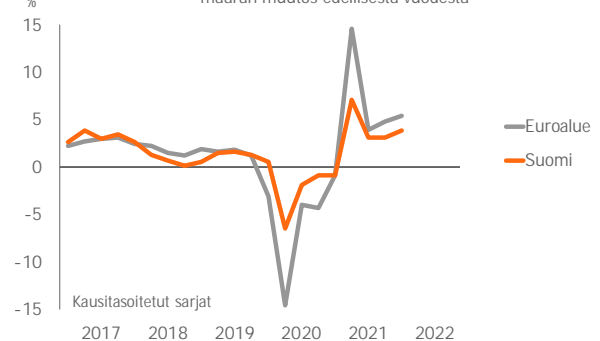
Euriborit ja ohjaukorko

Lähde: Suomen Pankki

BKT

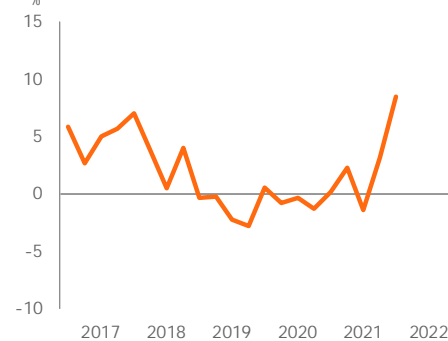
määrän muutos edellisestä vuodesta

Lähteet: Eurostat, Tilastokeskus

Investoinnit Suomessa

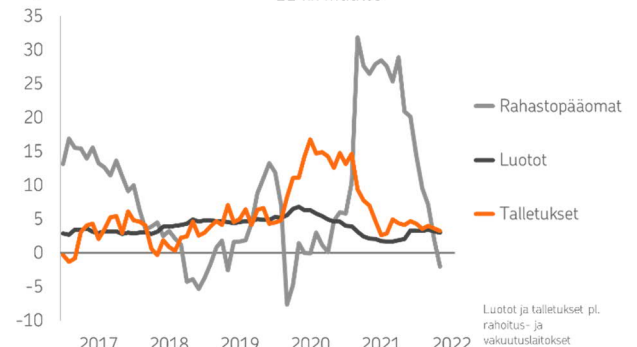
määrän muutos edellisestä vuodesta

Lähde: Tilastokeskus

Finanssialan volyymikehitys

12 kk muutos

Lähteet: Suomen Pankki, Suomen Sijoitus tutkimus Oy

Tulos ja tase

Tulosanalyysi, milj. €	1-6/2022	1-6/2021	Muutos, %	4-6/ 2022	4-6/ 2021	Muutos, %	1-12/2021
Tulos ennen veroja	459	561	-18,1	270	296	-8,8	1 127
Vähittäispankki	136	138	-1,9	82	73	12,7	304
Yrityspankki	91	276	-66,9	88	161	-45,3	474
Vakuutus	205	220	-7,1	105	104	0,7	504
Ryhmätoiminnot	-24	-51	-	-35	-29	-	-109
Tuotot							
Korkokate	675	641	5,3	341	324	5,2	1 409
Vakuutuskate	383	326	17,5	252	170	48,7	743
Nettopalkkiotuotot	515	512	0,5	243	242	0,1	1 034
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-113	255	-144,3	-131	109	-219,7	376
Liiketoiminnan muut tuotot	46	43	7,0	7	36	-81,3	54
Tuotot yhteensä	1 505	1 777	-15,3	712	881	-19,2	3 616
Kulut							
Henkilöstökulut	451	460	-2,1	224	238	-5,9	914
Poistot ja arvonalentumiset	110	128	-14,2	53	65	-18,5	283
Liiketoiminnan muut kulut	440	403	9,3	201	181	11,0	810
Kulut yhteensä	1 001	991	1,0	478	484	-1,2	2 007
Saamisten arvonalentumiset	-100	-35	-	-17	-13	-	-158
Väliaikainen poikkeusmenetely (overlay approach)	157	-91	-	106	-36	-	-118
Omistaja-asiakkaille kertyneet uudet OP-bonukset	107	103	4,0	54	52	3,0	210
Avainlukuja, milj. €							
				30.6.2022	31.12.2021	Muutos, %	
Luottokanta				98 198	96 947	1,3	
Asuntoluotot				42 307	41 522	1,9	
Yritysluotot				23 497	23 128	1,6	
Asuntoyhteisöt ja muut luotot				32 395	32 297	0,3	
Takauskanta				4 004	4 047	-1,0	
Muut vastuut				15 329	15 314	0,0	
Talletukset				75 539	75 612	-0,1	
Hallinnoitavat varat (brutto)				98 259	111 836	-12,1	
Sijoitusrahastot				28 199	32 515	-13,3	
Instituutioasiakkaat				35 730	38 336	-6,8	
Private Banking				22 790	27 831	-18,1	
Sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt				11 540	13 154	-12,3	
Taseen loppusumma				167 705	174 110	-3,7	
Sijoitusomaisuus				21 596	22 945	-5,9	
Vakuutusvelka				8 257	8 773	-5,9	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat				33 180	34 895	-4,9	
Oma pääoma				13 843	14 184	-2,4	

(19,4). Efektiivistä verokantaa laski Pohjola Sairaalan veroton myyntivoitto.

OP Ryhmän oma pääoma oli 13,8 miljardia euroa (14,2). Omaan pääomaan sisältyi Tuotto-osuuksia 3,2 miljardia euroa (3,2), josta irtisanottujen Tuotto-osuuksien osuus oli 0,2 miljardia euroa (0,3). Tuotto-osuuksien tuottotavoite vuodelta 2022 on 4,45 prosenttia. Katsauskaudelta kertyneen Tuotto-osuuksille maksettavan koron arvioidaan olevan yhteensä 72 miljoonaa euroa (47). Vuodelta 2021 maksettiin korkoja yhteensä 96 miljoonaa euroa kesäkuussa 2022.

Laaja tulos verojen jälkeen oli -247 miljoonaa euroa (466). Osakkeiden ja saamistodistusten käyvän arvon muutokset laskivat käyvän arvon rahastoa. Yhteensä käyvän arvon rahaston muutokset laskivat laajaa tulosta 731 miljoonaa euroa (-17). Etuuspoijaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot paransivat laajaa tulosta 135 miljoonaa euroa (38) laskennassa käytettävän diskonttokoron nousun seurauksena.

Huhti–kesäkuu

Toisen vuosineljänneksen tulos ennen veroja oli 270 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 296 miljoonaa euroa. Asiakasliiketoiminnan tuotot eli korkokate, vakuutusgate ja nettopalkkiotuotot kasvoivat.

Korkokate kasvoi vuotta aiemmasta 5,2 prosenttia 341 miljoonaan euroon. Vakuutusgate kasvoi 48,7 prosenttia 252 miljoonaan euroon. Vakuutusvelan diskonttokoron nosto kasvatti vakuutusgatea 96 miljoonaa euroa. Nettopalkkiotuotot, 243 miljoonaa euroa, olivat viime vuoden tasolla (242).

Korkojen nousu ja osakekurssien lasku tekivät sijoitusympäristöstä haastavan. Sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat 240 miljoonaa euroa -131 miljoonaan euroon. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot olivat yhteensä -395 miljoonaa euroa (104). Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot laskivat yhteensä 240 miljoonaa euroa johdannaisten käyvän arvon muutosten takia. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta arvostettavien osakkeiden käyvät arvot laskivat yhteensä 177 miljoonaa euroa ja saamistodistusten yhteensä 115 miljoonaa euroa vertailukaudesta. Vahinkovakuutuksen vakuutusvelan diskonttokoron nostoa vastaava erä, 96 miljoonaa euroa, näkyi negatiivisena arvonmuutoksena sijoitustoiminnan nettotuotoissa. Henkivakuutuserät, jotka sisältävät muun muassa vakuutusteknisten erien muutokset, kasvattivat sijoitustoiminnan nettotuottoja 265 miljoonaa euroa 256 miljoonaan euroon. Väliaikainen poikkeusmenettely kasvatti sijoitustoiminnan tuottoja 106 miljoonaa euroa (-36). Yhteensä tuotot sijoitustoiminnasta laskivat 133 prosenttia -24 miljoonaan euroon.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 7 miljoonaa euroa (36). Vertailukaudesta liiketoiminnan muita tuottoja kasvatti Checkout Finland Oy:n myynti.

Kulut laskivat 1,2 prosenttia 478 miljoonaan euroon. Henkilöstökulut laskivat 5,9 prosenttia 224 miljoonaan euroon. Poistot ja arvonalentumiset laskivat vertailukaudesta 18,5 prosenttia 53 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 11,0 prosenttia 201 miljoonaan euroon.

Saamisten arvonalentumiset, 17 miljoonaa euroa, kasvoivat vertailukaudesta 4 miljoonaa euroa. Lopullisia nettoluottotappioita kirjattiin 29 miljoonaa euroa (15).

Laaja tulos oli -85 miljoonaa euroa (279). Käyvän arvon rahaston muutokset laskivat laajaa tulosta 380 miljoonaa euroa. Vertailukaudesta käyvän arvon rahaston muutokset paransivat laajaa tulosta 21 miljoonaa euroa.

Huhti–kesäkuun keskeiset tapahtumat

Muutoksia OP Ryhmän keskusyhteisön johtokunnassa

KTM Kasimir Hirn on nimitetty OP Ryhmän uudeksi teknologia- ja kehitysjohtajaksi (CIO) 1.9.2022 alkaen. Samalla hänestä tulee OP Osuuskunnan johtokunnan jäsen.

Teknologia- ja kehitysjohtajana Hirn vastaa OP Ryhmän palveluiden ja järjestelmien kehittämisestä ja ylläpitämisestä sekä Kehittäminen ja teknologiat -toiminnosta. Hän on työskennellyt OP Ryhmässä vuodesta 2001 lähtien, viimeisimpänä ryhmän Infrastruktuuri ja arkkitehtuuri -toiminnon johtajana.

OP Ryhmän nykyinen teknologia- ja kehitysjohtaja Juho Malmberg jää omasta pyynnöstään pois OP Ryhmästä 1.11.2022. Hän toimii seniorineuvonantajana syyskuun alusta lokakuun loppuun.

OP Ryhmä on perustanut uuden historiasäätiön juhlistaakseen 120-vuotista toimintaansa

OP Ryhmä täytti 120 vuotta 14.5.2022, ja OP Osuuskunnan hallitus on perustanut säätiön vaalimaan ryhmän historiallista perintöä. Historiasäätiön päätehtävä on ylläpitää ja kehittää OP Ryhmän museota, joka esittelee ryhmän kasvutarinan osuuskassoista Suomen suurimmaksi finanssiryhmäksi. Lisäksi säätiö edistää ja tukee suomalaista osuuspankkitoimintaa ja sen kulttuuriperintöä sekä hallinnoi ja kartuttaa ryhmän historiallista tietoa, kokoelmia, esineitä ja aineistoa. Säätiö myös myöntää tutkimuslupia aineiston käyttämiseksi tutkimustyössä.

OP Ryhmä otti käyttöön standardimenetelmään perustuvan riskipainotettujen erien lattiatason vakavaraisuuslaskennassa

OP Ryhmä päätti 1.3.2022 ottaa käyttöön standardimenetelmään perustuvan riskipainotettujen erien lattiatason (SA-lattia) vakavaraisuuslaskennassaan vuoden 2022 toisella neljänneksellä. Päätöksen taustalla olivat lisääntyneet sääntelyn vaatimukset ja pankkivalvoja Euroopan keskuspankin kanssa käydyt keskustelut sisäisten luottoluokittelumenetelmien (IRBA, Internal Ratings-Based Approach) soveltamisesta. SA-lattia laski toisella neljänneksellä CET1-vakavaraisuutta 1,0 prosenttiyksikköä. Aikaisempaa arviota pienempi SA-lattian vaikutus on seurausta laskennan metodologian kehittämisestä.

OP Ryhmän strategiset tavoitteet ja painopisteet

OP Ryhmän strategiaprozessissa strategiaa muodostetaan, uudistetaan ja toteutetaan jatkuvasti. Toimintaympäristöä ja toimintamallia arvioidaan systemaattisesti, jotta kyetään tekemään tarvittaessa uusia strategisia valintoja ja toteuttamaan ne.

OP Ryhmän perustehtävä, arvot, visio ja strategian painopisteet ovat kokonaisuus, jossa osat täydentävät toisiaan. OP Ryhmän visio on olla johtava ja vetovoimaisin finanssiryhmä Suomessa. Toimintaympäristön jatkuva seuranta ja strategiset painopisteet auttavat yhteisen vision saavuttamisessa ja ohjaavat kaikkea tekemistä.

OP Ryhmän keskusyhteisön hallintoneuvosto vahvisti ryhmän strategian kokouksessaan 25.8.2021. Päivitetystä strategiassa määriteltiin OP Ryhmän keskeiset strategiset painopisteet lähivuosille. Painopisteet ovat:

- arvoa asiakkaille
- kannattava kasvu
- laadukas ja tehokas toiminta
- vastuullinen liiketoiminta
- osaava, innostunut ja hyvinvoiva henkilöstö.

OP Ryhmän kaiken toiminnan perustana on vahva riskienhallinta- ja compliance-kulttuuri.

OP Ryhmän keskusyhteisön hallintoneuvosto on vahvistanut 30.10.2019 OP Ryhmän pitkän aikavälin strategiset tavoitteet. Tavoitteet ovat olleet voimassa 1.1.2020 alkaen.

Hallintoneuvosto on 25.8.2021 tarkentanut bränditason suositellun pitkän aikavälin tavoitetta siten, että NPS-tavoite on jaettu erikseen pankki- ja vakuutusliiketoimintaan.

OP Ryhmän strategiset tavoitteet	30.6.2022	31.12.2021	Tavoite 2025
Oman pääoman tuotto (ROE ilman OP-bonuksia), %	6,6	7,8	8,0
CET1-vakavaraisuus, %	17,6	18,2	väh. CET1-vakavaraisuusvaade + 4 %-yks.*
Bränditason suositelu, NPS (Net Promoter Score, henkilö- ja yritysasiakkaat)**	Pankki: 28 Vakuutus: 17	Pankki: 29 Vakuutus: 16	Pankki: 30 Vakuutus: 20
Luottoluokitus	AA-/Aa3	AA-/Aa3	väh. tasolla AA-/Aa3

*OP Ryhmän tavoite CET1-vakavaraisuudelle on vähintään CET1-vakavaraisuusvaade lisätynä neljällä prosenttiyksiköllä. Kesäkuun lopun vakavaraisuusvaateella laskettu CET1-tavoite oli 13,7 prosenttia.

**Tilikauden vuosineljänneksen keskiarvo

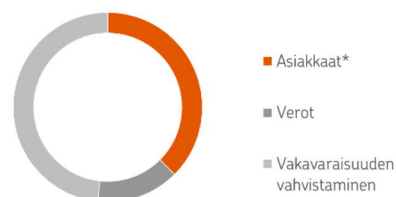
Omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön menestyksen edistäminen

OP Ryhmän perustehtävänä on edistää omistaja-asiakkaidensa ja toimintaympäristönsä kestävää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Ryhmän toiminta perustuu sen vahvistettuihin arvoihin, perustehtävään, vahvaan vakavaraisuuteen, osaavaan riskienhallintaan ja asiakkaiden kunnioittamiseen. OP Ryhmän arvot ovat ihmisläheisyys, vastuullisuus ja yhdessä menestyminen.

Tuloksen käyttö

OP Ryhmän tavoitteena ei ole voiton maksimointi omistajille, vaan osuuspankin omistaja-asiakkaiden tarvitsemien palvelujen tuottaminen mahdollisimman tehokkaasti. Yhteinen menestys käytetään omistaja-asiakkaiden hyväksi keskittämistuina ja muina taloudellisina etuina sekä palvelukyvyn ylläpitona ja kehittämisenä.

Arvio OP Ryhmän vuoden 2022 tuloksen käytöstä, joka vahvistetaan tilikauden päättymisen jälkeen:

*) Asiakkaat = OP-bonukset, alennukset ja Tuotto-osuuksien korot omistaja-asiakkaille

OP Ryhmän perustehtävän menestyksenkäs toteuttaminen vaatii vahvaa vakavaraisuutta, jota edellyttävät myös kasvavat viranomaisvaatimukset. Vakavaraisuuden vahvistaminen

edellyttää ryhmältä tehokkuutta ja tuloksentekeyttä myös jatkossa. Omistaja-asiakkaille palautettavan osuuden lisäksi merkittävä osa liiketoiminnan tuloksesta käytetään OP Ryhmän vakavaraisuuden vahvistamiseen.

OP Ryhmän tuottama hyöty jaetaan omistaja-asiakkaille sen mukaan, kuinka paljon kukin osuuspankin omistaja-asiakas ryhmän palveluita käyttää. Omistaja-asiakkaiden etukokonaisuuden muodostavat asioinnin määrän perusteella kertyvät OP-bonukset sekä edut ja alennukset, joita annetaan pankkipalveluista, vakuutuksista sekä säästämisen ja sijoittamisen palveluista. Omistaja-asiakkailta on myös mahdollisuus sijoittaa omaan osuuspankkiinsa Tuotto-osuuksien kautta. Tuotto-osuuksille maksetaan vuosittain korkoa pankkien voitonjakona.

OP Ryhmä juhlistaa 120-vuotista taivaltaan nostamalla omistaja-asiakkaidensa Tuotto-osuuksien tuottotavoitetta 1,20 prosenttiyksiköllä. Lisäkoron myötä Tuotto-osuuden tuottotavoite on vuonna 2022 yhteensä 4,45 prosenttia. Koron maksaminen ja sen määrä riippuvat osuuspankin toiminnan tuloksellisuudesta.

Tuloksesta maksetuilla veroilla mitattuna OP Ryhmä on yksi Suomen suurimmista veronmaksajista. Merkittävänä veronmaksajana OP edistää koko Suomen menestystä.

Asiakuudet ja asiakasedut

OP Ryhmän omistaja-asiakkaiden määrä oli katsauskauden lopussa 2,1 miljoonaa (2,0). Omistaja-asiakkaiden määrä kasvoi 8 000 asiakkaalla.

Pankkiasiakkaita oli 3,6 miljoonaa (3,6). Vähittäispankilla oli 3,3 miljoonaa (3,3) ja Yritys pankilla 0,3 miljoonaa asiakasta (0,3). Vahinkovakuutusasiakkaita oli 1,6 miljoonaa (1,6) ja henkivakuutusasiakkaita 0,4 miljoonaa (0,4).

Pankki- ja vakuutustoiminnan yhteisten asiakkaiden määrä oli 1,3 miljoonaa (1,3).

Osuuspankkien omistaja-asiakkaiden sijoitukset osuuspankkien Tuotto- ja jäsenosuuksiin olivat yhteensä 3,4 miljardia euroa (3,4).

Osuuspankkien omistaja-asiakkaiden pankki-, vakuutus- ja varallisuudenhoitoasioinnista kertyy OP-bonusia. Tammi-kesäkuussa kertyneiden uusien bonusten arvo oli yhteensä 107 miljoonaa euroa (103). Katsauskaudella OP-bonusia käytettiin pankki- ja varallisuudenhoitopalveluihin yhteensä 58 miljoonaa euroa (58) ja vahinkovakuutus tuotteiden vakuutusmaksuihin 55 miljoonaa euroa (55).

Omistaja-asiakkaat hyöttyivät vähittäispankkitoiminnan päivittäispalvelupaketin alennetusta hinnasta 30 miljoonaa euroa (29). Omistaja-asiakkaille annettiin 24 miljoonaa euroa (29) vahinkovakuutuksen keskittämisalennuksia. Lisäksi omistaja-asiakkaat ostivat, myivät ja vaihtoivat suurinta osaa sijoitusrahastoista ilman erillisiä kuluja. Edun arvo oli 4 miljoonaa euroa (4).

Edellä mainitut OP-bonukset ja asiakasedut olivat yhteenlaskettuna 165 miljoonaa euroa (165) eli 26,4 prosenttia (22,7) OP Ryhmän tuloksesta ennen veroja ja myönnettyjä etuja.

Vuodelta 2021 kertyneen Tuotto-osuuksille kesäkuussa 2022 maksetun koron määrä oli yhteensä 96 miljoonaa euroa (95). Vuoden 2022 Tuotto-osuuksien tuottotavoite on 4,45 prosentin korko (3,25). Katsauskaudelta kertyneen Tuotto-osuuksille maksettavan koron arvioidaan olevan yhteensä 72 miljoonaa euroa (47).

Vastuullisuus

Vastuullisuus on kiinteä osa OP Ryhmän liiketoimintaa ja strategiaa. Vastuullinen liiketoiminta on yksi OP Ryhmän strategisista painopisteistä. OP Ryhmän tavoitteena on olla vastuullisuuden edelläkävijä toimialallaan Suomessa. OP Ryhmän vastuullisuusohjelma rakentuu neljän teeman ympärille: vahvistamme suomalaisten taloustaitoja, edistämme kestävästä taloudesta, tuemme paikallista elinvoimaa ja yhteisöllisyyttä sekä käytämme tietopääomaamme vastuullisesti.

OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, ympäristöperiaatteista ja korruption torjunnasta. OP on sitoutunut noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita. OP Ryhmä on allekirjoittanut perustajajäsenenä YK:n ympäristöohjelman Finance Initiativen (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet.

OP Ryhmä raportoi vastuullisuudestaan vuosittain GRI-standardien mukaisesti. OP Ryhmän vuoden 2021 vastuullisuusraportti on julkaistu osana vuosikatsausta. Lisäksi OP Ryhmän toimintakertomuksessa on julkaistu selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista. Molemmat raportit ovat saatavilla osoitteessa [vuosi.op.fi/2021](https://www.op.fi/2021).

Vastuullisuuden huhti-kesäkuun keskeiset tapahtumat

Huhtikuussa OP-Asuntoluottopankki Oyj laski liikkeeseen vihreän katetun joukkovelkakirjalainan, jonka määrä on 1 miljardi euroa ja laina-aika 5,5 vuotta. Kiinteäkorkoinen kiinteistövakuudellinen joukkovelkakirjalaina on suunnattu kansainvälisille instituutiosijoittajille, ja sen kautta hankitut varat kohdistetaan OP-Asuntoluottopankin Green Covered Bond -viitekehyksen mukaisesti OP Ryhmän vihreiksi tunnistettuihin asuntoluottoihin. Rahoitettava toimiala on energiatehokkaat asuinrakennukset (green buildings).

Huhti-toukokuussa OP Ryhmä järjesti perinteisen Taloustaitokilpailun yhteistyössä Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto HYOL ry:n kanssa. Valtakunnalliseen kilpailuun osallistui tänä vuonna yhteensä noin 20 000 nuorta 325 koulusta ympäri Suomen, ja sen finaali järjestettiin Helsingin Vallilassa 25.5.2022. Kevään aikana osuuspankit tukivat nuoria kilpailuun valmistautumisessa järjestämällä taloustaitotuokioita osana opetusta.

Toukokuussa OP vietti valtakunnallista Varmuutta verkkoon -viikkoa. Viikon aikana perehdyttiin senioreille digitaitoja valtakunnallisessa webinaarissa, OP Ryhmän some-kanavissa ja noin 20 osuuspankissa ympäri Suomea.

Toukokuussa OP Ryhmä lahjoitti 500 000 euroa Suomen Punaiselle Ristille ukrainalaisten auttamiseen.

OP Ryhmä lahjoitti suomalaisille yliopistoille yhteensä 1,8 miljoonaa euroa. OP Ryhmän keskusyhteisön eli OP Osuuskunnan osuus lahjoituksesta oli 1,2 miljoonaa euroa. Se jaettiin tasan kymmenelle kauppatieteitä opettavalle yliopistolle: 120 000 euron lahjoituksen saavat Aalto-yliopisto, Itä-Suomen, Jyväskylän, Oulun, Tampereen, Turun ja Vaasan yliopistot sekä LUT-yliopisto, Hanken Svenska Handelshögskolan ja Åbo Akademi. Tämän lisäksi osuuspankit lahjoittivat oman alueensa yliopistoille yhteensä noin 620 000 euroa. Yliopistolahjoituksilla OP Ryhmä haluaa tukea suomalaista osaamista ja tutkimusta, luoda edellytyksiä kestäväälle kasvulle ja edistää toimintaympäristönsä pitkän aikavälin menestystä.

Pohjola Vakuutus ja OmaKamu ry solmivat kesäkuussa yhteistyösopimuksen, jonka myötä yhä useammalla lapsella on mahdollisuus saada turvallinen aikuinen elämänsä OmaKamu-toiminnan kautta. Toiminnan tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvoinnin edellytyksiä ennakoivasti ja pitkäaikaisesti.

Kesäkuussa OP Ryhmä liittyi rahoituslaitosten kansainväliseen Partnership for Carbon Accounting Financials -yhteistyöhankkeeseen (PCAF), jonka tavoitteena on kehittää ja ottaa käyttöön yhtenäinen tapa arvioida ja raportoida lainoihin ja sijoituksiin liittyviä kasvihuonekaasupäästöjä. Yhtenäinen tapa päästöjen arviointiin on lähtökohta rahoitusalan työlle Pariisin ilmastopimuksen tavoitteisiin pääsemiseksi. OP Ryhmä tukee sidosryhmiensä kestävää siirtymää rahoittajana, vakuuttajana ja sijoittajana sekä kehittämällä uusia kestävä rahoituksen tuotteita.

OP Ryhmässä on kaksi kansainvälisten periaatteiden pohjalta kehitettyä vastuullisen yritysrahoituksen tuotetta: vihreä laina ja kestävyyskriteerilaina. Vihreissä lainoissa yritysasiakas sitoutuu käyttämään lainatut varat määriteltäviin kohteisiin, kun taas kestävyyskriteerilainoissa yritysasiakas sitoutuu yhdessä valittaviin vastuullisuustavoitteisiin lainanmyönnön yhteydessä. Kestävyyskriteerilainan vastuullisuustavoitteet vaikuttavat lainan marginaaliin. Näiden lainojen ja limiittien yhteenlasketut vastuut olivat kesäkuun lopussa 3,9 miljardia euroa (3,0).

Monimuotoisuuden edistämiseksi OP Ryhmän tavoitteena on, että molempien sukupuolien osuus määritellyissä johtajatehtävissä on vähintään 40 prosenttia. Kesäkuun lopussa naisten osuus oli 30 prosenttia (30).

Monikanavaiset palvelut

OP Ryhmän monikanavainen palveluverkosto koostuu verkko-, mobiili-, konttori- ja puhelinpalveluista. OP:n

mobiilikanavilla (OP-mobiili, OP-yritysmobiili) oli kesäkuussa noin 1,4 miljoonaa aktiivista käyttäjää (1,3). Henkilökohtaista asiakaspalvelua tarjotaan sekä konttoreissa että digitaalisesti.

Mobiili- ja verkkopalvelut, milj. kirjautumista	1–6/2022	1–6/2021	Muutos, %
OP-mobiili	261,3	231,0	13,1
OP-yritysmobiili	12,9	9,5	36,0
Pivo	21,5	20,6	4,3
Op.fi	23,1	28,3	-18,4
	30.6.2022	31.12.2021	Muutos, %
Siirto-maksu, rekisteröityneet asiakkaat (OP)	1 096 262	1 054 931	3,9

Maaliskuussa OP toi Google Pay -palvelun asiakkaidensa käyttöön Suomessa. Palvelulla voi maksaa Android-puhelimella tai älykellolla ostoksia lähimaksupäätteillä, sovelluksissa ja verkkokaupoissa.

Maaliskuussa OP julkaisi uuden seniorioppaan, joka tukee asiakkaita ei-digitaalisessa pankkiasioinnissa. Opas seniorille auttaa löytämään vaihtoehdot arjen pankkiasiointiin ilman tietokonetta tai älypuhelinia.

OP Ryhmällä on kattava konttoriverkosto, johon kuuluu 307 toimipaikkaa (324) ympäri maata. Lisäksi Pohjola Vakuutuksella on laaja asiamies- ja kumppanuusverkosto.

OP Ryhmä on laajasti läsnä yleisimmässä sosiaalisen median kanavissa, joissa sillä on yhteensä 650 000 seuraajaa (630 000). OP Ryhmän valtakunnallisten some-tilien lisäksi monilla osuuspankeilla on omia sosiaalisen median tilejä, joilla ne jakavat paikallisille asiakkaille suunnattuja julkaisuja.

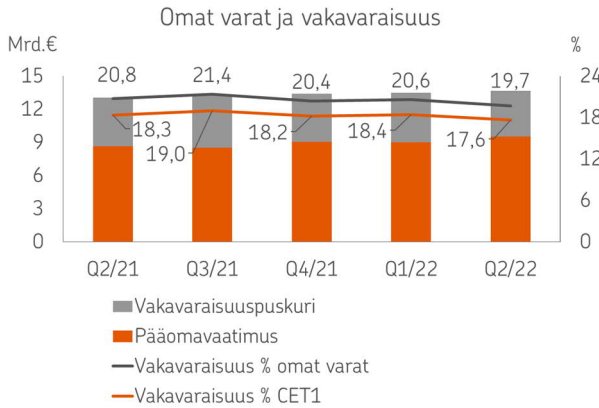
Vakavaraisuus

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän (Rava) valvonnasta annetun lain mukaan lasketut OP Ryhmän omat varat ylittivät laissa määritellyn vähimmäismäärän 3,9 miljardilla eurolla (4,5). Pankkitoiminnan pääomavaatimus oli ennallaan 13,8 prosentissa riskipainotetuista eristä laskettuna. Ryhmän omien varojen määrä suhteessa vähimmäispääomavaatimukseen oli 137 prosenttia (146). Tunnusluku heikkeni noin 15 prosenttiyksikköä SA-lattian käyttöönoton myötä. Pankkitoiminnan lisäpääomavaatimusten ja vakuutusyhtiöiden pääomavaatimusten seurauksena Rava-vakavaraisuuden minimitaso, 100 prosenttia, kuvaa tasoa, jonka puitteissa ryhmittymä voi toimia ilman puskurien alituksesta seuraavia viranomaisveloitteita.

Luottolaitosvakavaraisuus

OP Ryhmän CET1-vakavaraisuus oli 17,6 prosenttia (18,2), joka ylittää sääntelyn edellyttämän minimitason 7,9 prosenttiyksiköllä. Tunnusluku heikkeni yhden prosenttiyksikön SA-lattian käyttöönoton myötä. Tulos ja Tuotto-osuuksien liikkeeseenlaskut nostivat suhdelukua.

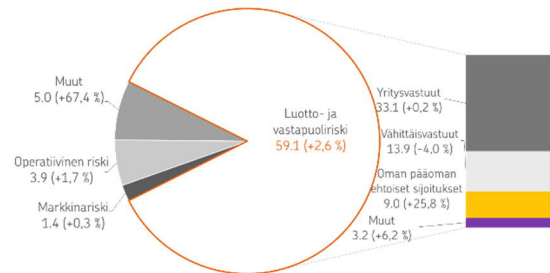
OP Ryhmän luottolaitostoiminnan vakavaraisuus on vahva suhteessa lakisääteiseen ja viranomaisen asettamiin vakavaraisuusvaatimuksiin. Lakisääteinen minimi vakavaraisuussuhteelle on 8 prosenttia ja CET1 -vakavaraisuudelle 4,5 prosenttia. Luottolaitoslain mukainen 2,5 prosentin kiinteä lisäpääomavaatimus, 1 prosentin O-SII-lisäpääomavaatimus ja EKP:n P2R-vaatimus nostavat alarajan kokonaisvakavaraisuussuhteelle käytännössä 13,8 prosenttiin ja CET1-vakavaraisuudelle 9,7 prosenttiin.

OP Ryhmän luottolaitostoiminnan ydinpääoma oli 12,2 miljardia euroa (12,0). Ydinpääomaan vaikuttivat positiivisesti pankkitoiminnan tulos ja Tuotto-osuuksien liikkeeseenlaskut. Tuotto-osuuksien määrä ydinpääomissa oli 3,2 miljardia euroa (3,1).

Kokonaisriski oli 69,3 miljardia euroa (65,7) eli 5 prosenttia suurempi kuin vuodenvaihteessa. SA-lattia kasvatti kokonaisriskin määrää.

Kokonaisriski 30.6.2022
yhteensä 69,3 mrd.€
(muutos vuoden alusta +5 %)

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän sisäiset vakuutusyhtiösijoitukset käsitellään riskipainotettuina erinä EKP:n luvan mukaisesti. Oman pääoman ehtoisin sijoituksiin sisältyy ryhmän sisäisiä vakuutusyhtiöomistuksia riskipainotettuina erinä 8,6 miljardia euroa (6,8). Määrän kasvu johtui siirtymisestä yksinkertaisen menetelmän 370 prosentin riskipainon käyttöön aiemman PD/LGD-menetelmän sijaan.

Finanssivalvonta tekee makrovakauspäätöksen neljännesvuosittain. Finanssivalvonta päätti kesäkuussa 2022 edelleen olla asettamatta pankeille syklistyystä vähentävää lisäpääomavaatimusta. Samalla Finanssivalvonta teki vuosittaisen tarkistuksen pankkien lisäpääomavaatimuksiin, ja päätti korottaa OP Ryhmän O-SII puskuria 0,5 prosenttiyksikköä 1,5 prosenttiin 1.1.2023 alkaen.

OP Ryhmän pankkitoiminnan vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) oli 7,8 prosenttia (7,4). Suhdeluku nousi keskuspankkitalletusten määrän pienentymisen myötä. Sääntelyn minimitaso on 3 prosenttia.

OP Ryhmä käy EKP:n kanssa keskustelua sisäisten mallien (IRBA, Internal Ratings-Based Approach) soveltamisen laajuuden uudelleenarvioinnista. OP Ryhmä siirtyy vakavaraisuuslaskennassa standardimenetelmän käyttöön luottolaitosvastuille sekä tietyille vähäisille osille yritysvastuuta kolmannen vuosineljänneksen aikana. Aikaisemmin näihin vastuihin on sovellettu sisäisten mallien IRBA-menetelmää. Tällä muutoksella ei ole vaikutusta vakavaraisuuteen.

EU:n vakavaraisuusasetuksen muutoksilla (CRR3), jotka implementoivat lopullisen Basel III -sääntelyn EU:ssa, ei arvioida olevan olennaista vaikutusta OP Ryhmän vakavaraisuuteen.

OP-yhteenliittymän vakavaraisuustaulukot 30.6.2022 julkaistaan viikolla 32.

Vakuutus

Vakuutusyhtiöiden vakavaraisuusasema on vahva. Vakuutustoiminnan vakavaraisuutta vahvisti pääosin korkojen nousu.

	Vahinkovakuutus		Henkivakuutus	
	30.6. 2022	31.12. 2021	30.6. 2022	31.12. 2021
Omat varat, milj. €*	1 586	1 464	1 565	1 656
Pääomavaade, milj. €*	736	840	583	833
Solvenssisuhde, %*	215	174	268	199
Solvenssisuhde, % (ilman siirtymäsäännöstä)	215	174	225	173

*siirtymäsäännökset huomioiden

EKP:n valvonta

OP Ryhmä on Euroopan keskuspankin (EKP) valvonnassa.

OP Ryhmä sai 25.4.2019 EKP:n päätöksen kiinteistövakuudellisten vähittäisvastuiden riskipainojen korotuksista osana sisäisten mallien läpikäyntiä (TRIM). Korotukset ovat voimassa toistaiseksi, kunnes päätöksessä esitetyt laadulliset vaatimukset on täytetty.

OP Ryhmä sai 19.2.2020 EKP:n päätöksen maksukyvyttömyyden määritelmän muutoksesta, jossa yritys- ja vähittäisvastuille asetettiin riskipainokertoimet. Riskipainokertoimet ovat voimassa, kunnes päätöksessä esitetyt laadulliset vaatimukset on täytetty.

OP Ryhmä sai 11.12.2020 EKP:n päätöksen vähittäisvastuiden riskipainojen korotuksista. Päätös korvasi aikaisemman 2.2.2017 annetun päätöksen.

OP Ryhmä sai 18.3.2021 EKP:n päätöksen yritysvastuiden riskiparametrin korotuksesta. Riskiparametrikertoimen on voimassa, kunnes päätöksessä esitetyt laadulliset vaatimukset on täytetty.

EKP on asettanut OP Ryhmälle valvojan arviointiin (SREP) perustuvan pääomavaatimuksen. EKP:n asettama lisäpääomavaatimus (P2R) on 2,25 prosenttia (2,25) 1.1.2022 alkaen.

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskevan sääntelyn mukaan kriisinratkaisuviranomaisella on oikeus puuttua pankin liikkeeseen laskemien sijoitustuotteiden ehtoihin sijoittajan asemaan vaikuttavalla tavalla. OP Ryhmän kriisinratkaisuviranomainen on Brysselissä toimiva EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). SRB on vahvistanut OP Ryhmän kriisinratkaisustrategian, jossa kriisinratkaisutoimet kohdistettaisiin OP-yhteensijäisiin

kriisinratkaisutilanteessa muodostettavaan uuteen OP Yrityspankkiin.

Kriisinratkaisuviranomainen päivitti 21.2.2022 OP Ryhmän omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen MREL-vaateen (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities). Päivitetty MREL-vaade on 26,1 prosenttia kokonaisriskin (RWA) määrästä ja 9,9 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden (LRE) määrästä.

Osana MREL-vaadetta kriisinratkaisuviranomainen on asettanut OP Ryhmälle EU:n kriisinratkaisusetuksen mukaisen subordinaatiovaateen. Subordinaatiovaateen perusteella määräytyy, kuinka suuri osa MREL-vaateesta on täytettävä omilla varoilla tai heikommassa etuoikeusasemassa olevilla veloilla. MREL-vaadetta täydentävä subordinaatiovaade on vuodesta 2022 alkaen 22 prosenttia kokonaisriskin määrästä ja 9,9 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden määrästä. Vuoden 2024 alusta alkaen subordinaatiovaade on 24 prosenttia kokonaisriskin määrästä ja 9,9 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden määrästä. Vaateisiin sisältyy 3,5 prosenttia lisäpääomavaatimuksia (CBR, Combined Buffer Requirement).

OP Ryhmän puskuri MREL-vaateeseen oli 7,3 miljardia euroa ja subordinaatiovaateeseen 2,4 miljardia euroa. OP Ryhmän liikkeeseen laskemien senior non-preferred (SNP) -ehtoisten joukkovelkakirjalainojen määrä oli 4,4 miljardia euroa. SNP-lainat kattavat subordinaatiovaadetta.

Riskiprofiili

OP Ryhmän riskinoton lähtökohtana on, että OP Ryhmä ottaa kantaakseen pääosin ryhmän perustehtävän hoitamisesta syntyviä riskejä. Riskinotossaan OP Ryhmä korostaa maltillisuutta, vastuullisuutta ja huolellista toimintatapaa. Riskinottoa suunnataan ja rajataan toimivan johdon valmistelemilla ja ylimmän hallintoelimen hyväksymillä periaatteilla ja limiiteillä.

OP Ryhmän menestys perustuu asiakkaiden ja muiden sidosryhmien luottamukseen, pääomien ja likviditeetin riittävyyteen sekä monipuoliseen tietoon asiakkaista. Riskinotto perustuu siihen, että ymmärretään asiakkaiden tulevaan toimintaan ja menestykseen vaikuttavat seikat sekä nykyisen kaltaisessa toimintaympäristössä että tilanteissa, joissa toimintaympäristöön kohdistuu äkillinen shokki tai trendinomaiset muutokset.

Toimintaympäristöä analysoidaan osana jatkuvaa strategiaproessia. Megatrendit ja tulevaisuudenkuvat strategian taustalla heijastavat muutosvoimia, jotka vaikuttavat OP Ryhmän ja sen asiakkaiden arkeen, olosuhteisiin ja tulevaisuuteen. Tällaisia toimintaympäristöä muovaavia tekijöitä ovat muun muassa kestävä kehitys ja vastuullisuus (ESG), väestön demografinen muutos, geopolittiset tekijät sekä teknologian nopea kehitys.

Esimerkiksi ilmasto- ja ympäristömuutoksia sekä muita ulkoisen toimintaympäristön tekijöitä tarkastellaan huolellisesti, jotta ymmärretään niiden vaikutukset asiakkaiden tulevaan menestykseen. Neuvonnalla ja liiketoimintapäätöksillä rohkaistaan asiakkaita kehittämään tulevaisuuden kestävä ja menestyvä liiketoimintaa. Samalla varmistetaan, että OP Ryhmän toiminta on pitkällä tähtäimellä kannattavaa ja arvojen mukaista.

OP Ryhmän liiketoiminta kattaa laajasti finanssisektorin eri osa-alueet, joten taloudellisen toimintaympäristön ulkopuolelta tulevien yllättävien shokkien suorat ja epäsuorat vaikutukset OP Ryhmän asiakkaiden menestykseen sekä OP Ryhmän toimitiloihin, tietotekniseen infrastruktuuriin ja henkilökuntaan voivat olla moninaiset. Realisoituessaan ne voivat vaikuttaa riskiprofiiliin, pääomituksen, likviditeettiin ja päivittäisen toiminnan jatkuvuuteen useilla tavoilla. Tällaisten potentiaalisten shokkien vaikutuksia tehdään näkyviksi skenaariotyöskentelyn keinoin.

Ryhmätasolla operatiiviset riskit pysyvät hyvin hallinnassa, ja niiden toteutumista aiheutui 2 miljoonan euron (3) bruttotappiot. Muiden riskien osalta riskiprofiilia käydään läpi tarkemmin liiketoiminnoittain.

Arvio Ukrainan sodan vaikutuksista OP Ryhmän riskeihin

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa voi vaikuttaa OP Ryhmän tuottoihin ja riskeihin välillisesti asiakkaiden muuttuneiden toimintaedellytysten, yleisen markkinatilanteen ja tekniseen infrastruktuuriin kohdistuvan haitanteon myötä. Vaikutukset voivat realisoitua muun muassa seuraavan kaltaisilla tavoilla:

- saamisten arvonalentumisten kasvuna
- sijoitusvarallisuuden arvojen laskuna
- kattavien pakotteiden ja vastapakotteiden vaikutuksina OP Ryhmään tai sen asiakkaiden toimintaan
- tukkuvarainhankinnan hinnan nousuna
- toiminnan jatkuvuusongelmina OP Ryhmään tai sen asiakkaisiin kohdistuvien kyberhyökkäysten seurauksena.

Vähittäispankki ja Yrityspankki

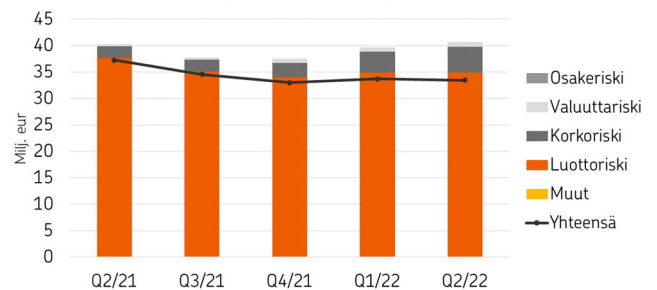
Pankkitoiminnan keskeiset riskit ovat asiakasliiketoiminnasta syntyvä luottoriski sekä markkinariski.

Pankkitoiminnan luottoriskiasema säilyi vakaana ja riskitasoltaan maltillisena sekä luottokannan yleinen laatu hyvänä, mutta riski negatiiviselle kehitykselle on olemassa. Luottoriskiasemaan voi vaikuttaa negatiivisesti korkotason nousu.

OP Ryhmällä ei ole merkittäviä suoria vastuita Venäjälle, jolloin Ukrainan sodan vaikutukset luottoriskiasemaan syntyvät pääasiassa välillisesti yritysluottoihin tietyiltä toimialoilta (rakentaminen, maatalous, kuljetus ja energia) erityisesti energian ja raaka-aineiden hintojen nousun seurauksena sekä yksittäisistä asiakkuuksista.

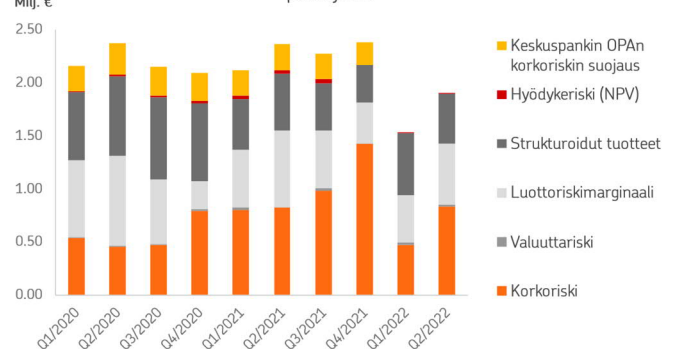
Yrityspankin pitkäaikaisten sijoitusten markkinariskitaso on laskenut toisella vuosineljänneksellä. Omaisuuslajijakaumaan ei tehty merkittäviä muutoksia katsauskaudella. Sijoitusten markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopussa 33 miljoonaa euroa (33). VaR-tunnusluku sisältää likviditeettireservin ja pankkitoiminnan pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainasijoitukset sekä niiden korkoriskiä suojaavat johdannaiset.

Yrityspankin markkinariskin VaR 95 % luottamustasolla ja 10 päivän pitoajalla

Markets-toiminnan avoin korkoriski on edelleen alhainen, mutta alkuvuoden suuret korkoliikkeet ovat kasvattaneet korkoriskin merkitystä. Tämä näkyy markkinariskiä mittaavan Expected Shortfall (ES) -luvun ja erityisesti korkoriskin osuuden nousuna verrattuna edeltävään vuosineljännekseen.

Markkinariskin ES 97,5 % luottamustasolla ja 1 päivän pitoajalla

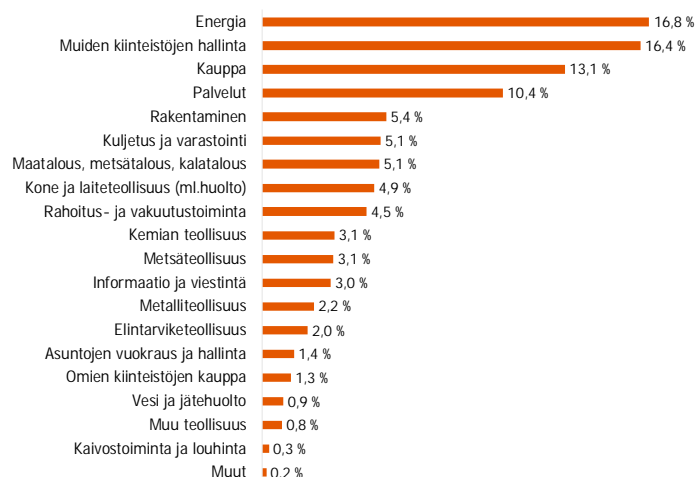
Lainanhoitojoustot ja järjestämättömät saamiset

	Terveet lainanhoitojoustot (brutto)		Järjestämättömät saamiset (brutto)		Ongelma-saamiset (brutto)		Tappiota koskeva vähennyserä		Ongelma-saamiset (netto)	
	30.6. 2022	31.12. 2021	30.6. 2022	31.12. 2021	30.6. 2022	31.12. 2021	30.6. 2022	31.12. 2021	30.6. 2022	31.12. 2021
Yli 90 pv erääntyneet saamiset, mrd. €			0,59	0,64	0,59	0,64	0,23	0,24	0,36	0,40
Todennäköisesti maksamatta jäävät saamiset, mrd. €			1,10	0,78	1,10	0,78	0,20	0,13	0,91	0,65
Lainanhoitojoustosaamiset, mrd. €	2,96	3,41	1,19	1,34	4,15	4,75	0,20	0,20	3,95	4,55
Yhteensä, mrd. €	2,96	3,41	2,88	2,76	5,84	6,17	0,62	0,58	5,22	5,59

Tunnuslukuja	OP Ryhmä		Vähittäispankki		Yrityspankki	
	30.6. 2022	31.12. 2021	30.6. 2022	31.12. 2021	30.6. 2022	31.12. 2021
Ongelmasaamiset vastuista, %	4,95	5,31	6,13	6,57	2,26	2,29
Järjestämättömät saamiset vastuista, %	2,44	2,37	2,69	2,61	1,86	1,77
Terveet lainanhoitojoustosaamiset vastuista, %	2,51	2,93	3,44	3,95	0,39	0,52
Terveet lainanhoitojoustosaamiset ongelmasaamisista, %	50,6	55,3	56,1	60,2	17,5	22,9
Tappiota koskeva vähennyserä (saamiset asiakkailta) ongelmasaamisista, %	13,7	11,9	7,8	7,5	42,9	41,5

Yhdenkään asiakkaan asiakasriski ei vähennyserien ja muiden luottoriskin vähentämistekniikoiden jälkeen ylittänyt kymmentä prosenttia OP Ryhmän omista varoista.

Yritysluottojen jakautuminen toimialoittain

Kuvassa esitetään OP Ryhmän yritysluottojen jakautuminen toimialoittain prosentteina katsauskauden lopussa.

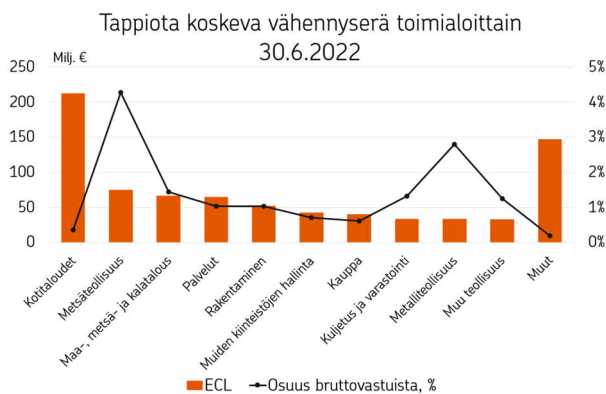

Vähittäispankin rahoitustaseen korkoriski mitattuna yhden prosenttiyksikön koron nousun vaikutuksena korkokatteeseen oli 328 miljoonaa euroa (337) ja yhden prosenttiyksikön laskun vaikutuksena -364 miljoonaa euroa (-62) keskimäärin vuodessa. Korkotuloriski lasketaan yhden vuoden aikaperiodille jakamalla kolmen seuraavan vuoden korkotuloriskin summa kolmella.

Yrittäjäpankin rahoitustaseen korkoriski mitattuna yhden prosenttiyksikön koron nousun vaikutuksena korkokatteeseen oli 1 miljoona euroa (25) ja yhden prosenttiyksikön laskun vaikutuksena -10 miljoonaa euroa (75) keskimäärin vuodessa.

OP Ryhmässä hallinnoitavien talletussuojan piiriin kuuluvien talletusten yhteismäärä kesäkuun lopussa oli 44,2 miljardia euroa (43,0). Talletussuojarahastosta korvataan enintään 100 000 euroa yhtä OP Ryhmän asiakasta kohden.

Tappiota koskeva vähennyserä toimialoittain

Kuvassa esitetään eri toimialojen tappiota koskeva vähennyserä katsauskauden lopussa sekä tappiota koskevan vähennyserän prosenttiosuus toimialan kokonaisvastausta katsauskauden lopussa.

Vakuutus

Vahinkovakuutus

Vahinkovakuutuksen keskeiset riskit ovat vahinkokehitykseen liittyvät vakuutustekniset riskit, vakuutusvelan katteena olevien sijoitusten markkinariskit, eläkemutoisen vakuutusvelan edunsaajien eliniän odotteen ennakoitua nopeampi kasvu, vakuutusvelan arvostamisessa käytetty korkotaso sekä vakuutusvelan diskonttorikon ja markkinakorkojen välinen ero. Toisen vuosineljänneksen aikana tehtiin päätös vakuutusvelan arvostamisessa käytetyn diskonttorikon nostosta 0,35 prosenttiyksiköllä 1,20 prosenttiin. IFRS-kirjanpidossa vakuutusvelka on viety vakiokorolla diskontattua vakuutusvelkaa markkinaehtoisemmaksi korkotäydennyserällä, jonka arvomuutos perustuu riskittömän korkokäyrän muutoksiin.

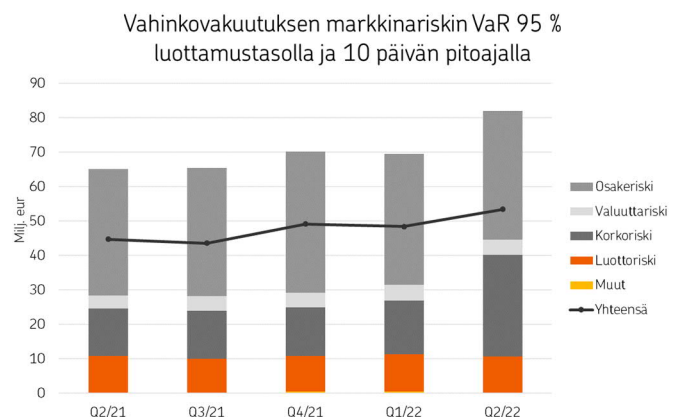
Eliniän odotteen kasvu yhdellä vuodella kasvattaisi eläkemutoista vakuutusvelkaa 43 miljoonaa euroa (45). Vakuutusvelan arvostamisessa käytetyn korkotason

laskeminen 0,1 prosenttiyksiköllä kasvattaisi vakuutusvelkaa 27 miljoonaa euroa (29).

Vahinkovakuutuksen vakuutusteknisissä riskeissä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia katsauskaudella. Vahinkovakuutuksen merkittäviä markkinariskejä ovat osakeriski ja markkinakorkojen laskun vakuutusvelan arvoa ja pääomavaadetta nostava vaikutus. Vakuutusvelan arvostamisessa käytettävän korkotason muutosten aiheuttamaa tulosvaihtelua on vaimennettu johdannaisopimuksilla. Johdannaiset on suljettu toisella vuosineljänneksellä.

Vahinkovakuutuksen sijoitustaseen markkinariskitaso on kasvanut toisen vuosineljänneksen aikana. Markkinariskitason nousun taustalla on korkoriskin kasvu, johtuen vakuutusvelan korkoriskin suojausasteen laskemisesta. Riskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopussa 53 miljoonaa euroa (49). VaR-tunnusluku sisältää yhtiön sijoitustaseen mukaan lukien sijoitukset, vakuutusvelan ja vakuutusvelan korkoriskiä suojaavat johdannaiset.

Vahinkovakuutuksen suorat liiketoimet Venäjälle tai Ukrainaan sekä vakuutus- että sijoitustoiminnassa ovat vähäisiä. Suurempi liiketoiminnallinen vaikutus liittyy sijoitusmarkkinoiden kehittymiseen.

Henkivakuutus

Henkivakuutuksen keskeisimmät riskit ovat henkivakuutuksen sijoitusomaisuuden markkinariskit, vakuutusvelan arvostamisessa käytetty korkotaso, vakuutettujen eliniän odotteen ennakoitua nopeampi kasvu sekä asiakaskäyttäytymisen muutoksista syntyvät raukeamis- ja takaisinostoriskit.

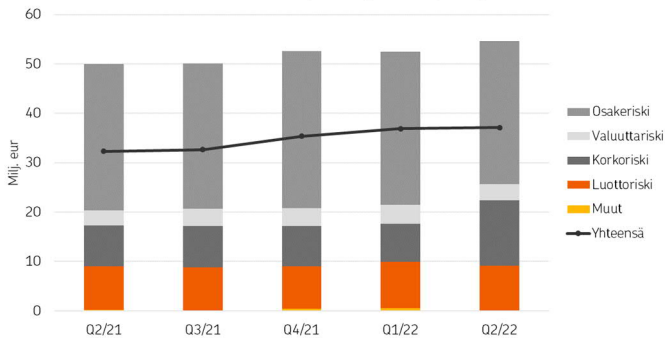
Eliniän odotteen kasvu yhdellä vuodella kasvattaisi vakuutusvelkaa 27 miljoonaa euroa (28). Vakuutusvelan arvostamisessa käytetyn korkotason laskeminen 0,1 prosenttiyksiköllä kasvattaisi vakuutusvelkaa 19 miljoonaa euroa (26). Vakuutusvelan korkoherkkyyden lasku johtuu sekä korkojen noususta että vakuutusvelan kassavirtojen muutoksesta.

Eriytettyjen vakuutuskantojen sijoitusriskejä ja asiakaskäyttämisen muutokseen liittyviä riskejä on puskuroitu. Puskuri riittää kattamaan merkittävän negatiivisen sijoitusomaisuuden tuoton eriytetyille kannoille, minkä jälkeen OP Ryhmä kantaa kantojen riskit. Puskurit olivat yhteensä 257 miljoonaa euroa (292) katsauskauden lopussa.

Henkivakuutuksen sijoitustaseen markkinariskitaso oli katsauskauden lopussa vuodenvaihdetta korkeammalla tasolla. Markkinariskitason nousun taustalla on korkoriskin kasvu, johtuen vakuutusvelan korkoriskin suojausasteen laskemisesta. Markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopussa 37 miljoonaa euroa (35). VaR-tunnusluku sisältää henkivakuutuksen sijoitustaseen mukaan lukien sijoitukset, vakuutusvelan ja vakuutusvelan korkoriskiä suojaavat johdannaiset. Laskenta ei huomioi henkivakuutuksen eriytettyjen kantojen markkinariskejä, niitä puskuroivia varoja tai asiakashyvytyksiä.

Henkivakuutuksen suorat liiketoimet Venäjälle tai Ukrainaan korkotuottoisen kannan sijoitustoiminnassa ovat vähäisiä. Suurempi liiketoiminnallinen vaikutus liittyy sijoitusmarkkinoiden kehittymiseen. Geopoliittinen tilanne vaikuttaa henkivakuutuksen toimintaan myös niin, että joitakin sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liitettyjä sijoituskohteita on suljettuna.

Henkivakuutuksen markkinariskin VaR 95 % luottamustasolla ja 10 päivän pitoajalla

Ryhmätoiminnot

Ryhmätoiminnot-segmentin keskeiset riskit ovat likviditeettireservin luotto- ja markkinariskit sekä likviditeettiriskit. Merkittävin markkinariskitekijä on luottoriskimarginaalien muutosten vaikutus likviditeettireserviin sisältyvien saamistodistusten arvoon.

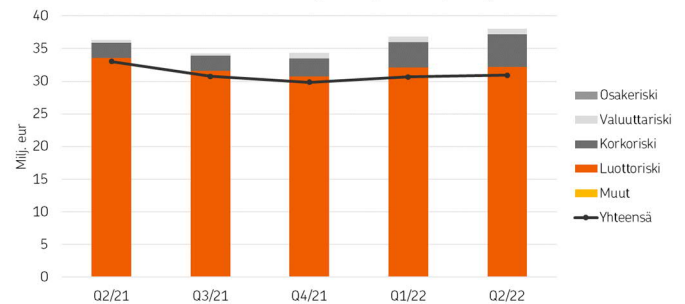
OP Ryhmän rahoitusasema ja maksuvalmius on vahva.

Tammi-kesäkuussa OP Ryhmässä laskettiin liikkeeseen pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja yhteensä 4,0 miljardia euroa (2,7), josta 1,0 miljardin osuus oli omaan taseeseen jätetty kiinteistövakuudellinen joukkovelkakirjalaina

Talletusten osuus luottokannasta säilyi vakaana katsauskauden ajan.

Likviditeettireservin saamistodistusten markkinariski (VaR 95 %) nousi katsauskaudella. Omaisuuslajijakaumassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Likviditeettireservin markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopussa 31 miljoonaa euroa (30). VaR-tunnusluku sisältää likviditeettireservin pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainasijoitukset ja niiden korkoriskiä suojaavat johdannaissopimukset.

Likviditeettireservin markkinariskin VaR 95 % luottamustasolla ja 10 päivän pitoajalla

OP Ryhmä turvaa maksuvalmiutensa likviditeettireservillä, joka muodostuu pääasiassa talletuksista keskuspankkiin ja keskuspankkirahoituksen vakuudeksi kelpaavista saamisista. Likviditeettireservi riittää kattamaan lyhyen aikavälin rahoitustarpeen tiedossa olevien ja ennakoitujen maksuvirtojen sekä likviditeettistressiskenaarion osalta.

OP Ryhmän maksuvalmiutta ja likviditeettireservin riittävyyttä seurataan muun muassa maksuvalmiusvaatimusta mittaavalla LCR-suhdeluvulla. Sääntelyn mukaan LCR-suhdeluvun on oltava vähintään 100 prosenttia. OP Ryhmän LCR-suhdeluku oli 189 prosenttia (228) katsauskauden lopussa.

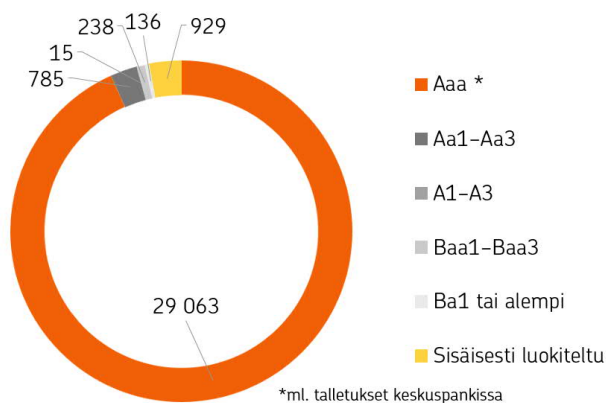
OP Ryhmän pitkäaikaisen rahoituksen riittävyyttä seurataan muun muassa rakenteellista rahoitusriskiä mittaavalla NSFR-suhdeluvulla. Sääntelyn mukaan NSFR-suhdeluvun on oltava vähintään 100 prosenttia. OP Ryhmän NSFR-suhdeluku oli 131 prosenttia (132) katsauskauden lopussa.

Likviditeettireservi

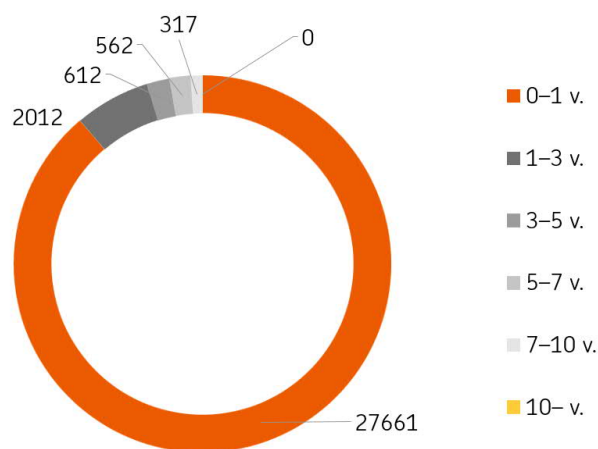
Mrd. €	30.6.2022	31.12.2021	Muutos, %
Talletukset keskuspankissa	26,8	32,6	-17,8
Vakuuskelpoiset saamistodistukset	3,2	4,0	-21,0
Vakuuskelpoiset yritysluotot			-
Yhteensä	30,0	36,7	-18,2
Ei-vakuuskelpoiset saamiset	2,0	1,0	104,6
Likviditeettireservi markkina-arvoin	32,0	37,6	-15,0
Vakuuden aliarvostus (Haircut)	-0,3	-0,3	-
Likviditeettireservi vakuusarvoin	31,7	37,3	-15,1

Likviditeettireservi sisältää hyvän luottoluokituksen omaavien valtioiden, kuntien, rahoituslaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemia saamistodistuksia ja arvopaperistettuja saamia.

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen luottoluokitusjakauma 30.6.2022, milj.€

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen maturiteettijakauma 30.6.2022, milj.€

Luottoluokitukset

OP Yrityspankki Oyj:n luottoluokitukset 30.6.2022

Luokituslaitos	Lyhyt varainhankinta	Näkymä	Pitkä varainhankinta	Näkymä
Standard & Poor's	A-1+	-	AA-	Vakaa
Moody's	P-1	Vakaa	Aa3	Vakaa

Pohjola Vakuutus Oy:n luottoluokitukset 30.6.2022

Luokituslaitos	Luottoluokitus	Näkymä
Standard & Poor's	A+	Vakaa
Moody's	A2	Vakaa

OP Yrityspankki Oyj:llä ja Pohjola Vakuutus Oy:llä on luottoluokitukset Standard & Poor's Global Ratings Europe Limitedistä ja Moody's Investors Service (Nordics) AB:stä. OP Yrityspankin luottokelpoisuutta arvioidessaan luottoluokituslaitokset ottavat huomioon koko OP Ryhmän taloudellisen aseman.

Segmenttien tulos

OP Ryhmän liiketoimintasegmentit ovat Vähittäispankki (Pankkitoiminnan henkilö- ja pk-yrityksiä asiakkaat), Yrityspankki (Pankkitoiminnan yritys- ja instituutioasiakkaat) ja Vakuutus (Vakuutusasiakkaat). Liiketoimintasegmentteihin kuulumaton toiminta esitetään segmentissä Ryhmätoiminnot (aiemmin Muu toiminta -segmentti). Segmenttiraportointi laaditaan noudattaen OP Ryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Vähittäispankki

- Tulos ennen veroja oli 136 miljoonaa euroa (138).
- Tuotot kasvoivat 3,8 prosenttia 905 miljoonaan euroon. Asiakasliiketoiminnan tuotot kasvoivat yhteensä 3,5 prosenttia: korkokate kasvoi 2,3 prosenttia 485 miljoonaan euroon ja nettopalkkiotuotot kasvoivat 5,6 prosenttia 397 miljoonaan euroon.
- Kulut kasvoivat 3,5 prosenttia 628 miljoonaan euroon. Henkilöstökulut kasvoivat 2,1 prosenttia 230 miljoonaan euroon ja liiketoiminnan muut kulut 5,3 prosenttia 374 miljoonaan euroon.
- Saamisten arvonalentumiset kasvoivat 60 miljoonaan euroon (47). Ukrainan sodan välilliset vaikutukset kasvattivat saamisten arvonalentumisia ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Järjestämättömät saamiset (brutto) olivat 2,7 prosenttia (2,6) vastuista.
- Luottokanta kasvoi vuodessa 1,5 prosenttia ja talletuskanta 4,0 prosenttia.
- Merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat tili- ja rahoitusjärjestelmien uudistamiseen sekä digitaalisten palvelujen kehittämiseen.

Avainlukuja

Milj. €	1–6/2022	1–6/2021	Muutos, %	1–12/2021
Korkokate	485	474	2,3	959
Nettopalkkiotuotot	397	376	5,6	753
Sijoitustoiminnan nettotuotot	5	2	174,4	-16
Muut tuotot	18	19	-7,9	78
Tuotot yhteensä	905	871	3,8	1 773
Henkilöstökulut	230	225	2,1	447
Poistot ja arvonalentumiset	24	26	-9,0	69
Liiketoiminnan muut kulut	374	356	5,3	705
Kulut yhteensä	628	607	3,5	1 221
Saamisten arvonalentumiset	-60	-47	-	-84
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-81	-79	-	-165
Tulos ennen veroja	136	138	-1,9	304
Kulu-tuotto-suhde, %	69,4	69,6	-0,2*	68,8
Järjestämättömät saamiset vastuista, %**	2,7	2,6	0,1*	2,6
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,17	0,13	0,03*	0,12
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,22	0,24	-0,02*	0,26
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	0,35	0,37	-0,02*	0,40
Milj. €				
Nostetut asuntoluotot	4 336	4 347	-0,2	8 805
Nostetut yritysluotot	1 418	1 256	12,9	2 639
Välitetyt asunto- ja kiinteistökaupat, kpl	5 763	6 498	-11,3	13 177
Mrd. €	30.6.2022	30.6.2021	Muutos, %	31.12.2021
Luottokanta				
Asuntoluotot	42,3	40,7	4,0	41,5
Yritysluotot	8,3	8,1	2,3	8,2
Asuntoyhteisöt ja muut luotot	20,5	21,3	-3,4	21,3
Luottokanta yhteensä	71,1	70,1	1,5	71,0
Takauskanta	1,0	0,9	2,4	0,9
Muut vastuut	9,4	9,6	-2,0	9,6
Talletukset				
Käyttö- ja maksuliiketalletukset	42,6	41,0	3,8	41,4
Sijoitustalletukset	21,2	20,4	4,2	20,8
Talletukset yhteensä	63,8	61,4	4,0	62,2

*Suhdeluvun muutos

OP Ryhmän Vähittäispankki-segmentti muodostuu henkilö- ja pk-yritysassiakkaiden pankkitoiminnasta ja varallisuudenhoidosta osuuspankeissa sekä keskusyhteisökonsernissa.

Inflaation ja korkojen nousun vaikutukset asunnonostajien keskuudessa heijastuivat asuntokauppaan. OP Kodin välittämien asunto- ja kiinteistökauppojen määrä väheni vilkkaasta vertailukaudesta 11,3 prosenttia.

Luottokanta kasvoi 1,5 prosenttia 71,1 miljardiin euroon. Uusia asuntoluottoja nostettiin lähes saman verran kuin vertailukaudella. Asuntoluottokanta kasvoi 4,0 prosenttia 42,3 miljardiin euroon. Yritysluottokanta kasvoi 2,3 prosenttia 8,3 miljardiin euroon.

Markkinakorkojen noustessa asiakkaiden kiinnostus asuntoluottojen sekä asuntoyhteisöluottojen suojaamiseen jatkui. Toisella vuosineljänneksellä kysyntää kuitenkin vaimensi alkuvuoteen verrattuna markkinakorkojen nousun näkyminen korkosuojojen hinnoissa. Henkilöasiakkaiden asuntoluotoista oli katsauskauden lopussa korkosuojuutu 31,6 prosenttia (29,6).

Talletuskanta kasvoi 4,0 prosenttia 63,8 miljardiin euroon. Kasvu muodostui sekä käyttö- ja maksuliiketeleistä että sijoitustalletuksista. Kotitalouksien talletukset kasvoivat voimakkaimmin.

Huhtikuussa OP-Asuntoluottopankki Oyj laski liikkeeseen vihreän katetun joukkovelkakirjalainan, jonka määrä on 1 miljardi euroa ja laina-aika 5,5 vuotta.

OP:n asiakkaiden kiinnostus säästämiseen ja sijoittamiseen jatkui toimintaympäristön epävarmuudesta huolimatta. OP-rahastot saivat 36 500 uutta osuudenomistajaa, mikä on 60 % koko markkinan kasvusta. ~~joista~~ Lähes 87 prosenttia valitsi vastuullisen rahaston. OP-rahastojen osuudenomistajien määrä bruttona oli 1 190 000 osuudenomistajaa. OP-rahastojen Morningstar-luokitus oli 2,98 (3,08). Osakekaupankäynnin toteutuneiden toimeksiantojen määrä oli 13 prosenttia vertailukautta suurempaa.

Katsauskaudella merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat tili- ja rahoitusjärjestelmien uudistamiseen sekä digitaalisten palvelujen kehittämiseen.

Helmikuussa sähköinen asuntokauppa laajeni kiinteistökauppoihin, joita alettiin toteuttaa ensimmäisenä Suomessa OP Kodeissa. Sähköisiä asunto-osakekauppoja on tehty vuodesta 2019 lähtien.

Maaliskuussa OP toi Google Pay -palvelun asiakkaidensa käyttöön Suomessa. Palvelulla voi maksaa Android-puhelimella tai älykellolla ostoksia lähimaksupäätteillä, sovelluksissa ja verkkokaupoissa.

Osuuspankkien lukumäärä oli kesäkuun lopussa 117 (121). Useita osuuspankkien yhdistymishankkeita on vireillä eri puolilla Suomea.

Katsauskauden tulos

Vähittäispankin tulos ennen veroja oli 136 miljoonaa euroa (138). Tuotot kasvoivat 3,8 prosenttia 905 miljoonaan euroon. Korkokate kasvoi 2,3 prosenttia 485 miljoonaan euroon ja nettopalkkiotuotot kasvoivat 5,6 prosenttia 397 miljoonaan euroon pääosin korkosuojuutuotteiden myynnin sekä korttiliiketoiminnan ja maksuliikkeen palkkioiden kasvun myötä.

Kulut kasvoivat 3,5 prosenttia 628 miljoonaan euroon. Henkilöstökulut kasvoivat 2,1 prosenttia 230 miljoonaan euroon ja liiketoiminnan muut kulut 5,3 prosenttia 374 miljoonaan euroon vakaumaksun kasvun myötä. Poistot ja arvonalentumiset laskivat vertailukaudesta 9,0 prosentilla 24 miljoonaan euroon.

Saamisten arvonalentumiset kasvoivat 27,3 prosenttia 60 miljoonaan euroon. Ukrainan sodan välilliset vaikutukset kasvattivat saamisten arvonalentumisia ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Katsauskaudella lopullisia nettoluottotappioita kirjattiin 16 miljoonaa euroa (47). Järjestämättömät saamiset olivat 2,7 prosenttia (2,6) vastuista.

OP-bonukset omistaja-asiakkaille kasvoivat 2,6 prosenttia 81 miljoonaan euroon.

Yrityspankki

- Tulos ennen veroja oli 91 miljoonaa euroa (276).
- Tuotot laskivat 29,4 prosenttia 315 miljoonaan euroon. Korkokate kasvoi 5,5 prosenttia 214 miljoonaan euroon, nettopalkkiotuotot laskivat 15,0 prosenttia 83 miljoonaan euroon ja sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat 88 miljoonaa euroa 7 miljoonaan euroon.
- Kulut kasvoivat 0,5 prosenttia 173 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 3,7 prosenttia 122 miljoonaan euroon vakausmaksun kasvettua.
- Luottokanta kasvoi katsauskaudella 5,3 prosenttia 27,0 miljardiin euroon ja talletukset pienenivät 10,9 prosenttia 13,9 miljardiin euroon. Yrityspankki-segmentin hallinnoitavat varat laskivat katsauskaudella 11,7 prosenttia 72,7 miljardiin euroon.
- Saamisten arvonalentumiset kasvoivat 52 miljoonaa euroa 40 miljoonaan euroon. Ukrainan sodan välilliset vaikutukset kasvattivat saamisten arvonalentumisia ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Järjestämättömät saamiset (brutto) olivat 1,9 prosenttia (2,1) vastuista.
- Merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat maksamisen ja varallisuudenhoidon järjestelmien uudistamiseen.

Avainlukuja

Milj. €	1–6/2022	1–6/2021	Muutos, %	1–12/2021
Korkokate	214	203	5,5	414
Nettopalkkiotuotot	83	98	-15,0	204
Sijoitustoiminnan nettotuotot	7	95	-92,7	171
Muut tuotot	11	50	-78,4	97
Tuotot yhteensä	315	446	-29,4	886
Henkilöstökulut	46	48	-2,6	93
Poistot ja arvonalentumiset	5	7	-31,3	14
Liiketoiminnan muut kulut	122	118	3,7	211
Kulut yhteensä	173	173	0,5	318
Saamisten arvonalentumiset	-40	12	-	-74
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-10	-9	-	-20
Tulos ennen veroja	91	276	-66,9	474
Kulu–tuotto–suhde, %	55,0	38,7	-16,3*	35,9
Järjestämättömät saamiset vastuista, %	1,9	2,1	-0,2*	1,8
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,27	-	-	0,25
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,46	1,45	-0,99*	1,24
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	0,51	1,50	-0,99*	1,29
Mrd. €	30.6.2022	30.6.2021	Muutos, %	31.12.2021
Luottokanta				
Yritysluotot	15,2	14,6	4,3	14,5
Asuntoyhteisöt ja muut luotot	11,8	9,8	20,4	11,2
Luottokanta yhteensä	27,0	24,4	10,7	25,7
Takauskanta	3,5	2,9	20,1	3,5
Muut vastuut	5,9	5,7	3,5	5,7
Talletukset	13,9	13,8	0,5	15,6
Hallinnoitavat varat (brutto)				
Sijoitusrahastot	28,2	30,9	-8,7	32,5
Instituutioasiakkaat	35,7	25,9	37,7	38,3
Private Banking	8,8	12,1	-27,1	11,5
Hallinnoitavat varat (brutto) yhteensä	72,7	68,9	5,5	82,3
Milj. €	1–6/2022	1–6/2021	Muutos, %	1–12/2021
Nettomyynti				
Private Banking -asiakkaat	22	-102	-	-174
Instituutioasiakkaat	-465	307	-	76
Nettomyynti yhteensä	-443	205	-	-98

*Suhdeluvun muutos

OP Ryhmän Yrityspankki-segmentti muodostuu yritys- ja instituutioasiakkaiden pankkitoiminnasta sekä varallisuudenhoidosta. Segmentti sisältää OP Yrityspankki Oyj:n pankkitoiminnan, OP Varainhoito Oy:n, OP-Rahastoyhtiö Oy:n, OP Säilytys Oy:n ja OP Kiinteistösijoitus Oy:n.

Luottokanta kasvoi vuodessa 10,7 prosenttia 27,0 miljardiin euroon ja talletuskanta 0,5 prosenttia 13,9 miljardiin euroon.

Yrityspankin merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat maksamisen, rahoituksen ja varainhoidon järjestelmien uudistamiseen. Maksamisen perusjärjestelmien uudistamista ja asiointipalvelujen parantamista jatketaan edelleen. Varainhoidossa uudistetaan rahastojen hallinnointiprosesseja ja asiakaspalvelua.

Yrityspankin panostukset kestävän talouden edistämiseen kasvattivat kestävän rahoituksen sitoumuskannan 3,9 miljardiin euroon (3,0). Kestävyysskriteerilainojen määrä on kasvanut katsauskauden aikana ja kasvu vertailukauteen on ollut merkittävä. Yrityspankki on myös vahvistanut rooliaan kestävän rahoituksen neuvonantajana asiakkaidensa kestävän rahoituksen viitekehysten valmistelutyössä.

Varainhoidon nettomyynti oli -443 miljoonaa euroa (205). Yrityspankki-segmentin hallinnoitavat varat laskivat 11,7 prosenttia 72,7 miljardiin euroon vuoden vaihteesta. Hallinnoitavat varat sisälsivät noin 23 miljardia euroa OP Ryhmään kuuluvien yritysten varoja (24).

Katsauskaudella OP lanseerasi uudistetun Family Office konseptin yli 10 miljoonan euron kokonaisvarallisuuden asiakkaille. Konseptilla vastataan kasvavaan kysyntään varakkaiden asiakkaiden segmentissä tarjoamalla OP:n kattavat palvelut sekä pitkäjänteinen kumppanuus, jossa ymmärretään vaativan asiakassegmentin tarpeet.

Korko- ja valuuttasuojausten myynti on ollut alkuvuoden ennätyskellisellä tasolla korkean inflaation, nopeasti nousseiden korkojen sekä geopolittisten riskien aiheuttaman epävarmuuden vuoksi.

OP Yrityspankin suorat vastuut Venäjälle ovat pienet. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa kasvatti välillisesti saamisten arvonalentumisia. Korkojen nousu ja osakekurssien lasku laskivat sijoitustoiminnan tuottoja ja pienensivät hallinnoitavien varojen määrää.

Katsauskauden tulos

Yrityspankin tulos ennen veroja oli 91 miljoonaa euroa (276). Tuotot pienenevät 315 miljoonaan euroon (446) ja kulut kasvoivat 173 miljoonaan euroon (173). Kulu-tuotto-suhde oli 55,0 prosenttia (38,7).

Korkokate kasvoi 5,5 prosenttia 214 miljoonaan euroon. Yrityspankin nettopalkkiotuotot olivat 83 miljoonaa euroa (98), OP Ryhmän sisäisten palkkiokulujen määrä kasvoi.

Yrityspankki-segmentin nettopalkkiotuotot

Milj. €	1-6/ 2022	1-6/ 2021	Muutos, %
Rahastot	65	65	0,8
OmaisuuDENHOITO	8	8	10,9
Muut	10	26	-61,6
Yhteensä	83	98	-15,0

Sijoitustoiminnan nettotuotot pienenevät 7 miljoonaan euroon (95). OP Yrityspankin ja OP Ryhmän osuuspankkien välisten johdannaissopimusten markkinamuutoksista johtuva arvomuutos heikensi johdannaissijoitustoiminnan tuottoja 59 miljoonaa euroa (7).

Kulut kasvoivat 0,5 prosenttia 173 miljoonaan euroon. Henkilöstökulut pienenevät 2,6 prosenttia 46 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 3,7 prosenttia 122 miljoonaan euroon. Vakausmaksu kasvoi 26,2 prosenttia 31 miljoonaan euroon.

Saamisten arvonalentumiset laskivat tulosta 40 miljoonaa euroa. Vertailukaudella saamisten arvonalentumisten palautukset kasvattivat tulosta 12 miljoonaa euroa. Ukrainan sodan välilliset vaikutukset kasvattivat saamisten arvonalentumisia ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Järjestämättömät saamiset olivat 1,9 prosenttia (2,1) vastuista.

Vakuutus

- Tulos ennen veroja oli 205 miljoonaa euroa (220).
- Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot kasvoivat 5,9 prosenttia 796 miljoonaan euroon ja korvauskulut laskivat 2,5 prosenttia 421 miljoonaan euroon. Korvauskulut ilman diskonttokoron nostoa kasvoivat 17,3 prosenttia 517 miljoonaan euroon.
- Kulut laskivat vertailukaudesta ja olivat 232 miljoonaa euroa (240).
- Tuotot sijoitustoiminnasta olivat -13 miljoonaa euroa (94). Sijoitustuotot ilman vakuutusvelan diskonttokoron nostoa vastaavaa erää olivat 83 miljoonaa euroa (94). Sijoitustaseen nettotuotto käyvin arvoon oli vahinkovakuutuksessa 33 miljoonaa euroa (134) ja henkivakuutuksessa -49 miljoonaa euroa (104).
- Vahinkovakuutuksen operatiivinen yhdistetty kulusuhte oli 91,8 prosenttia (86,2) ja operatiivinen riskisuhde 64,9 prosenttia (58,6). Operatiivinen toimintakulusuhte oli 26,9 prosenttia (27,6).
- Henkivakuutuksen sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt pienenivät vuodenvaihteesta 12,3 prosenttia 11,5 miljardiin euroon. Riskihenkivakuutuksen maksutulo kasvoi 4,3 prosenttia.
- Kehityspanostukset kohdistuivat perusjärjestelmäuudistukseen sekä verkko- ja mobiilipalveluiden saavutettavuuden ja vakuutusten ostomahdollisuuksien parantamiseen.
- Pohjola Vakuutus keskittyi ydinliiketoimintaansa ja luopui sairaalaliiketoiminnasta.

Avainlukuja

Milj. €	1–6/2022	1–6/2021	Muutos, %	1–12/2021
Vakuutuskate	393	335	17,3	754
Nettopalkkiotuotot	38	40	-4,8	96
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-170	184	-192,3	288
Muut nettotuotot	29	1	-	-2
Tuotot yhteensä	290	561	-48,2	1 135
Henkilöstökulut	75	81	-7,6	160
Poistot ja arvonalentumiset	26	29	-9,1	66
Liiketoiminnan muut kulut	131	130	0,8	267
Kulut yhteensä	232	240	-3,2	493
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-11	-10	-	-21
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	157	-91	-	-117
Tulos ennen veroja	205	220	-7,1	504
Koko pääoman tuotto (ROA), %	1,40	1,49	-0,09*	1,64
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	1,47	1,55	-0,09*	1,71

*Suhdeluvun muutos

OP Ryhmän Vakuutus-segmentti muodostuu vahinko- ja henkivakuutusliiketoiminnasta. Segmenttiin kuuluvat Pohjola Vakuutus Oy ja OP-Henkivakuutus Oy. Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) hyväksyi 14.1.2022 yrityskaupan, jossa Pohjola Vakuutus myy Pohjola Sairaalan Pihlajalinna-konserniin kuuluvalle Pihlajalinna Terveydelle. Pohjola Sairaala siirtyi Pihlajalinnan omistukseen 1.2.2022. Kaupasta kirjattiin myyntivoittoa 32 miljoonaa euroa.

Tuotot sijoitustoiminnasta, väliaikainen poikkeusmenettely mukaan lukien, olivat -13 miljoonaa euroa (94). Sijoitustuotot ilman edellä mainittua vakuutusvelan diskonttokoron nostoa vastaavaa erää olivat 83 miljoonaa euroa (94). Sijoitusten myyntivoitot/-tappiot olivat vahinkovakuutuksessa -8 miljoonaa euroa (41) ja henkivakuutuksessa -5 miljoonaa euroa (30).

Katsauskauden tulos

Tulos ennen veroja oli 205 miljoonaa euroa (220). Vakuutuskate kasvoi 17,3 prosenttia 393 miljoonaan euroon. Vahinkovakuutuksen diskonttokorko nostettiin 0,85 prosentista 1,2 prosenttiin, mikä kasvatti vakuutuskatetta 96 miljoonaa euroa. Diskonttokoron muutosta vastaava erä näkyy negatiivisena arvomuutoksena sijoitustoiminnan nettotuotoissa. Kulut jäivät alle vertailukauden kulujen ja olivat 232 miljoonaa euroa (240).

Tuotot sijoitustoiminnasta

Milj. €	1–6/2022	1–6/2021
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	10	22
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti	-934	13
Jaksotettu hankintameno	-4	1
Henkivakuutuserät*	759	150
Diskonttauksen purkautuminen**	-9	-9
Osakkuusyhtiöt	8	8
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-170	184
Väliaikainen poikkeusmenettely	157	-91
Yhteensä	-13	94

*Sisältää korkohyvitykset asiakkaiden vakuutussäästöille, korkotäydennysten muutokset ja muut vakuutustekniset erät sekä sijoitussidonnaisten ja eriytettyjen taseiden sijoitusten käyvän arvon muutokset.

**Vahinkovakuutus.

Vahinkovakuutuksen operatiivinen tulos

Vahinkovakuutuksen tulos oli 171 miljoonaa euroa (166). Diskonttokoron nosto kasvatti vakuutusteknistä katetta 96 miljoonaa euroa. Operatiivinen kate heikkeni korvauskulujen kasvun seurauksena. Muihin tuottoihin sisältyy Pohjola Sairaalan myyntivoitto. Sijoitustuottoihin sisältyy vakuutusvelan suojiin arvonmuutos.

Milj. €	1–6/2022	1–6/2021	Muutos, %
Vakuutusmaksutuotot	797	752	5,9
Korvauskulut	517	441	17,3
Toimintakulut	214	208	3,2
Vakuutustekninen kate, operatiivinen	66	104	-36,8
Diskonttokoron nosto	96	0	-
Vakuutustekninen kate	162	104	55,7
Sijoitustuotot ja -kulut	-108	108	-200,0
Muut tuotot ja kulut	27	-4	-
Väliaikainen poikkeusmenettely	90	-42	-
Tulos ennen veroja	171	166	2,9
Operatiivinen yhdistetty kulusuhde	91,8	86,2	
Operatiivinen riskisuhde	64,9	58,6	
Operatiivinen toimintakulusuhde	26,9	27,6	

Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot

Milj. €	1–6/2022	1–6/2021	Muutos, %
Henkilöasiakkaat	446	430	3,8
Yritysi asiakkaat	351	321	8,8
Yhteensä	797	752	5,9

Maksutuotot kasvoivat 5,9 prosenttia 797 miljoonaan euroon. Henkilöasiakkaissa vakuutusasiointinsa keskittäneiden etutalouksien määrä kasvoi. Yritysi asiakkaiden maksutuotot kasvoivat 7,3 prosenttia. Korvauskulut ilman diskonttokoron noston vaikutusta kasvoivat 17,3 prosenttia 517 miljoonaan euroon. Vahinkomäärissä näkyy palautumista koronaviruspandemiaa edeltävälle tasolle. Korvauskuluja kasvattivat myös alkuvuoden hankalat keliolosuhteet ja suurvahingot. Tammi–kesäkuussa kirjattiin 62 uutta omaisuuden ja toiminnan suurvahinkoa (51), joiden omalla vastuulla oleva korvausmeno oli yhteensä 91 miljoonaa euroa (53). Tähän luokkaan kuuluvat yli 0,3 miljoonan euron vahingot. Muutokset aiempina vuosina tapahtuneisiin vahinkoihin, ilman diskonttokoron noston vaikutusta, heikensivät vakuutusteknistä katetta 7 miljoonaa euroa. Vertailukaudella muutokset paransivat vakuutusteknistä katetta 31 miljoonaa euroa. Vahinkovakuutuksen operatiivinen riskisuhde ilman korvausten välillisiä hoitokuluja oli 64,9 prosenttia (58,6). Lakisääteisten eläkkeiden korvausvastuun muutokset paransivat tulosta 9 miljoonaa euroa (7).

Vahinkovakuutuksen operatiivinen toimintakulusuhde, joka sisältää myös korvausten välilliset hoitokulut, oli 26,9 prosenttia (27,6). ICT-kulujen ja myyntipalkkioiden kasvu lisäsi toimintakuluja.

Vahinkovakuutuksen operatiivinen yhdistetty kulusuhde heikkeni 91,8 prosenttiin (86,2).

Vahinkovakuutuksen sijoitustoiminnan tunnuslukuja

Milj. €	1–6/2022	1–6/2021
Sijoitustaseen nettotuotto, milj. €*	33	134
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin, %	-9,2	0,9
Korkosijoitusten running yield, %	1,0	0,8
	30.6.2022	31.12.2021
Sijoituskanta, milj. €	3 755	4 287
Investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus, %	90	92
Vähintään A-luokiteltuja saamia, %	54	54
Modifioitu duraatio	3,0	3,3

*Sijoitustaseen nettotuotto on laskettu vähentämällä koko sijoitusomaisuuden tuotoista markkinaehtaisen vakuutusvelan arvonmuutos.

Henkivakuutuksen operatiivinen tulos

Alkuvuonna sijoitusmarkkina oli haastava, mikä pienensi sijoitussidonnaisia vakuutussäästöjä ja vaikutti negatiivisesti sijoitustuottoihin. Sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt, 11,5 miljardia euroa, olivat 12,3 prosenttia vuoden 2021 lopun tilannetta pienemmät. Sijoitussidonnaisten vakuutusten nettomyynti oli 110 miljoonaa euroa (250). Henkivakuutuksen takaisinostot lisääntyivät sijoitusmarkkinoiden epävarmuuksista johtuen. Riskihenkivakuutuksen maksutulo kasvoi 4,3 prosenttia.

Tulos ennen veroja pieniäni 24 miljoonaan euroon (57). Tulosheikennys johtui sijoitustoiminnan nettotuottojen laskusta. Asiakasliiketoiminnan tulos parani 29 miljoonaan euroon (26).

Milj. €	1-6/2022	1-6/2021	Muutos, %
Riskiliikkeen nettotuotot	18	15	17,6
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-72	79	-
Nettopalkkiotuotot	55	53	3,2
Tuotot yhteensä	1	147	-99,5
Henkilöstökulut	7	5	26,2
Poistot ja arvonalentumiset	10	11	-3,6
Liiketoiminnan muut kulut	17	17	1,2
Kulut yhteensä	34	33	3,7
OP-bonukset	-10	-9	4,9
Väliaikainen poikkeusmenettely	67	-48	-
Tulos ennen veroja	24	57	-58,1
Operatiivinen kulusuhde	39,4	37,5	

Vakuutusvelan korkoriskiä on suojattu korkotäydennyksillä ja korkojohdannaisilla. Henkivakuutuksen lyhytaikaisten korkotäydennysten nettomuutos oli -1 miljoona euroa (0). Vakuutusvelan kertyneet korkotäydennykset ilman eriytettyjä taseita olivat katsauskauden lopussa 120 miljoonaa euroa (390). Korkotäydennyksistä 44 miljoonaa euroa (44) oli lyhytaikaisia.

Henkivakuutuksen sijoitustoiminnan tunnuslukuja*

Milj. €	1-6/2022	1-6/2021
Sijoitustaseen nettotuotto, milj. €**	-49	104
Sijoitusten tuotto käyvin arvo in, %	-12,8	0,0
Korkosijoitusten running yield, %	1,0	0,9
	30.6.2022	31.12.2021
Sijoituskanta, milj. €	3 340	3 646
Investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus, %	90	94
A-luokiteltuja saamisia vähintään, %	52	56
Modifioitu duraatio	2,7	3,0

*ilman eriytettyjä taseita

**Sijoitustaseen nettotuotto on laskettu vähentämällä koko sijoitusomaisuuden tuotoista markkinaehtaisen vakuutusvelan arvonmuutos. Sijoitustase ei sisällä eriytettyjä taseita.

Ryhmätöiminnot

Avainlukuja

Milj. €	1–6/2022	1–6/2021	Muutos, %	1–12/2021
Korkokate	-35	-46	-	10
Nettopalkkiotuotot	0	1	-107,7	-2
Sijoitustoiminnan nettotuotot	7	8	-8,0	-5
Liiketoiminnan muut tuotot	342	343	-0,2	684
Tuotot yhteensä	314	306	2,9	687
Henkilöstökulut	101	108	-6,7	216
Poistot ja arvonalentumiset	56	67	-16,3	137
Liiketoiminnan muut kulut	182	182	0,0	444
Kulut yhteensä	339	357	-5,1	797
Saamisten arvonalentumiset	0	0	-	0
Tulos ennen veroja	-24	-51	-	-109

Ryhmätöiminnot-segmentti (aiemmin Muu toiminta - segmentti) sisältää OP Osuuskunnan liiketoimintasegmenttejä tukevat ja varmentavat toiminnot ja OP Yrityspankki Oyj:n keskuspankkitoiminnot.

Katsauskauden tulos

Ryhmätöimintöjen tulos ennen veroja oli -24 miljoonaa euroa (-51). Tuotot kasvoivat 2,9 prosenttia 314 miljoonaan euroon.

Ryhmätöimintöjen korkokate oli -35 miljoonaa euroa (-46). Korkokatetta kasvatti markkinariskiposition vertailukautta parempi tulos sekä vertailukauden jälkeen eräänntyneiden pääomalojen kustannuksen poistuminen.

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 7 miljoonaa euroa (8). Liiketoiminnan muut tuotot, 342 miljoonaa euroa (343), olivat vertailukauden tasolla. Liiketoiminnan muut tuotot ovat pääosin OP Ryhmän sisäisiä eriä.

Ryhmätöimintöjen kulut laskivat 5,1 prosenttia 339 miljoonaan euroon. Henkilöstökulut laskivat 6,7 prosenttia 101 miljoonaan euroon. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä laskivat 16,3 prosenttia 56 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut kulut, 182 miljoonaan euroa (182), olivat vertailukauden tasolla. ICT-kulut kasvoivat 9,3 prosenttia 130 miljoonaan euroon.

OP Ryhmän senior- ja senior non-preferred -ehtoisen tukkuvarainhankinnan sekä katettujen joukkovelkakirjalainojen keskimarginaali oli kesäkuun lopussa 26 korkopistettä (25).

OP Ryhmän rahoitusasema ja maksuvalmius on vahva.

Tammi-kesäkuussa OP Ryhmässä laskettiin liikkeeseen pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja yhteensä 4,0 miljardia euroa (2,7), josta 1,0 miljardin osuus oli omaan taseeseen jätetty kiinteistövakuudellinen joukkovelkakirjalaina.

OP Ryhmällä oli kesäkuun lopussa TLTRO III -rahoitusta yhteensä 12 miljardia euroa (16). TLTRO III -rahoituksen kokonaiskorko aikavälillä 24.6.2020–23.6.2022 voi olla EKP:n talletuskorko (koko aikavälille -0,50 %) miinus 0,50 %. Alennettu korko on ehdollinen nettoluotonannon kasvukriteerien täyttymiselle. Nettoluotonannon kasvun jälkimmäinen tarkastelukausi päättyi 31.12.2021, ja Suomen Pankki vahvisti kyseisen korkohyödyn saavutetuksi katsauskaudella. TLTRO III -rahoituksen 23.6.2022 jälkeisen ajan korkoprosentti on kullekin lainaerälle EKP:n talletuskorkoprosentin keskiarvo koko laina-ajalta.

ICT-investoinnit

OP Ryhmä investoi jatkuvasti toimintansa kehittämiseen ja asiakaskokemuksen parantamiseen. Keskusyhteisö tytäryhtiöineen vastaa OP Ryhmän palvelutoiminnan kehittamisestä. Palvelutoiminnan kehittämiseen liittyvistä kustannuksista merkittävä osa muodostuu ICT-investoinneista.

OP Ryhmän kehittämismenot olivat tammi–kesäkuussa 151 miljoonaa euroa (139). Niihin sisältyvät lisenssimaksut, ostetut palvelut, muut hankkeisiin liittyvät ulkoiset kustannukset sekä omaa työtä. Kehittämismenoista 47 miljoonaa euroa (48) on aktivoitu. Yksityiskohtaisempaa tietoa OP Ryhmän investoinneista sisältyy tämän puolivuosisikatsauksen tekstiosan liiketoimintasegmenttikohdaisiin osioihin.

Henkilöstö

OP Ryhmän palveluksessa oli katsauskauden lopussa 13 332 henkilöä (13 079). Henkilöstöä oli keskimäärin 13 096 (13 009). Toisen vuosineljänneksen kasvu johtui kesätyöntekijöiden palkkauksesta. Ryhmätöiminnoista siirtyi henkilöstöä Vähittäispankkiin katsauskaudella.

Henkilöstö katsauskauden lopussa

	30.6.2022	31.12.2021
Vähittäispankki	7 690	7 108
Yritys pankki	1 023	898
Vakuutus	2 387	2 550
Ryhmätöiminnot	2 232	2 523
Yhteensä	13 332	13 079

Katsauskauden aikana OP Ryhmän palveluksesta siirtyi eläkkeelle 124 henkilöä (114). Eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 62,9 vuotta (61,9).

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2022 koko henkilöstöä koskevasta tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahasosta. Yrityskohtaiset vuosisuunnitelman mukaiset tavoitteet sekä ryhmätasoiset strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahasoston mittareissa. Palkitsemisjärjestelmiä laadittaessa on otettu huomioon finanssi- ja rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva sääntely.

OP Ryhmän rakenteessa tapahtuneet muutokset

OP Ryhmän puolivuosisikatsaukseen yhdisteltiin katsauskauden lopussa yhteensä 117 osuuspankkia (121) ja OP Osuuskunta -konserni. Katsauskaudella osuuspankkien lukumäärää laskivat pankkien sulautumiset.

Luhangan Osuuspankki sulautui Keski-Suomen Osuuspankkiin 28.2.2022.

Luopioisten Osuuspankki sulautui Kangasalan Seudun Osuuspankkiin 31.3.2022.

Sastamalan ja Satapirkkan Osuuspankit sulautuivat Satakunnan Osuuspankkiin 30.4.2022. Sulautumisen yhteydessä Satakunnan Osuuspankin toiminimi muuttui Satapirkkan Osuuspankiksi.

Itä-Uudenmaan Osuuspankki, Uudenmaan Osuuspankki ja Helsingin Seudun Osuuspankki ovat 29.9.2021 hyväksyneet sulautumissuunnitelmat, joiden mukaan Itä-Uudenmaan ja Uudenmaan Osuuspankit sulautuvat Helsingin Seudun Osuuspankkiin. Sulautumisten suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 31.7.2022. Sulautumisten yhteydessä Helsingin Seudun Osuuspankin toiminimi muuttuu Uudenmaan Osuuspankiksi.

Peräseinäjoen Osuuspankki ja Alavuden Seudun Osuuspankki ovat 5.5.2022 hyväksyneet sulautumissuunnitelman, jonka mukaan Peräseinäjoen Osuuspankki sulautuu Alavuden Seudun Osuuspankkiin. Sulautumisen suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 31.10.2022. Sulautumisen yhteydessä Alavuden Seudun Osuuspankin toiminimi muuttuu Sydänmaan Osuuspankiksi.

Askolan Osuuspankki, Kärkölan Osuuspankki, Mäntsälän Osuuspankki, Pukkilan Osuuspankki ja Orimattilan Osuuspankki ovat 19.5.2022 hyväksyneet sulautumissuunnitelmat, joiden mukaan Askolan, Kärkölan, Mäntsälän ja Pukkilan Osuuspankit sulautuvat Orimattilan Osuuspankkiin. Sulautumisten suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 31.12.2022. Sulautumisten yhteydessä Orimattilan Osuuspankin toiminimi muuttuu Ylä-Uudenmaan Osuuspankiksi.

Miehikkälän Osuuspankki ja Länsi-Kymen Osuuspankki ovat 21.6.2022 hyväksyneet sulautumissuunnitelman, jonka mukaan Miehkälän Osuuspankki sulautuu Länsi-Kymen Osuuspankkiin. Sulautumisen suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 31.12.2022.

Osuuspankki Kantrisalo ja Lounaismaan Osuuspankki ovat 22.6.2022 hyväksyneet sulautumissuunnitelman, jonka mukaan Osuuspankki Kantrisalo sulautuu Lounaismaan Osuuspankkiin. Sulautumisen suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 31.12.2022.

Pohjola Vakuutus Oy on myynyt Pohjola Sairaala Oy:n osakekannan kokonaisuudessaan Pihlajalinnalla-konserniin kuuluvalla Pihlajalinnalla Terveys Oy:lle. Yrityskauppa julkistettiin 2.7.2021. Nettovelaton kauppahinta oli 31,8 miljoonaa euroa. Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) hyväksyi yrityskaupan 14.1.2022. Pohjola Sairaala siirtyi Pihlajalinnan omistukseen 1.2.2022.

OP Osuuskunnan hallitus on perustanut OP Ryhmän Historiasäätiön vaalimaan OP Ryhmän historiallista perintöä. Historiasäätiö ylläpitää ja kehittää OP Museota sekä edistää ja tukee suomalaista osuuspankkitoimintaa ja sen kulttuuriperintöä. Säätiö on rekisteröity 6.5.2022.

OP Osuuskunnan hallinto

OP Ryhmän keskusyhteisön eli OP Osuuskunnan hallintoneuvosto valitsi 2.12.2021 jäsenet OP Osuuskunnan hallitukseen toimikaudelle 1.1.–31.12.2022.

Hallituksessa jatkavat vuonna 2022 Jarna Heinonen (yrittäjyyden professori, Turun yliopiston kauppar korkeakoulu), Jari Himanen (toimitusjohtaja, Suur-Savon Osuuspankki), Kati Levoranta (Executive Vice President, kaupallinen ja operatiivinen johtaja, P2X Solutions Oy), Pekka Loikkanen (hallitusammattilainen), Tero Ojanperä (hallituksen puheenjohtaja, Silo.AI), Riitta Palomäki (hallitusammattilainen), Jaakko Pehkonen (rahoitusneuvos, kansantaloustieteen professori, Jyväskylän yliopisto), Timo Ritakallio (pääjohtaja, OP Ryhmä), Olli Tarkkanen (toimitusjohtaja, Etelä-Pohjanmaan Osuuspankki) ja Mervi Väisänen (markkinoinnin lehtori, Kajaanin ammattikorkeakoulu).

Lisäksi hallintoneuvosto valitsi uutena jäsenenä hallitukseen kauppatieteiden tohtori Petri Sahlströmin. Leif Enberg luopui hallituksen jäsenen tehtävistä 31.12.2021.

Lisäksi hallitus valitsi 3.1.2022 keskuudestaan uudelle toimikaudelle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jäsenet hallituksen lakisääteisiin valiokuntiin. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa Jaakko Pehkonen ja varapuheenjohtajana Jarna Heinonen.

OP Osuuskunta piti 26.4.2022 varsinaisen osuuskunnan kokouksen, jossa valittiin hallintoneuvoston jäsenet ja tilintarkastaja.

Hallintoneuvostossa on 36 jäsentä. Osuuskunnan varsinaisessa kokouksessa valittiin uudelleen seuraavat erovuorossa olleet hallintoneuvoston jäsenet: toimitusjohtaja Mika Helin, restonomi, MBA Mervi Hinkkanen, toimitusjohtaja Ralli Hyvönen, kehittämisspäälikkö Mika Kainusalmi, toimitusjohtaja Kaisa Markula, toimitusjohtaja Ulf Nylund, toimitusjohtaja Teuvo Perätalo, yrittäjä Timo Syrjäjä ja toimitusjohtaja Pauliina Takala.

Uusiksi hallintoneuvoston jäseniksi valittiin FM Eeva Harju, kunnanjohtaja Tuomas Lohi, toimitusjohtaja Kari Mäkelä, toimitusjohtaja Leena Selkee ja maatalousyrittäjä Janne Tiiri.

Järjestäytymiskokouksessaan 26.4.2022 hallintoneuvosto valitsi hallintoneuvoston puheenjohtajiston. Puheenjohtajaksi valittiin CFO Annukka Nikola ja varapuheenjohtajiksi yrittäjä Tajja Jurmu ja toimitusjohtaja Ari Väänänen.

Tilintarkastajaksi tilikaudelle 2022 valittiin varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. KPMG Oy Ab:n nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Juha-Pekka Mylén.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

OP Osuuskunnan hallitus päätti 26.7.2022 tehdä ennakkohakemuksen Euroopan keskuspankille standardimenetelmän käyttämiseksi vakavaraisuuslaskennassa sisäisten mallien (IRBA) ja käytössä olevan standardimenetelmään perustuvan riskipainotettujen erien lattiatason sijaan. Mahdollisella standardimenetelmään siirtymisellä ei ole vaikutusta OP Ryhmän vakavaraisuuteen ja riskiasemaan. Päätösten taustalla ovat lisääntyneet sääntelyn vaatimukset ja pankkivalvoja Euroopan keskuspankin kanssa käydyt keskustelut sisäisten luottoluokittelumenetelmien soveltamisesta.

Loppuvuoden näkymät

Niin maailman kuin Suomenkin talouden kehitys oli vuoden alkupuoliskolla yhä monilla mittareilla myönteistä. Yritysten tulokset pysyivät hyvinä ja työttömyys laski korkeasuhdanteiden lukemiin. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, koronaviruspandemia, energian kallistuminen ja korkea inflaatio lisäsivät kuitenkin epävarmuutta ja heikensivät kehitystä.

Keskuspankit alkoivat kiristää rahapolitiikkaansa, ja markkinoilla korot nousivat keväällä jyrkästi. Rahoitusmarkkinoilla epävarmuus lisääntyi, ja osakekurssit laskivat selvästi.

Monet poikkeukselliset tekijät vaikuttavat talouden näkymiin. Koronaviruspandemia, sota Ukrainassa, korkea inflaatio, rahoitusmarkkinoiden lisääntyvä epävarmuus ja kiristytvä rahapolitiikka heikentävät talouden näkymiä. Koronapandemian jäljiltä on silti paljon patoutunutta kysyntää, ja talouden tilanne on yhä vahva. Lähiaikoina inflaation odotetaan pysyvän korkealla ja talouden kasvun hidastuvan, mutta niin Suomessa kuin euroalueella yleisen taloustilanteen pysyvän kohtalaisen hyvänä. Vuoden kuluessa rahapolitiikan arvioidaan kiristytävän ja korkojen jatkavan nousua.

OP Ryhmän vuoden 2022 tuloksen ennen veroja arvioidaan muodostuvan pienemmäksi kuin vuoden 2021 tulos. Tuloskehityksen merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät Ukrainan sodan, koronaviruspandemian ja inflaation myötä korko- ja sijoitusympäristön muutoksiin sekä saamisten arvonalentumisten kehitykseen. Sota Ukrainassa ja siihen liittyvät pakotteet ja vastapakotteet lisäävät merkittävästi talouteen ja tuloskehitykseen liittyvää epävarmuutta.

Kaikki tässä puolivuosisikatsauksessa esitetyt ennusteet ja arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen talouden kehityksestä. Toteutuvat tulokset voivat olla merkittävästi erilaiset.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä. Käytettyjen vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty alla. Tunnuslukukaavat ovat johdettavissa puolivuositarkastuksessa esitetyistä luvuista, joten erillisiä vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäytyslaskelmia ei ole esitetty.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Tunnusluku	Laskentakaava	Kuvaus
Oman pääoman tuotto (ROE), %	$\frac{\text{Katsauskauden tulos x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa katsauskauden aikana.
Oman pääoman tuotto (ROE), ilman OP-bonuksia, %	$\frac{(\text{Katsauskauden tulos} + \text{OP-bonukset verojen jälkeen}) \times (\text{tilikauden päivät/katsauskauden päivät})}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa katsauskauden aikana, kun ei huomioida kuluksi kirjattuja omistaja-asiakkaille maksettavia OP-bonuksia.
Koko pääoman tuotto (ROA), %	$\frac{\text{Katsauskauden tulos x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon toimintaan sitoutuneelle pääomalle on kertynyt katsauskaudella tuottoa.
Koko pääoman tuotto (ROA), ilman OP-bonuksia, %	$\frac{(\text{Katsauskauden tulos} + \text{OP-bonukset verojen jälkeen}) \times (\text{tilikauden päivät/katsauskauden päivät})}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon toimintaan sitoutuneelle pääomalle on kertynyt katsauskaudella tuottoa, kun ei huomioida kuluksi kirjattuja omistaja-asiakkaille maksettavia OP-bonuksia.
Kulujen osuus tuotoista, %	$\frac{\text{Kulut yhteensä}}{\text{Tuotot yhteensä}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, mikä on kulujen osuus tuotoista. Mitä matalampi tunnusluku on, sitä parempi.
Tuotot sijoitustoiminnasta	Sijoitustoiminnan nettotuotot + Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	Tunnusluku kuvaa kaikkien sijoitustoiminnan tuottojen kehittymistä. Osaan vakuutusyhtiöiden oman pääoman ehtoista sijoituksista sovelletaan väliaikaista poikkeusmenettelyä (overlay approach). Väliaikaisen poikkeusmenettelyn piirissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastossa.
Luottokanta	Tase-erä Saamiset asiakkailta	Taseen erässä Saamiset asiakkailta esitetään luottokanta.
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	$\frac{\text{Saamisten arvonalentumiset x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Luotto- ja takauskanta katsauskauden lopussa}} \times 100$	Tunnusluvulla kuvataan tuloslaskelmalle kirjattujen saamisten arvonalentumisten määrää suhteessa luotto- ja takauskantaan. Mitä matalampi tunnusluku on, sitä parempi.
Talletukset	Tase-erän Velat asiakkaille sisältämät talletukset	Taseen erässä Velat asiakkaille esitetään talletukset.
Tappiota koskevan vähennyserän kattavuusaste (coverage ratio), %	$\frac{\text{Tappiota koskeva vähennyserä}}{\text{Saamiset asiakkailta (taseen ja taseen ulkopuoliset erät)}} \times 100$	Tunnusluvulla mitataan, paljonko odotettavissa olevien tappioiden määrä kattaa vastuun määrästä.
Maksukyvyttömyyden havainnointiaste (default capture rate), %	$\frac{\text{Uudet maksukyvyttömät sopimukset, jotka olivat vaiheessa 2 vertailukaudella}}{\text{Uudet maksukyvyttömät sopimukset katsauskaudella}} \times 100$	Tunnusluvulla mitataan SICR-mallin (luottoriskin merkittävä kasvu) tehokkuutta, eli kuinka moni sopimus oli vaiheessa 2 ennen kuin se siirtyi vaiheeseen 3.
Asiakasliiketoiminnan tuotot	Korkokate + vakuutusbate + nettopalkkiotuotot	Asiakasliiketoiminnan tuotot kuvaavat korkokatteen, vakuutuskatteen ja nettopalkkiotuottojen kehittymistä. Suoraan asiakkailta saatavat tuotot esitetään pääosin näissä erissä.

Vahinkovakuutus:

Operatiivinen vahinkosuuhde, %	$\frac{\text{Korvauskulut pl. laskuperustemuutokset}}{\text{Vakuutusmaksutuotot pl. laskuperustemuutokset (netto)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus maksutuotoista kuluu korvauksiin ja korvausten hoitamiseen. Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuksien jälkeen.
Operatiivinen liikekulusuhde, %	$\frac{\text{Liikekulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot pl. laskuperustemuutokset (netto)}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus maksutuotoista käytetään liikekuluihin (vakuutusten hankinta-, hoito- ja hallinto- menot). Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuksien jälkeen.
Operatiivinen yhdistetty kulusuhde, %	Operatiivinen vahinkosuuhde + operatiivinen liikekulusuhde Operatiivinen riskisuuhde + operatiivinen toimintakulusuhde	Yhdistetty kulusuhde on keskeinen vahinkovakuutusyhtiön tehokkuutta kuvaava tunnusluku. Tunnusluku kertoo, riittävätkö maksutuotot tarkastelukaudella kattamaan yhtiön kulut.
Operatiivinen riskisuuhde (ilman perustekorkokulua), %	$\frac{\text{Korvaukset pl. korvausten selvittelykulut ja laskuperustemuutokset}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (netto) pl. laskuperustemuutokset}} \times 100$	Tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus maksutuotoista kuluu korvauksiin. Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuksien jälkeen.
Operatiivinen toimintakulusuhde, %	$\frac{\text{Liikekulut ja korvausten selvittelykulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (netto) pl. laskuperustemuutokset}} \times 100$	Tunnusluku kertoo yhtiön operatiivisen toiminnan kulujen (hankinta-, hoito-, hallinto ja vahinkojen hoitokulut) käytön suhteessa maksutuottoihin.

Henkivakuutus:

Operatiivinen kulusuhde, %	$\frac{\text{Kulut yhteensä}}{\text{Kuormitustulo + hallinnointipalkkioiden palautus}} \times 100$	Tunnusluku kertoo yhtiön tehokkuudesta, eli kuinka hyvin vakuutuksista perityt kulut ja vakuutuksista saatavat hallinnointipalkkioiden palautukset riittävät kattamaan yhtiön liikekulut.
----------------------------	--	---

Erillislaskentaan perustuvat tunnusluvut

Vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Kokonaisriski}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen vakavaraisuutta ja kertoo omien varojen suhteen kokonaisriskin määrään.
Tier 1 -vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (Tier 1)}}{\text{Kokonaisriski}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen vakavaraisuutta ja kertoo ensisijaisen pääoman suhteen kokonaisriskin määrään.
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1)}}{\text{Kokonaisriski}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen vakavaraisuutta ja kertoo ydinpääoman suhteen kokonaisriskin määrään.
Solvenssisuhde, %	$\frac{\text{Oma varallisuus}}{\text{Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR)}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa vakuutusyhtiön vakavaraisuutta ja kertoo oman varallisuuden suhteen kokonaisriskin määrään.
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %	$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1)}}{\text{Vastuiden määrä}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen velkaantuneisuutta ja kertoo ensisijaisen pääoman suhteen vastuiden kokonaismäärään.
Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	$\frac{\text{Likvidit varat}}{\text{Likviditeetin ulosvirtaukset - likviditeetin sisään virtaukset stressitilanteessa}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiä, joka edellyttää pankilta riittäviä korkealaatuisia likvideja varoja 30 päivää kestävästä akuutista stressiskenaariosta selviämiseen.

Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	$\frac{\text{Pysyvä varainhankinta}}{\text{Pysyvän varainhankinnan vaade}} \times 100$	<p>Pysyvän varainhankinnan tunnusluku kuvaa pitkän aikavälin likviditeettiriskejä, joka edellyttää pankilta riittävää määrää vakaita rahoituslähteitä suhteessa vakaita rahoituslähteitä edellyttäviin eriin. Tavoitteena on turvata varojen ja velkojen kestävää maturiteettirakennetta vuoden aikahorisontilla ja rajoittaa turvautumista liiaksi lyhytaikaiseen tukkuvarainhankintaan.</p>
Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuussuhde*	$\frac{\text{Ryhmittymän omat varat yhteensä}}{\text{Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä}} \times 100$	<p>Tunnusluku kuvaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuutta ja kertoo omien varojen suhteen omien varojen vähimmäismäärään.</p>
Järjestämättömät saamiset vastuista, %	$\frac{\text{Järjestämättömät saamiset (brutto)}}{\text{Vastuut katsauskauden lopussa}} \times 100$	<p>Tunnusluku kuvaa vakavissa maksuongelmissa olevien asiakkaiden vastuiden osuutta koko vastuukannasta. Järjestämättömillä saamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää erääntyneitä saamia ja muita riskillisiksi luokiteltuja saamia sekä tällaisiin saamiin kohdistuvia asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuvia lainanhoitajoustoja. Lainanhoitajoustot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helputuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Järjestämättömät saamiset esitetään bruttomääräisinä, niistä ei ole vähennetty odotettavissa olevia luottotappioita.</p>
Ongelmasaamiset vastuista, %	$\frac{\text{Ongelmasaamiset (brutto)}}{\text{Vastuut katsauskauden lopussa}} \times 100$	<p>Tunnusluku kuvaa maksuongelmissa olevien asiakkaiden vastuiden osuutta koko vastuukannasta. Ongelmasaamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää erääntyneitä saamia, muita riskillisiksi luokiteltuja saamia sekä tällaisiin tai terveisiin saamiin kohdistuvia asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuvia lainanhoitajoustoja. Lainanhoitajoustot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helputuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Järjestämättömien lainanhoitajoustojen lisäksi ongelmasaamiin sisältyvät koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitajoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitajousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella ongelmasaamisiksi. Ongelmasaamiset esitetään bruttomääräisinä, niistä ei ole vähennetty odotettavissa olevia luottotappioita.</p>
Terveet lainanhoitajoustosaamiset vastuista, %	$\frac{\text{Terveet lainanhoitajoustosaamiset (brutto)}}{\text{Vastuut katsauskauden lopussa}} \times 100$	<p>Tunnusluku kuvaa terveiden lainanhoitajoustosaamisten osuutta koko vastuukannasta. Terveitä lainanhoitajoustosaamia ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitajoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitajousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella lainanhoitajoustosaamisiksi.</p>
Terveet lainanhoitajoustosaamiset ongelmasaamisista, %	$\frac{\text{Terveet lainanhoitajoustosaamiset (brutto)}}{\text{Ongelmasaamiset katsauskauden lopussa}} \times 100$	<p>Tunnusluku kuvaa terveiden lainanhoitajoustosaamisten osuutta ongelmasaamisista, joihin sisältyy terveiden lainanhoitajoustosaamisten lisäksi järjestämättömät saamiset. Terveitä lainanhoitajoustosaamia ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitajoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitajousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella lainanhoitajoustosaamisiksi.</p>

Tappiota koskeva vähennyserä (saamiset asiakkailta) ongelmasaamisista, %	$\frac{\text{Tappiota koskeva vähennyserä, joka kohdistuu tase-erään saamiset asiakkailta}}{\text{Ongelmasaamiset katsauskauden lopussa}} \times 100$	Tunnusluku kuvaa odotettavissa olevien tappioiden osuutta kaikista ongelmasaamisista. Ongelmasaamisiin sisältyvät järjestämättömät saamiset sekä terveet lainanhoitajustosaamiset.
Luotto- ja takauskanta	Luottokanta + takauskanta	Tunnusluku kuvaa annettujen luottojen ja takausten yhteismäärää.
Vastuut	Luotto- ja takauskanta + korkosaamiset + käyttämättömät luottojärjestelyt	Ongelmasaamisten ja järjestämättömien saamisten suhteutusperusteena käytetään luotto- ja takauskannan, korkosaamisten sekä käyttämättömien luottojärjestelyiden (nostamattomat luotot ja nostovarot) summaa.
Muut vastuut	Korkosaamiset + käyttämättömät luottojärjestelyt	Luotto- ja takauskannan lisäksi vastuita muodostuu korkosaamisista sekä käyttämättömistä luottojärjestelyistä (nostamattomat luotot ja nostovarot).

*Rava-suhdeluvussa on huomioitu siirtymäsäännökset.

Vakavaraisuustaulukot

Luottolaitosvakavaraisuus

Omat varat, milj. €	30.6.2022	31.12.2021
OP Ryhmän oma pääoma	13 843	14 184
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-611	-988
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	178	-96
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	13 411	13 101
Aineettomat hyödykkeet	-337	-351
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisut	-243	-132
Omista varoista vähennettävät osuuspääomat	0	-160
Ennakoitu voitonjako	-143	-96
ECL - odotetut tappiot alijäämä	-407	-356
Järjestämättömien vastuiden kattamisvaatimuksesta puuttuva määrä	-59	-41
Ydinpääoma (CET1)	12 223	11 965
Ensisijainen pääoma (T1)	12 223	11 965
Debentuurilainat	1 308	1 308
Debentuurilainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	108	141
ECL – odotetut tappiot ylijäämä	6	
Toissijainen pääoma (T2)	1 423	1 448
Omat varat yhteensä	13 645	13 413
Kokonaisriski, milj. €	30.6.2022	31.12.2021
Luotto- ja vastapuoliriski	58 896	57 361
Standardimenetelmä (SA)	5 272	4 822
Valtio- ja keskuspankkivastuut	398	298
Luottolaitosvastuut	7	5
Yritysvastuut	3 492	3 180
Vähittäisvastuut	1 192	1 142
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	1	6
Muut	182	190
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	53 624	52 539
Luottolaitosvastuut	1 220	1 191
Yritysvastuut	29 563	29 808
Vähittäisvastuut	12 697	13 320
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	8 950	7 112
Muut	1 193	1 109
Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	1 384	1 380
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	3 851	3 786
Vastuun arvonokaisu (CVA)	183	204
Muut riskit*	5 023	3 000
Kokonaisriski yhteensä	69 338	65 731

* Standardimenetelmään perustuva riskipainotettujen erien lisäys

Suhdeluvut, %	30.6.2022	31.12.2021
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	17,6	18,2
Tier1-vakavaraisuussuhde	17,6	18,2
Vakavaraisuussuhde	19,7	20,4
Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöstä, %	30.6.2022	31.12.2021
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	17,6	18,2
Tier1-vakavaraisuussuhde	17,6	18,2
Vakavaraisuussuhde	19,5	20,2
Pääomavaatimus, milj. €	30.6.2022	31.12.2021
Omat varat	13 645	13 413
Pääomavaatimus	9 539	9 041
Puskuri pääomavaatimuksiin	4 106	4 373

Pääomavaatimus 13,8 prosenttia muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia, O-SII-pääomavaatimuksesta 1,0 prosenttia, EKP:n asettamasta pääomavaatimuksesta (P2R) 2,25 prosenttia, ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Velkaantuneisuus, milj. €	30.6.2022	31.12.2021
Ensisijainen pääoma (T1)	12 223	11 965
Vastuut yhteensä	158 102	161 415
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,8	7,4

Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) kuvaa velkaantuneisuutta, mittarin minimitaso on kolme prosenttia.

OP Ryhmän rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus

Milj. €	30.6.2022	31.12.2021
OP Ryhmän omat pääomat	13 843	14 184
Pääomalainat ja debentuurilainat	1 416	1 448
Muut omiin varoihin sisältyvät toimialakohtaiset erät	-267	-392
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-1 067	-1 097
Vakuutusliiketoiminnan arvostuserot*	1 031	794
Suunniteltu voitonjako	-143	-96
Omista varoista vähennettävät IFRS-erät**	2	-181
ECL - odotetut tappiot alijäämä	-352	-330
Ryhmittymän omat varat yhteensä	14 463	14 331
Luottolaitostoiminnan omien varojen vaade***	9 222	8 111
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade*	1 319	1 672
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	10 542	9 783
Ryhmittymän vakavaraisuus	3 921	4 547
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä) (%)	137	146

* Vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuden mukaiset arvostuserot ja arvio SCR:sta

** Eläkevastuun ylikate, käyvän arvon rahastosta rahavirran suojauksen osuus

*** Kokonaisriski x 13,8 %

Luvuissa on huomioitu siirtymäsäännökset.

TAULUKKO-OSA

Tuloslaskelma

Milj. €	Liite	1-6/2022	1-6/2021	4-6/2022	4-6/2021
Korkokate	3	675	641	341	324
Vakuuskate	4	383	326	252	170
Nettopalkkiotuotot	5	515	512	243	242
Sijoitustoiminnan nettotuotot	6	-113	255	-131	109
Liiketoiminnan muut tuotot		46	43	7	36
Tuotot yhteensä		1 505	1 777	712	881
Henkilöstökulut		451	460	224	238
Poistot ja arvonalentumiset		110	128	53	65
Liiketoiminnan muut kulut	7	440	403	201	181
Kulut yhteensä		1 001	991	478	484
Saamisten arvonalentumiset	8	-100	-35	-17	-13
OP-bonukset omistaja-asiakkaille		-102	-98	-54	-52
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		157	-91	106	-36
Tulos ennen veroja		459	561	270	296
Tuloverot		84	109	55	54
Kauden tulos		375	452	215	242
Jakautuminen:					
Omistajien osuus kauden tuloksesta		369	451	215	241
Määräysvallattomien omistajien osuus kauden tuloksesta		6	1	0	1
Yhteensä		375	452	215	242

Laaja tuloslaskelma

Milj. €	Liite	1-6/2022	1-6/2021	4-6/2022	4-6/2021
Kauden tulos		375	452	215	242
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi					
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)		135	38	101	20
Uudelleenarvostusrahaston muutos					
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi					
Käyvän arvon rahaston muutos					
Käypään arvoon arvostamisesta		-414	-36	-221	5
Rahavirran suojauksesta		-343	-76	-147	-15
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		-157	90	-107	36
Tuloverot					
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi					
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)		-27	-8	-20	-4
Uudelleenarvostusrahaston muutos					
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi					
Käypään arvoon arvostamisesta		83	7	44	-1
Rahavirran suojauksesta		69	15	29	3
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		31	-18	21	-7
Kauden laaja tulos		-247	466	-85	279
Kauden laajan tuloksen jakautuminen:					
Omistajien osuus kauden laajasta tuloksesta		-254	465	-85	278
Määräysvallattomien omistajien osuus kauden laajasta tuloksesta		6	1	0	1
Yhteensä		-247	466	-85	279

Tase

MIJ. €	Liite	30.6.2022	31.12.2021
Käteiset varat		27 034	32 846
Saamiset luottolaitoksilta		888	541
Johdannaissopimukset	17	3 737	3 467
Saamiset asiakkailta		98 198	96 947
Sijoitusomaisuus		21 596	22 945
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		11 522	13 137
Aineettomat hyödykkeet		1 175	1 212
Aineelliset hyödykkeet		450	446
Muut varat		2 861	2 419
Verosaamiset		244	141
Myytäväinä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät			8
Varat yhteensä		167 705	174 110
Velat luottolaitoksille		12 950	16 650
Johdannaissopimukset		3 666	2 266
Velat asiakkaille		77 603	77 898
Vakuutusvelka	9	8 257	8 773
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	10	11 588	13 210
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	11	33 180	34 895
Varaukset ja muut velat		4 187	3 134
Verovelat		1 000	1 109
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 431	1 982
Myytäväinä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat			8
Velat yhteensä		153 862	159 926
Oma pääoma			
OP Ryhmän omistajien osuus			
Osuuspääoma			
Jäsenosuudet		214	215
Tuotto-osuudet		3 246	3 244
Käyvän arvon rahasto	12	-408	323
Muut rahastot		2 172	2 184
Kertyneet voittovarot		8 483	8 090
Määräysvallattomien omistajien osuus		135	128
Oma pääoma yhteensä		13 843	14 184
Velat ja oma pääoma yhteensä		167 705	174 110

Oman pääoman muutoslaskelma

Omistajille kuuluva oma pääoma

Milj. €	Osuus- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2021	3 174	382	2 172	7 248	12 975	137	13 112
Kauden laaja tulos		-17		482	465	1	466
Kauden tulos				451	451	1	452
Muut laajan tuloksen erät		-17		30	14		14
Voitonjako				-94	-94	-6	-100
Jäsen- ja tuotto-osuuksien muutokset	-13				-13		-13
Muut				0	0	-2	-2
Oma pääoma 30.6.2021	3 161	365	2 172	7 636	13 334	129	13 463

Omistajille kuuluva oma pääoma

Milj. €	Osuus- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2022	3 459	323	2 184	8 090	14 057	128	14 184
Kauden laaja tulos		-731		477	-254	6	-247
Kauden tulos				369	369	6	375
Muut laajan tuloksen erät		-731		108	-623		-623
Voitonjako				-96	-96	-2	-98
Jäsen- ja tuotto-osuuksien muutokset	1				1		1
Rahastosiirrot			-12	12			
Muut				0	0	3	3
Oma pääoma 30.6.2022	3 460	-408	2 172	8 483	13 708	135	13 843

Rahavirtalaskelma

MIJ. €	1-6/2022	1-6/2021
Liiketoiminnan rahavirta		
Kauden tulos	375	452
Oikaisut kauden tulokseen	475	440
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-3 543	-1 671
Saamiset luottolaitoksilta	-257	-7
Johdannaissopimukset	-135	185
Saamiset asiakkailta	-2 446	-1 251
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	-32	-233
Sijoitusomaisuus	-402	-127
Muut varat	-272	-238
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-2 237	11 035
Velat luottolaitoksille	-3 702	8 158
Johdannaissopimukset	549	-25
Velat asiakkaille	287	2 594
Vakuutusvelka	60	39
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitus sopimuksista		228
Varaukset ja muut velat	569	40
Maksetut tuloverot	-139	-84
Saadut osingot	61	49
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-5 008	10 220
Investointien rahavirta		
Tytäryritysten hankinnat hankintahetken rahavaroilla vähennettynä		0
Tytäryritysten myynnit myyntihetken rahavaroilla vähennettynä	33	35
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-67	-60
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	8	4
B. Investointien rahavirta yhteensä	-26	-22
Rahoituksen rahavirrat		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, muutos	-507	-47
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, muutos	-78	-354
Osuus- ja osakepääoma, lisäykset	164	113
Osuus- ja osakepääoman vähennykset	-163	-126
Maksetut osingot ja osuus pääoman korot	-96	-96
Vuokrasopimusvelat	-17	-18
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	-698	-528
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	-5 732	9 671
Rahavarat kauden alussa	33 129	22 053
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	37	-199
Rahavarat kauden lopussa	27 434	31 525
Saadut korot	756	742
Maksetut korot	-56	-212
Rahavarat		
Käteiset varat	27 034	31 198
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	401	327
Yhteensä	27 434	31 525

Liitetaulukot

1. Laatumisperiaatteet
2. Segmenttiraportointi
3. Korkokate
4. Vakuuskate
5. Nettopalkkiotuotot
6. Sijoitustoiminnan nettotuotot
7. Liiketoiminnan muut kulut
8. Saamisten arvonalentumiset
9. Vakuutusvelka
10. Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitusopimuksista
11. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
12. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen
13. Annetut vakuudet
14. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu
15. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti
16. Taseen ulkopuoliset sitoumukset
17. Johdannaisopimukset
18. Vakuutus-segmentin sijoitusten jakauma
19. Lähipiiritapahtumat

Liite 1. Laatimisperiaatteet

Puolivuosikatsaus on laadittu IAS 34 -standardin Osavuosisikatsaukset ja vuoden 2021 tilinpäätöksessä esitettyjen laatimisperiaatteiden mukaan.

Vuoden 2022 alusta lähtien Muu toiminta -segmentin uusi nimi on Ryhmätoiminnot-segmentti.

Puolivuosikatsaus on tilintarkastamaton. Kaikki puolivuosisikatsauksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta.

Puolivuosikatsaus on julkaistu suomen, englannin ja ruotsin kielellä. Suomenkielinen puolivuosisikatsaus on virallinen, jota käytetään, mikäli havaitaan ristiriitaisuutta kieliversioiden välillä.

1. Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Puolivuosikatsausta laadittaessa tehdään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa toteumasta. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Puolivuosikatsauksen laadinnassa johdon harkintaa on käytetty erityisesti odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa.

Odotettavissa olevat luottotappiot

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskentamallien määrittämiseen liittyy useita johdon harkintaa edellyttäviä tekijöitä, muun muassa:

- oikeiden ECL-mallien valinta niin, että mallit kuvaavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin
- malleissa tehdyt erilaiset oletukset ja asiantuntija-arviot
- ECL-mallien parametrien estimointimenetelmien valinta
- sopimuksen maturiteetin määrittäminen eräpäivätoimille luotoille (valmiusluotot)
- käytettävissä olevan mallinnusaineiston ja datan laatuun liittyvän malliriskin määrittäminen
- sopimusten oikea ryhmittely eri segmentteihin siten, että niiden ECL lasketaan oikealla mallilla
- makroekonomisten tekijöiden valinta niin, että niiden muutokset korreloivat sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyyden kanssa
- makroekonomisten skenaarioiden ja niiden todennäköisyyksien ennustaminen tulevaisuuteen
- esimerkiksi koronaviruspandemian takia tiettyyn toimialaan kohdistetut johdon harkintaan perustuvat lisävaraukset
- vakuuden maantieteellisen sijainnin perusteella tehdyt johdon harkintaan perustuvat vakuusarvon alennukset.

Johdon harkintaa on käytetty myös luottoriskin merkittävän kasvun arvioinnissa, muun muassa:

- henkilöasiakkaiden suhteellisen luottoriskin muutoksen arvioinnissa käytetyssä asiantuntija-arviossa, jolla varmistetaan todenmukainen määrä sopimuksia siirtymään vaiheeseen 2 ennen siirtymistä vaiheeseen 3 (ns. default capture rate)
- absoluuttisen rajan valinnassa, joka perustuu maksukyvyttömyyden historialliseen käyttäytymiseen sekä OP Ryhmän luottoriskiprosessiin
- sen ajanjakson pituuden määrittämisessä, jonka aikana asiakkaan on osoitettava hyvää maksukäyttäytymistä, jotta arvonalentumisvaihe voi parantua vaiheesta 3 vaiheeseen 2 ja 1.

Varsinainen ECL-lukujen laskenta suoritetaan ECL-malleja käyttäen ilman johdon harkintaa, paitsi jos kyseessä on pääsääntöisesti vaiheessa 2 tai 3 ja tarkkailulistalla oleva suuri yritysvastuu, jolloin ECL lasketaan asiantuntija-arvioon perustuvalla kassavirtaperusteisella ECL-menetelmällä.

Johdon harkintaan perustuvat lisävaraukset (management overlay) suoraan ECL-lukuihin (ns. post model adjustments) on tarkoitettu vain väliaikaiseen käyttöön, kunnes varauksen aiheuttama ennakoinnaton tapahtuma tai olosuhde on saatu huomioitua ECL-malleissa. Nykyiset ECL-mallit eivät huomioi kestävän kehityksen (Environmental, Social ja Governance, ESG) riskejä erillisenä komponenttina.

Muilta kuin edellä esitetyin osin odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan sisältyvä johdon harkinta ja arviot sisältyvät vuoden 2021 tilinpäätökseen.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa

Liitteessä 8. Saamisten arvonalentumiset kerrotaan tehdyistä Ukrainaan sotaan liittyvistä valinnoista odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa.

Liikearvo ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat hyödykkeet testataan vuosittain arvonalentumisen varalta, ja aina, kun esiintyy jokin viite siitä, että testauksessa käytetty rahavirtayksikön arvo saattaa olla alentunut. Arvonalentumistestauksessa määriteltävä kerrytettävissä oleva rahamäärä pohjautuu usein käyttöarvoon, jonka laskemisessa on tehtävä arvioita tulevista rahavirroista. Testauksen piiriin sisältyy liikearvoa yhteensä 629 miljoonaa euroa ja tuotemerkkien arvoa 162 miljoonaa euroa. Katsauskaudella rahavirtayksiköiden 5 tulevan vuoden kassavirtaennusteet päivitettiin ja muutosta verrattiin vuoden 2021

testausajankohdan vastaaviin ennusteisiin. Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainassa huolimatta odotukset tulevaisuuden kassavirroista eivät ole olennaisesti muuttuneet katsauskauden aikana, joten tiedossa ei ole sellaisia viitteitä arvonalentumisista, mikä olisi edellyttänyt uuden varsinaisen arvonalentumistestauksen tekemistä.

2. IFRS 17 Vakuutus sopimukset käyttöönotto

OP Ryhmä alkaa soveltamaan IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia 1.1.2023 lähtien, joka on pakollinen soveltamisen aloittamisajankohta. Merkittävät muutokset OP Ryhmän IFRS-tilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin ovat seuraavat.

Vakuutusyhtiöiden myöntämät sopimukset luokitellaan ja ryhmitellään salkuiksi perustuen samankaltaisiin riskeihin ja yhdessä hallinnointiin. Vakuutus sopimukset arvostetaan vakuutus sopimusryhmätasolla, joka muodostetaan vakuutusluokan, asiakasryhmän ja kohorttivuoden avulla. Sopimukset ryhmitellään edelleen niiden voitollisuuden perusteella, ja jos sopimusryhmä on tappiollinen heti alussa tai olemassa oleva ryhmä kääntyy tappiolliseksi, kirjataan tappio heti tulosvaikutteisesti.

Vakuutus sopimukset, joihin ei sisälly suoraa oikeutta sopimuksen ylijäämästä, arvostetaan yleisellä arvostusmallilla (GMA). Vakuutus sopimukset, joihin sisältyy suora oikeus sopimuksen ylijäämään, arvostetaan muuttuvaan palkkioon perustuvalla lähestymistavalla (VFA). Sopimusryhmän tuotto esitetään tuloslaskelmassa rivillä vakuutuspalvelutuotto, ja se muodostuu seuraavien komponenttien arvostamisesta; vastaiset rahavirrat, muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskeva riskioikaisu sekä palvelumarginaali. Sopimusryhmään liittyvät kuluerät esitetään rivillä vakuutuspalvelukulut. Taseessa sopimukseen liittyvät vastaiset rahavirrat esitetään nettona ja ryhmitellään joko taseen vakuutus sopimusvelkoihin tai -varoihin salkkutasolla. Nykyiseen tuloslaskelman kululajipohjaiseen esittämistapaan tulee muutos, sillä IFRS 17:n myötä osuus henkilöstökuluista, poistoista ja liiketoiminnan muista kuluista sisällytetään IFRS 17 -vakuutusvelan laskentaan ja esitetään erässä vakuutuspalvelukulut.

OP Ryhmä on tehnyt laatimisperiaatteita koskevat seuraavat merkittävät valinnat:

- Kauden vakuutukseen liittyvien rahoitustuottojen tai -kulujen esittäminen tulosvaikutteisesti, diskonttauskäyrät johdetaan riskittömän koron ja vakuutus sopimusten ominaisuuksista riippuvan likviditeetti-preemion summana, pitkät korot ekstrapoloituen. Vastaavasti vakuutusvelkaan liittyvät sijoitukset uudelleen luokitellaan niin, että niiden käypä arvo esitetään tulosvaikutteisesti
- Riskin pienentämisen vaihtoehtoa käytetään tiettyihin VFA-arvostusmallin sopimuksiin, joita suojataan korkotaseen markkinariskien hallinnan tavoitteen ja strategian mukaisesti
- Cost of Capital -menetelmää käytetään riskioikaisun määrittämisessä.

IFRS 17 -siirtymässä OP-Henkivakuutuksen myöntämiin vakuutus sopimuksiin sovelletaan käyvän arvon siirtymätapaa kaikille IFRS 17:n piiriin kuuluville ja siirtymäpäivänä voimassa oleville sopimuksille. Kaikki sopimukset ryhmitellään kantakohtaisesti yhteen siirtymäkohorttiin. Täysin takautuva lähestymistapa on ensisijainen siirtymämalli, mutta sitä pitää pystyä soveltamaan ilman jälkiviisautta liittyen mm. dataan koskien ennen siirtymää tapahtuneisiin saatuihin ja maksettaviin rahavirtoihin, niiden estimaatteihin ja muutoksiin eriteltyinä jokaiselle vakuutus sopimusryhmälle sopimusten alkamisvuosi huomioiden.

Pohjola Vakuutuksen myöntämiin vakuutus sopimuksiin sovelletaan mukautettua takautuvaa siirtymätapaa kaikille tyypillisille vakuutus sopimuksille, jotka ovat kestoltaan lyhyitä, yleensä vuoden tai joskus muutaman vuoden mittaisia sopimuksia. Mukautusta käytetään erityisesti jo toteutuneiden kassavirtojen oikaisemiseen sekä diskonttokoron määritykseen. Pohjola Vakuutuksella ei ole kaikilta osin käytettävissä täydellistä dataa täysin takautuvan lähestymistavan soveltamiseksi, joten näiden osalta sovelletaan standardin sallimaa mukautettua takautuvaa siirtymätapaa tilanteissa, joissa pystytään kuitenkin käyttämään järkevää ja perusteltavissa olevaa informaatiota, joka on saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia ja ponnisteluja. Mukautetun takautuvan siirtymätavan lopputulokset tulevat vastaamaan hyvin lähelle täysin takautuvan lähestymistavan lopputuloksia.

IFRS 17 -siirtymän vaikutuksena OP Ryhmän oma pääoma 1.1.2022 laskee 200–350 miljoonaa euroa. RaVa-laskennassa käytetään Solvenssi II -arvostuksia, joten tämä muutos OP Ryhmän omaan pääomaan ei vaikuta RaVa-tunnuslukuun.

3. TLTRO III -rahoituksen efektiivinen korko

Efektiivinen korko on laskettu TLTRO-rahoitukselle perustuen johdon arvioon nettoluotonannon kriteerien täyttymisestä tarkastelujaksolla. Jos tähän johdon arvioon tulee myöhemmin muutoksia, käsitellään ne lainan kirjanpitoarvon muutoksina. Lainan bruttomääräinen kirjanpitoarvo lasketaan uudelleen siten, että se vastaa uudelleen arvioitujen rahavirtojen nykyarvoa, joka on määritetty diskonttaamalla käyttäen lainan alkuperäistä efektiivistä korkoa. Tästä syntyvä oikaisu kirjataan tulosvaikutteisesti.

Liite 2. Segmenttiraportointi

Segmenttikohtaiset tiedot

Tulos tammi-kesäkuu 2022, milj. €	Vähittäis- pankki	Yritys- pankki	Vakuutus	Ryhmä- toiminnot	Konserni- eliminoinnit	OP Ryhmä
Korkokate	485	214	-2	-35	13	675
josta sisäiset nettotulokset ennen veroja		-21		21		
Vakuutuskate			393		-10	383
Nettopalkkiotuotot	397	83	38	0	-4	515
Sijoitustoiminnan nettotuotot	5	7	-170	7	38	-113
Liiketoiminnan muut tuotot	18	11	31	342	-357	46
Tuotot yhteensä	905	315	290	314	-320	1 505
Henkilöstökulut	230	46	75	101	-1	451
Poistot ja arvonalentumiset	24	5	26	56	-1	110
Liiketoiminnan muut kulut	374	122	131	182	-369	440
Kulut yhteensä	628	173	232	339	-371	1 001
Saamisten arvonalentumiset	-60	-40	0	0	0	-100
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-81	-10	-11			-102
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)			157		0	157
Tulos ennen veroja	136	91	205	-24	52	459

Yrityspankin ja Vähittäispankin välisten johdannaissopimusten markkinamuutoksista johtuva arvonmuutos eliminoidaan konsernissa.

Tulos tammi-kesäkuu 2021, milj. €	Vähittäis- pankki	Yritys- pankki	Vakuutus	Ryhmä- toiminnot	Konserni- eliminoinnit	OP Ryhmä
Korkokate	474	203	-1	-46	11	641
josta sisäiset nettotulokset ennen veroja		-2		2		
Vakuutuskate			335		-9	326
Nettopalkkiotuotot	376	98	40	1	-3	512
Sijoitustoiminnan nettotuotot	2	95	184	8	-34	255
Liiketoiminnan muut tuotot	19	50	2	343	-372	43
Tuotot yhteensä	871	446	561	306	-407	1 777
Henkilöstökulut	225	48	81	108	-1	460
Poistot ja arvonalentumiset	26	7	29	67	-1	128
Liiketoiminnan muut kulut	356	118	130	182	-383	403
Kulut yhteensä	607	173	240	357	-385	991
Saamisten arvonalentumiset	-47	12	0	0	0	-35
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-79	-9	-10			-98
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)			-91			-91
Tulos ennen veroja	138	276	220	-51	-23	561

Yrityspankin ja Vähittäispankin välisten johdannaissopimusten markkinamuutoksista johtuva arvonmuutos eliminoidaan konsernissa.

Tase 30.6.2022, mlj. €	Vähittäis- pankki	Yritys- pankki	Vakuutus	Ryhmä- toiminnot	Konserni- eliminoinnit	OP Ryhmä
Käteiset varat	54	196		26 784		27 034
Saamiset luottolaitoksilta	28 790	235	1 758	13 916	-43 812	888
Johdannaissopimukset	711	4 351	53	270	-1 649	3 737
Saamiset asiakkailta	71 137	27 027		417	-383	98 198
Sijoitusomaisuus	574	567	8 448	22 572	-10 565	21 596
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat			11 522			11 522
Aineettomat hyödykkeet	28	184	219	205	539	1 175
Aineelliset hyödykkeet	299	4	7	144	-5	450
Muut varat	455	694	1 218	664	-170	2 861
Verosaamiset	95	1	86	22	39	244
Varat yhteensä	102 144	33 261	23 312	64 993	-56 005	167 705
Velat luottolaitoksille	11 821	296	66	42 142	-41 376	12 950
Johdannaissopimukset	969	4 179	45	237	-1 764	3 666
Velat asiakkaille	63 812	13 819		2 476	-2 505	77 603
Vakuutusvelka			8 257			8 257
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitusopimuksista			11 588			11 588
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	17 039	1 385		19 483	-4 726	33 180
Varaukset ja muut velat	820	1 150	413	1 887	-83	4 187
Verovelat	470	3	169	328	30	1 000
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			380	1 431	-380	1 431
Velat yhteensä	94 931	20 831	20 918	67 985	-50 803	153 862
Oma pääoma						13 843
Tase 31.12.2021, mlj. €						
Käteiset varat	57	183	0	32 606		32 846
Saamiset luottolaitoksilta	26 228	138	1 908	13 950	-41 683	541
Johdannaissopimukset	324	3 441	85	271	-653	3 467
Saamiset asiakkailta	70 952	25 666	0	580	-251	96 947
Sijoitusomaisuus	624	492	9 472	21 714	-9 356	22 945
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat			13 137			13 137
Aineettomat hyödykkeet	27	189	768	234	-5	1 212
Aineelliset hyödykkeet	299	4	13	137	-7	446
Muut varat	397	567	988	827	-360	2 419
Verosaamiset	48	0	26	19	49	141
Myytavänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät			8			8
Varat	98 957	30 679	26 405	70 337	-52 267	174 110
Velat luottolaitoksille	12 196	111	68	43 439	-39 163	16 650
Johdannaissopimukset	285	2 553	27	117	-715	2 266
Velat asiakkaille	62 222	15 448		2 801	-2 573	77 898
Vakuutusvelka			8 773			8 773
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitusopimuksista			13 210			13 210
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	16 420	1 406		21 355	-4 286	34 895
Varaukset ja muut velat	707	776	430	1 454	-232	3 134
Verovelat	471	11	226	399	1	1 109
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			380	1 994	-392	1 982
Myytavänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat			8			8
Velat	92 301	20 304	23 123	71 559	-47 360	159 926
Oma pääoma						14 184

Liite 3. Korkokate

Milj. €	1-6/2022	1-6/2021	4-6/2022	4-6/2021
Korkotuotot				
Saamiset luottolaitoksilta	0	0	0	0
Saamiset asiakkailta				
Lainat	650	611	334	312
Rahoitusleasingsaamiset	14	16	7	8
Arvoltaan alentuneet lainat ja muut sitoumukset				
Yhteensä	664	627	342	321
Saamistodistukset				
Arvostettava käypään arvoon tulosvaikutteisesti	0	0	0	0
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	26	26	14	13
Jaksettu hankintameno	0	0	0	0
Yhteensä	26	26	14	13
Johdannaissopimukset				
Käyvän arvon suojaus	-75	-71	-42	-36
Rahavirran suojaus	24	25	12	13
Rahavirran suojauksen tehoton osuus	-14	-2	-6	-1
Yhteensä	-65	-49	-36	-24
Velat luottolaitoksille				
Negatiiviset korot	36	31	14	20
Velat asiakkaille				
Negatiiviset korot	21	16	10	8
Muut	9	6	5	0
Yhteensä	691	658	348	338
Korkokulut				
Velat luottolaitoksille	-3	0	0	0
Velat asiakkaille	7	7	5	3
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	61	76	32	35
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomalainat	0	0	0	0
Muut	19	30	7	15
Yhteensä	19	30	7	15
Johdannaissopimukset				
Käyvän arvon suojaus	-133	-135	-68	-66
Muut	-13	-19	-8	-9
Yhteensä	-146	-154	-76	-75
Saamiset luottolaitoksilta				
Negatiiviset korot	67	52	32	30
Muut	4	2	2	1
Yhteensä	8	14	2	9
Korkokate ilman suojauslaskennan arvostuseriä	683	644	346	329
Suojaavat johdannaiset	-191	-120	-67	-37
Suojauskohteiden arvonmuutokset	183	116	63	32
Korkokate yhteensä	675	641	341	324

Liite 4. Vakuutuskate

Milj. €	1-6/2022	1-6/2021	4-6/2022	4-6/2021
Vahinkovakuutusmaksutuotot, netto				
Vakuutusmaksutulo	1 018	977	321	300
Jälleenvakuuttajien osuus	6	-5	5	8
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-261	-253	71	68
Jälleenvakuuttajien osuus	24	23	5	4
Yhteensä	786	743	403	380
Vahinkovakuutuskorvaukset, netto				
Maksetut korvaukset	-516	-430	-257	-208
Jälleenvakuuttajien osuus	21	13	10	6
Korvausvastuun muutos	36	-32	64	-35
Jälleenvakuuttajien osuus	40	20	26	21
Yhteensä	-419	-429	-157	-217
Vahinkovakuutuksen muut erät	-2	-3	-1	-1
Henkivakuutuksen riskiliike	18	15	7	8
Vakuutuskate yhteensä	383	326	252	170

Liite 5. Nettopalkkiotuotot

Tammī-kesäkuu 2022, milj. €	Vähittäis- pankki	Yritys- pankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	OP Ryhmä	4-6/2022
Palkkiotuotot							
Luotonanto	56	23		0	0	79	39
Talletukset	10	2		0	0	12	6
Maksuliike	144	16		5	-5	159	81
Arvopapereiden välitys	5	13			-5	13	5
Arvopapereiden liikkeeseenlasku	0	3		0	0	3	2
Rahastopalkkiot	24	121	43	0	-56	132	65
Omaisuu denhoito	14	14		1	-7	22	10
Lainopilliset palvelut	14	0			0	14	8
Takaukset	6	6		0	0	12	6
Asunnonvälitys	37				0	37	19
Vakuutusten välitys	55		20		-39	36	6
Henkivakuutuksen kuormitustulo			43			43	21
Terveys- ja hyvinvointipalvelut			1		0	1	
Muut	50	4	0	2	-48	8	3
Yhteensä	416	203	108	7	-160	574	273
Palkkiokulut							
Luotonanto	0	1		0	-1	0	0
Maksuliike	14	1	1	1	-4	12	7
Arvopapereiden välitys		2	0	0	0	2	1
Arvopapereiden liikkeeseen lasku	0	1		0	-1	0	0
Rahastot		56	0		-56	0	0
Omaisuu denhoito		5	0	2	0	7	3
Takaukset		0				0	0
Vakuutusten välitys	-3		69		-39	27	12
Terveys- ja hyvinvointipalvelut			0		0	0	
Muut	8	53		4	-55	10	7
Yhteensä	19	119	70	7	-156	59	30
Nettopalkkiotuotot yhteensä	397	83	38	0	-4	515	243

Tammi-kesäkuu 2021, milj. €	Vähittäis- pankki	Yritys- pankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	OP Ryhmä	4-6/2021
Palkkiotuotot							
Luotonanto	51	24		0	-1	74	35
Talletukset	10	2		0	0	12	6
Maksuliike	136	21		7	-6	158	79
Arvopapereiden välitys	6	16			-6	16	7
Arvopapereiden liikkeeseenlasku		5			0	5	2
Rahastopalkkiot	22	120	45	0	-55	132	67
Omaisuudenhoito	12	14		0	-6	20	10
Lainopilliset palvelut	12	0			0	12	6
Takaukset	5	7		0	0	12	6
Asunnonvälitys	38				0	38	20
Vakuutusten välitys	61		18		-41	38	7
Henkivakuutuksen kuormitustulo			43			43	21
Terveys- ja hyvinvointipalvelut			6		0	6	3
Muut	38	2		0	-37	3	2
Yhteensä	393	210	112	7	-153	570	273
Palkkiokulut							
Luotonanto	0	0		0	0	0	0
Maksuliike	11	3	1	1	-5	11	6
Arvopapereiden välitys		2	0	0	0	2	1
Arvopapereiden liikkeeseen lasku	0	1		0	-1	0	0
Rahastot		55	0		-55	0	0
Omaisuudenhoito		6	0	1	0	6	3
Takaukset		0				0	0
Vakuutusten välitys	-3		66		-38	25	12
Terveys- ja hyvinvointipalvelut			2		0	2	1
Muut	8	44	0	4	-46	10	6
Yhteensä	16	112	69	7	-146	57	31
Nettopalkkiotuotot yhteensä	376	98	43	1	-6	512	242

Liite 6. Sijoitustoiminnan nettotuotot

Milj. €	1-6/2022	1-6/2021	4-6/2022	4-6/2021
Käypään arvoon mulden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien nettotuotot				
Saamistodistukset				
Korkotuotot	20	19	10	9
Muut tuotot ja kulut	-2	-1	-1	0
Myyntivoitot ja -tappiot	-1	9	-7	0
Valuutta-arvostusvoitot ja -tappiot	7	7	5	-3
Arvon alentumiset ja niiden peruutukset*	-1	2	1	0
Yhteensä	23	37	9	6
* Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) vakuutustoiminnan saamistodistuksista				
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot				
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat				
Saamistodistukset				
Korkotuotot ja -kulut	2	2	1	1
Arvostusvoitot ja -tappiot	-21	-2	-11	0
Yhteensä	-19	0	-10	1
Osakkeet ja osuudet				
Arvostusvoitot ja -tappiot	4	5	-3	5
Osingot ja voitto-osuudet	1	0	0	-1
Yhteensä	5	5	-3	4
Johdannaiset				
Korkotuotot ja -kulut	0	19	-6	8
Arvostusvoitot ja -tappiot	-338	-94	-185	24
Yhteensä	-338	-75	-191	33
Yhteensä	-353	-70	-203	37
Rahoitusvarat, jotka on arvostettava käypään arvoon tulosvaikuttavasti				
Saamistodistukset				
Korkotuotot ja -kulut	10	9	5	5
Arvostusvoitot ja -tappiot	-2	-27	-8	2
Yhteensä	7	-19	-3	6
Osakkeet ja osuudet				
Arvostusvoitot ja -tappiot	-158	152	-105	50
Osingot ja voitto-osuudet	53	42	20	14
Yhteensä	-104	194	-85	64
Yhteensä	-97	175	-88	70
Rahoitusvarat, jotka on nimenomaisesti luokiteltu käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavaksi				
Saamistodistukset				
Korkotuotot	10	12	5	6
Arvostusvoitot ja -tappiot	-196	-38	-102	-7
Yhteensä	-186	-26	-97	-1
Osakkeet ja osuudet				
Arvostusvoitot ja -tappiot	-18	11	-12	2
Osingot ja voitto-osuudet	5	3	3	2
Yhteensä	-13	13	-8	5
Johdannaiset				
Arvostusvoitot ja -tappiot	1	-9	2	-7
Yhteensä	1	-9	2	-7
Yhteensä	-198	-22	-104	-4
Yhteensä käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot	-647	83	-395	104

Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

Vuokratuotot	26	25	12	12
Arvostusvoitot ja -tappiot	19	-6	-5	-5
Vastike- ja hoitokulut	-19	-19	-9	-10
Muut	0	1	0	0
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot yhteensä	26	1	-2	-2

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavien nettotuotot**Lainat ja muut saamiset**

Korkotuotot	4	4	1	2
Korkokulut	-2	-1	-1	-1
Myyntivoitot ja -tappiot				
Arvon alentumiset ja niiden peruutukset	-1	3	0	2
Lainat ja muut saamiset yhteensä	1	5	1	3

Vahinkovakuutuserät

Diskonnttauksen purkautuminen, vahinkovakuutukset	-9	-9	-5	-4
---	----	----	----	----

Henkivakuutuserät

Korkohyvitykset asiakkaiden vakuutussäästöille	-38	-40	-19	-20
Korkotäydennysten muutos	235	100	120	16
Muut vakuutustekniset erät**	281	65	155	-5
Yhteensä	478	125	256	-9

** Muut vakuutustekniset erät sisältää muiden vakuutusteknistien varausten kuin korkotäydennysten muutokset.

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Käyvän arvon menetelmällä käsiteltävät	13	9	1	8
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävät	3	4	3	3
Yhteensä	16	13	5	11

Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä

-113	255	-131	109
-------------	------------	-------------	------------

Liite 7. Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	1-6/2022	1-6/2021	4-6/2022	4-6/2021
ICT-kulut				
Tuotanto	113	114	57	52
Kehittäminen	72	58	38	29
Toimitilat	26	24	13	12
Viranomais- ja tilintarkastusmaksut	72	56	6	8
Ostetut palvelut	57	56	29	29
Tietoliikenne	15	16	8	9
Markkinointi	16	12	10	7
Yhteiskuntavastuu	8	4	5	2
Vakuutus- ja varmuuskulut	3	4	2	3
Muut	58	59	33	31
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	440	403	201	181

Milj. €	1-6/2022	1-6/2021	4-6/2022	4-6/2021
Kehittämismenot				
Kehittämisen ICT-kulut	72	58	38	29
Oman työn osuus	32	32	16	16
Kehittämisen kulut tuloslaskelmalla yhteensä	104	90	54	45
Aktivoidut ICT-menot	39	40	20	19
Aktivoitavien siirto/henk.kulut	8	8	4	4
Aktivoidut kehittämismenot yhteensä	47	48	25	23
Kehittämismenot yhteensä	151	139	78	68
Poistot ja arvonalentumiset	78	88	38	44

Liite 8. Saamisten arvonalentumiset

Milj. €	1-6/2022	1-6/2021	4-6/2022	4-6/2021
Luotto- ja takaustappioiden poistetut saamiset	44	56	33	18
Palautukset poistetuista saamisista	-7	-5	-4	-3
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä	63	-16	-12	-3
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamistodistuksista*	0	0	0	0
Saamisten arvonalentumiset yhteensä	100	35	17	13

* Vakuustoitominnan saamistodistusten odotettavissa olevat luottotappiot esitetään sijoitustoiminnan nettotuotoissa.

Luottoriskille alttilina olevat vastuut ja niiden tappiota koskeva vähennyserä

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvalheittain 30.6.2022

Vastuut	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Vastuut yhteensä
		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet			
Milj. €						
Saamiset aslakkailta (brutto)						
Vähittäispankki	62 861	7 682	32	7 714	2 183	72 758
Yrityspankki	26 221	1 806	173	1 979	536	28 737
Saamiset aslakkailta yhteensä	89 082	9 488	205	9 693	2 719	101 494
Taseen ulkopuoliset nostovarot ja limiitit						
Vähittäispankki	6 641	308	5	313	34	6 988
Yrityspankki	8 887	381	79	460	65	9 412
Nostovarot ja limiitit yhteensä	15 528	689	84	773	99	16 400
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset						
Vähittäispankki	3 421	47		47	23	3 491
Yrityspankki	7 352	476		476	94	7 922
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	10 773	523		523	117	11 412
Saamistodistukset						
Ryhmätoiminnot	13 082	34		34		13 116
Vakuutus	4 220	37		37	9	4 266
Saamistodistukset yhteensä	17 302	71		71	9	17 382
Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut yhteensä	132 685	10 772	289	11 060	2 944	146 689

Tappiota koskeva vähennyserä arvonalentumisvalheittain 30.6.2022

Taseessa olevat vastuut sekä taseen ulkopuoliset nostovarot ja limiitit*	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä
		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet			
Milj. €						
Saamiset aslakkailta						
Vähittäispankki	-19	-88	-2	-90	-331	-440
Yrityspankki	-26	-18	-6	-24	-270	-320
Saamiset aslakkailta yhteensä	-45	-106	-8	-114	-601	-760
Taseen ulkopuoliset sitoumukset**						
Vähittäispankki	0	-1		-1	-2	-4
Yrityspankki	-2	-3		-3	-31	-36
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	-3	-3		-3	-34	-40
Saamistodistukset***						
Ryhmätoiminnot	-1	-1		-1		-2
Vakuutus	-8	-1		-1	-6	-15
Saamistodistukset yhteensä	-9	-2		-2	-3	-17
Yhteensä	-57	-111	-8	-119	-638	-816

* Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää.

** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tase-erään varaukset ja muut velat.

*** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan käyvän arvon rahastoon muun laajan tuloksen eriin.

Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenveto tappiota koskevasta vähennyserästä suhteessa vastuun määrään arvonalentumisvaiheittain. Kattavuusasteella kuvataan tappiota koskevan vähennyserän suhteellista osuutta vastuun määrästä.

Yhteenveto ja tunnusluvut 30.6.2022	Valhe 1	Valhe 2		Valhe 3		
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet	Yhteensä	Yhteensä	
Saamiset asiakkailta; taseen ja taseen ulkopuoliset erät						
Vähittäispankki	72 923	8 038	37	8 074	2 240	83 237
Yrityspankki	42 461	2 663	252	2 915	695	46 070
Tappiota koskeva vähennyserä						
Vähittäispankki	-20	-89	-2	-90	-334	-444
Yrityspankki	-28	-21	-6	-27	-301	-356
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Vähittäispankki	-0,03 %	-1,10 %	-4,84 %	-1,12 %	-14,90 %	-0,53 %
Yrityspankki	-0,07 %	-0,78 %	-2,47 %	-0,92 %	-43,31 %	-0,77 %
Saamiset asiakkailta; taseen ja taseen ulkopuoliset erät yhteensä	115 383	10 700	289	10 989	2 935	129 307
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-47	-109	-8	-117	-635	-799
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,04 %	-1,02 %	-2,77 %	-1,07 %	-21,63 %	-0,62 %
Saamistodistukset kirjanpitoarvo						
Ryhmätoiminnot	13 082	34		34		13 116
Vakuutus	4 220	37		37	9	4 266
Tappiota koskeva vähennyserä						
Ryhmätoiminnot	-1	-1		-1		-2
Vakuutus	-8	-1		-1	-6	-15
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Ryhmätoiminnot	-0,01 %	-1,74 %		-1,74 %		-0,02 %
Vakuutus	-0,19 %	-3,79 %		-3,79 %	-60,26 %	-0,35 %
Saamistodistukset yhteensä	17 302	71		71	9	17 382
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-9	-2		-2	-6	-17
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,05 %	-2,81 %		-2,81 %	-60,26 %	-0,10 %

Odottavissa olevien luottotappioiden laskennan piirilin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain 31.12.2021

Vastuut	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Vastuut yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet			
Milj. €						
Saamiset asiakkailta (brutto)						
Vähittäispankki	61 835	7 608	8	7 615	2 095	71 545
Yrityspankki	24 673	1 058	247	1 304	508	26 486
Saamiset asiakkailta yhteensä	86 508	8 665	254	8 919	2 603	98 031
Taseen ulkopuoliset nostovarot ja limiitit						
Vähittäispankki	6 445	277	10	286	36	6 767
Yrityspankki	4 279	190	88	278	75	4 631
Nostovarot ja limiitit yhteensä	10 724	466	98	564	110	11 398
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset						
Vähittäispankki	3 397	46		46	16	3 458
Yrityspankki	7 196	121		121	78	7 396
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	10 593	166		166	94	10 854
Saamistodistukset						
Ryhmätoiminnot	13 160	31		31		13 191
Vakuutus	4 180	36		36	7	4 223
Saamistodistukset yhteensä	17 340	67		67	7	17 414
Odottavissa olevien luottotappioiden laskennan piirilin kuuluvat vastuut yhteensä	125 165	9 365	352	9 717	2 815	137 697

Tapplota koskeva vähennyserä arvonalentumisvalheittain 31.12.2021

Taseessa olevat vastuut sekä taseen ulkopuolliset nostovarajat ja Ilmlittit*	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Tapplota koskeva vähennyserä yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet			
Milj. €						
Saamiset aslakkailta						
Vähittäispankki	-19	-59	-2	-61	-319	-398
Yrityspankki	-23	-23	-2	-25	-269	-317
Saamiset aslakkailta yhteensä	-42	-82	-4	-86	-588	-715
Taseen ulkopuolliset sitoumukset**						
Vähittäispankki	-1	-1		-1	-1	-2
Yrityspankki	-3	-3		-3	-14	-20
Taseen ulkopuolliset sitoumukset yhteensä	-4	-3		-3	-15	-22
Saamistodistukset***						
Ryhmätoiminnot	-2	-1		-1		-2
Vakuutus	-7	-2		-2	-3	-12
Saamistodistukset yhteensä	-8	-2		-2	-3	-14
Yhteensä	-54	-87	-4	-91	-606	-751

* Tapplota koskeva vähennyserä kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää.

** Tapplota koskeva vähennyserä kirjataan tase-erään varaukset ja muut velat.

*** Tapplota koskeva vähennyserä kirjataan käyvän arvon rahastoon muun laajan tuloksen eriin.

Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenveto tapplota koskevasta vähennyserästä suhteessa vastuun määrään arvonalentumisvaiheittain. Kattavuusasteella kuvataan tapplota koskevan vähennyserän suhteellista osuutta vastuun määrästä.

Yhteenveto ja tunnusluvut 31.12.2021	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet			
Saamiset aslakkailta; taseen ja taseen ulkopuolliset erät						
Vähittäispankki	71 676	7 930	17	7 947	2 146	81 770
Yrityspankki	36 149	1 368	335	1 703	661	38 513
Tapplota koskeva vähennyserä						
Vähittäispankki	-20	-59	-2	-61	-319	-400
Yrityspankki	-26	-25	-2	-27	-283	-337
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Vähittäispankki	-0,03 %	-0,75 %	-12,91 %	-0,77 %	-14,87 %	-0,49 %
Yrityspankki	-0,07 %	-1,85 %	-0,63 %	-1,61 %	-42,83 %	-0,88 %
Saamiset aslakkailta; taseen ja taseen ulkopuolliset erät yhteensä	107 825	9 298	352	9 650	2 808	120 283
Tapplota koskeva vähennyserä yhteensä	-46	-85	-4	-89	-603	-737
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,04 %	-0,91 %	-1,23 %	-0,92 %	-21,46 %	-0,61 %
Saamistodistukset kirjanpitoarvo						
Ryhmätoiminnot	13 160	31		31		13 191
Vakuutus	4 180	36		36	7	4 223
Tapplota koskeva vähennyserä						
Ryhmätoiminnot	-2	-1		-1		-2
Vakuutus	-7	-2		-2	-3	-12
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Ryhmätoiminnot	-0,01 %	-2,00 %		-2,00 %		-0,02 %
Vakuutus	-0,16 %	-4,16 %		-4,16 %	-49,03 %	-0,28 %
Saamistodistukset yhteensä	17 340	67		67	7	17 414
Tapplota koskeva vähennyserä yhteensä	-8	-2		-2	-3	-14
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,05 %	-3,17 %		-3,17 %	-49,03 %	-0,08 %

Alla olevassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvien vastuiden muutos arvonalentumisvaiheittain 1–6/2022 aikana seuraavien tekijöiden vaikutuksesta:

Saamiset aslakkailta ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
Saamiset aslakkailta; taseen- ja taseen ulkopuoliset erät 1.1.2022	107 825	9 650	2 808	120 283
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset	-4 818	4 705		-113
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset	-303		286	-17
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	2 659	-2 798		-139
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset		-455	433	-21
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	77		-80	-3
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset		179	-184	-5
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	14 167	350	66	14 582
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-8 209	-519	-234	-8 961
Vaihe pysynyt samana, ml. lyhennykset	3 985*	-123	-125	3 737
Lopulliseksi luottotappioksi kirjatut			-35	-36
Saamiset aslakkailta; taseen- ja taseen ulkopuoliset erät 30.6.2022	115 383	10 989	2 934	129 307

* Vaiheen 1 positiivinen nettomuutos liittyy taseen ulkopuolisten limiittien korotuksiin.

Alla olevassa taulukossa esitetään tappiota koskevan vähennyserän muutos arvonalentumisvaiheittain 1–6/2022 aikana.

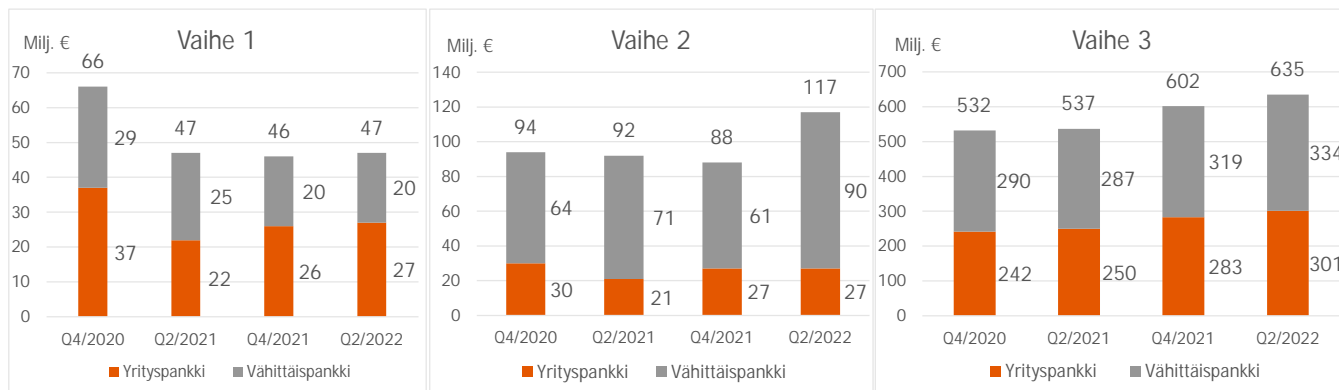
Saamiset aslakkailta ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko volmassa-oloalka	Koko volmassa-oloalka	
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2022	46	89	603	737
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-4	29		26
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-3		64	61
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	2	-14		-12
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-11	46	35
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2	0		-8	-7
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1		3	-17	-14
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	6	4	10	20
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-6	-9	-34	-49
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	7	24	-4	27
Muutokset mallioletuksissa ja metodologiassa	0	2	5	7
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennyksiin pienentymiset			-30	-30
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos	2	28	32	62
Tappiota koskeva vähennyserä 30.6.2022	47	117	635	799
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos 4-6/2022	3	-1	-15	-13

OP Ryhmä päivitti kesäkuussa 2022 lifetime EAD -mallit ja maturiteettimallin. Mallimuutokset lisäsivät OP Ryhmän odotettavissa olevia luottotappioita 7 miljoonaa euroa, mikä raportoidaan yllä olevassa taulukossa rivillä "muutokset mallioletuksissa ja metodologiassa". Lifetime EAD -malleja käytetään IFRS 9 ECL-laskennassa estimoimaan sopimuksen taseessa olevat vastuut maksukyvyttömyyshetkellä koko sopimuksen elinajalle. Maturiteettimallia käytetään IFRS 9 ECL-laskennassa estimoimaan sopimuksen elinaikaa niille henkilö- ja yritysvastuiden valmiusluotoille, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi ja joille siten ECL lasketaan koko sopimuksen elinajalta (stage 2). Maturiteettimallia käytetään henkilö- ja yritysvastuiden valmiusluotoille, sillä näillä ei ole sopimuksen mukaista päättymispäivää.

OP Ryhmä on arvioinut Venäjän Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyssodan aiheuttamia taloudellisia vaikutuksia asiakkaidensa luottoriskiin. Vaikutukset syntyvät mm. liiketoiminnan päättämisestä sekä energian, raaka-aineiden ja muiden tuotantokustannusten noususta. Tuloslaskelman saamisten arvonalentumiset kasvoivat ensimmäisellä vuosipuoliskolla 65 miljoonaa euroa 100 miljoonaan euroon (35) verrattuna vuodentakaiseen. Kasvusta suurin osa tuli Ukrainan sodan välillisistä vaikutuksista. Kasvusta 32 miljoonaa euroa koostui johdon harkintaa sisältävästä ns. "management overlay" -varauksesta kohdistuen riskillisimpiin toimialoihin eli maatalouteen, rakentamiseen, energiaan ja kuljetukseen. Ukrainan sodan vaikutuksista odotettavissa olevien luottotappioiden määrään sisältyy vielä huomattavaa epävarmuutta.

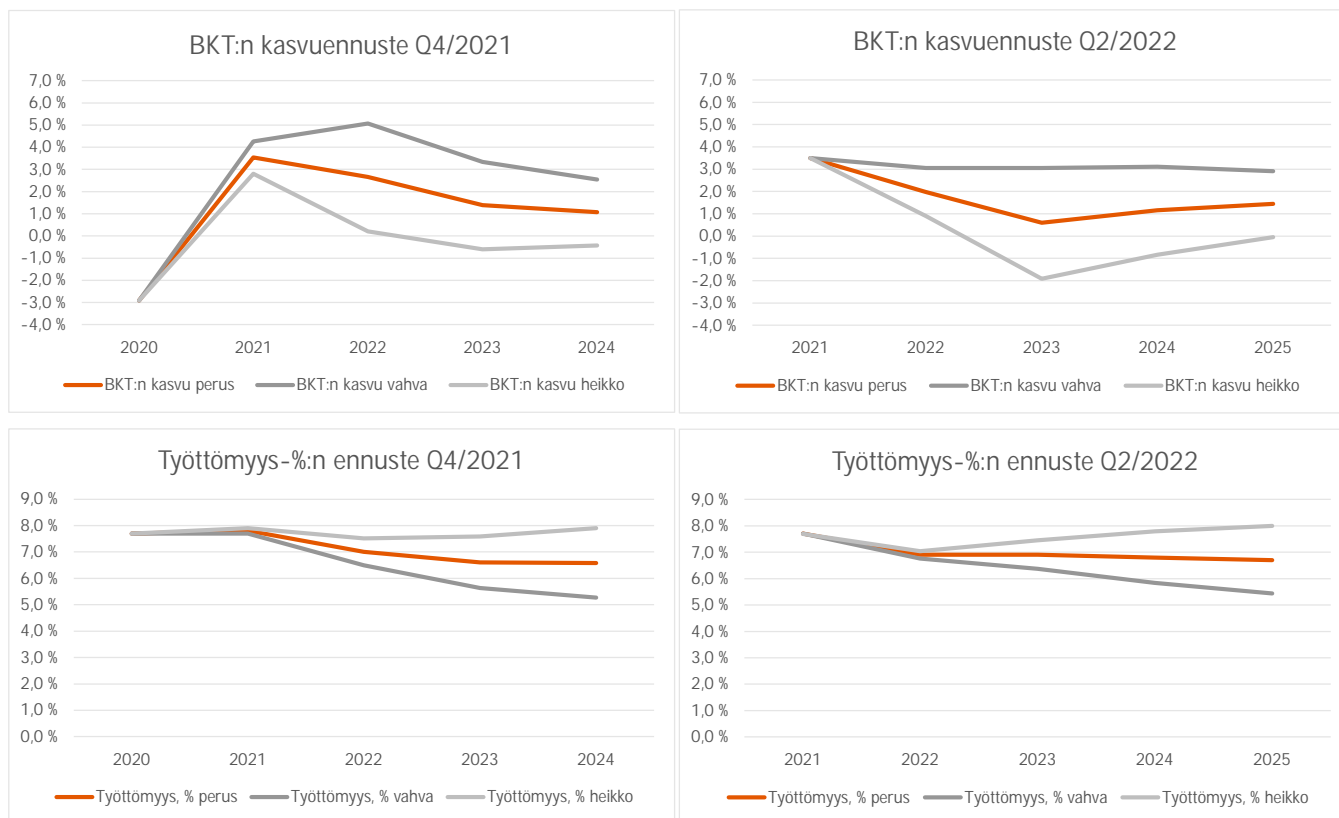
Vuoden 2021 lopussa OP Ryhmä teki 34 miljoonan euron ECL-lisävarauksen liikekiinteistövuokauksellisiin saataviin. Varauksella ennakoitiin riskillisimpien liikekiinteistöjen vakuusarvoihin päivityksestä aiheutuva ECL:n kasvua ja todennäköisiä maksukyvyttömyyksiä. Varauksella ei ole purettu Q2 2022 aikana.

Seuraavissa kaavioissa havainnollistetaan asiakassamisten odotettavissa olevien luottotappioiden kehitystä arvonalentumisvaiheittain viime vuosina. Kaavioissa näky Venäjän sotatoimien vaikutus Q2 2022 vaiheissa 2 ja 3.

ECL-laskennassa makroekonomiset tekijät päivitetään kvartaaleittain. ECL lasketaan kolmen eri skenaarion painotettuna keskiarvona. Skenaariopainot ovat olleet normaalilla tasolla eli heikko 20 %, perus 60 % ja vahva 20 %. Ensimmäisen vuosipuoliskon 2022 aikana makroekonomisten ennusteiden päivityksellä ei ollut merkittävää vaikutusta odotettavissa olevien luottotappioiden määrään.

Seuraavissa kaavioissa havainnollistetaan BKT:n ja työttömyysasteen ennusteiden muutosta.

Saamistodistukset, milj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko volmassa- oloalka	Koko volmassa- oloalka	
Taplota koskeva vähennyserä 1.1.2022	7	2	5	14
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	0	1	0	0
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	0	0	2	2
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	0	0	0	0
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		0	0	0
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0		-1	-1
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	2	0	0	2
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-1	0		-1
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	0	0	1	1
Odotettavissa olevat luottotaplot, nettomuutos	1	0	3	4
Taplota koskeva vähennyserä 30.6.2022	8	2	7	17
Odotettavissa olevat luottotaplot, nettomuutos 4-6/2022	0	0	1	1

Alla olevassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvien vastuiden muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2021 aikana seuraavien tekijöiden vaikutuksesta:

Saamiset aslakkailta ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
Saamiset aslakkailta; taseen- ja taseen ulkopuoliset erät 1.1.2021	104 895	9 203	2 587	116 685
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset	-4 982	4 660		-322
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset	-370		320	-49
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	2 370	-2 593		-223
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset		-758	696	-62
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	54		-62	-8
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset		187	-207	-20
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	27 550	862	153	28 565
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-16 322	-1 626	-342	-18 291
Vaihe pysynyt samana, ml. lyhennykset	-5 369	-279	-224	-5 872
Lopulliseksi luottotappioksi kirjatut		-6	-113	-119
Saamiset aslakkailta; taseen- ja taseen ulkopuoliset erät 31.12.2021	107 825	9 650	2 808	120 283

Alla olevassa taulukossa esitetään tappiota koskevan vähennyserän muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2021 aikana.

Saamiset aslakkailta ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko volmassa- oloalka	Koko volmassa- oloalka	
Taplota koskeva vähennyserä 1.1.2021	65	93	533	692
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-3	30		26
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-1		34	33
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	2	-13		-10
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-19	78	60
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2		5	-16	-11
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	1		-6	-5
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	15	11	27	53
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-21	-14	-55	-89
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	-16	-6	86	65
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset (netto)	2	0		2
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennystilin pienentymiset		0	-78	-78
Odotettavissa olevat luottotaplot, nettomuutos	-19	-6	70	45
Taplota koskeva vähennyserä 31.12.2021	46	89	603	737
Odotettavissa olevat luottotaplot, nettomuutos 4-6/2021	-16	1	13	-3

Saamistodistukset, milj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko volmassa- oloalka	Koko volmassa- oloalka	
Taplota koskeva vähennyserä 1.1.2021	7	3	6	16
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	0	0		0
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	0	0		0
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	2		0	2
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-2	-1	-1	-4
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	0	0	0	0
Odotettavissa olevat luottotaplot, nettomuutos	0	-1	-1	-2
Taplota koskeva vähennyserä 31.12.2021	7	2	5	14
Odotettavissa olevat luottotaplot, nettomuutos 4-6/2021	0	0	0	-1

Liite 9. Vakuutusvelka

Milj. €	30.6.2022	31.12.2021
Korvausvastuu		
Eläemuotoinen korvausvastuu	1 451	1 535
Muu korvausvastuu	1 260	1 204
Korkotäydennys (vakuutusvelan suojien arvo)	-113	-48
Yhteensä	2 598	2 691
Vakuutusmaksuvastuu	867	606
Henkivakuutuksen vakuutusvelka	4 792	5 475
Yhteensä	8 257	8 773

Liite 10. Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Milj. €	30.6.2022	31.12.2021
Sijoitussidonnaisten vakuutusten velka	4 546	5 332
Sijoitussopimukset	7 042	7 878
Yhteensä	11 588	13 210

Tilanteen 31.12.2021 erittely on oikaistu.

Liite 11. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Milj. €	30.6.2022	31.12.2021
Joukkovelkakirjalainat	9 316	10 838
Huonomman etuoikeuden luokan joukkovelkakirjalainat (SNP)	4 352	3 926
Asuntovakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bonds)	12 478	12 353
Muut		
Sijoitustodistukset	582	297
Yritystodistukset	6 513	7 539
Kaupankäynnissä omaan salkkuun sisältyvät (-)*	-62	-58
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat yhteensä	33 180	34 895

* OP Ryhmän hallussa olevat omat joukkovelkakirjalainat on netotettu velkaa vastaan.

Liite 12. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Milj. €	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet (overlay approach)	Rahavirran suojaus	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2021	109	70	203	382
Käyvän arvon muutokset	-24	113	-53	36
Tuloslaskelmaan siirretyt myyntivoitot	-11	-28		-39
Tuloslaskelmaan siirretyt arvonalennukset		5		5
Siirrot korkokatteeseen			-23	-23
Laskennalliset verot	7	-18	15	4
Päätävä tase 30.6.2021	81	142	143	365

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Milj. €	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet (overlay approach)	Rahavirran suojaus	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2022	63	164	96	323
Käyvän arvon muutokset	-401	-142	-332	-875
Tuloslaskelmaan siirretyt myyntivoitot	-13	-26		-39
Tuloslaskelmaan siirretyt arvonalennukset		11		11
Siirrot korkokatteeseen			-11	-11
Laskennalliset verot	83	31	69	183
Päätävä tase 30.6.2022	-268	39	-178	-408

Käyvän arvon rahasto ennen veroja oli -510 miljoonaa euroa (457) ja siihen liittyvä laskennallinen verosaaminen/-velka oli 102 miljoonaa euroa (-91). Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä katsauskauden aikana oli käyvän arvon rahastossa -1 miljoonaa euroa (3).

Negatiivinen käyvän arvon rahasto purkautuu omaisuuden arvonnousujen ja tulosvaikutteisten arvonalentumiskirjausten kautta.

Liite 13. Annetut vakuudet

Milj. €	30.6.2022	31.12.2021
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Pantit	1	1
Luotot (covered bondien vakuutena)	20 023	19 429
Muut	13 469	18 526
Annetut vakuudet yhteensä*	33 493	37 955
Vakuudelliset johdannaisvelat	552	744
Vakuudelliset muut velat	12 000	16 004
Asuntovakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bonds)	12 478	12 353
Yhteensä	25 030	29 101

* Lisäksi keskuspankkiin on pantattu 2,5 miljardin euron kirjanpitoarvosta joukkovelkakirjalainoja, joista 0,5 miljardia euroa on päivän sisäisen limitiin vakuutena. Joukkovelkakirjalainat ovat nostettavissa ilman keskuspankin ennakkolupaa, joten niitä ei ole esitetty yllä olevassa taulukossa.

Liite 14. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

Varat, milj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat						
	Jaksotettu hankinta-meno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavaksi	On luokiteltava käypään arvoon tulosvaikuttavasti	Suojaavat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Käteiset varat	27 034						27 034
Saamiset luottolaitoksilta	888						888
Johdannaissopimukset			2 728			1 009	3 737
Saamiset asiakkailta	98 198						98 198
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat				11 522			11 522
Saamistodistukset	1	16 457	531	1 609	348		18 945
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		1	88	205	1 577		1 871
Muut rahoitusvarat	2 913						2 913
Rahoitusvarat							165 108
Muut kuin rahoitusvarat							2 598
Yhteensä 30.6.2022	129 034	16 457	3 346	13 336	1 925	1 009	167 705
Varat, milj. €	Jaksotettu hankinta-meno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavaksi	On luokiteltava käypään arvoon tulosvaikuttavasti	Suojaavat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Käteiset varat	32 846						32 846
Saamiset luottolaitoksilta	541						541
Johdannaissopimukset			2 672			796	3 467
Saamiset asiakkailta	96 947						96 947
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat				13 137			13 137
Saamistodistukset	1	17 411	331	1 987	356		20 087
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		0	78	218	1 624		1 921
Muut rahoitusvarat	2 469						2 469
Rahoitusvarat							171 415
Muut kuin rahoitusvarat							2 695
Yhteensä 31.12.2021	132 805	17 412	3 080	15 342	1 981	796	174 110

Velat, mlj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	Muut velat	Suojaavat Johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Velat luottolaitoksille		12 950		12 950
Johdannaissopimukset	2 623		1 042	3 666
Velat asiakkaille		77 603		77 603
Vakuutusvelka		8 257		8 257
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitusopimuksista	11 588			11 588
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		33 180		33 180
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 431		1 431
Muut rahoitusvelat		3 389		3 389
Rahoitusvelat				152 063
Muut kuin rahoitusvelat				1 799
Yhteensä 30.6.2022	14 211	136 810	1 042	153 862

Velat, mlj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	Muut velat	Suojaavat Johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Velat luottolaitoksille		16 650		16 650
Johdannaissopimukset	1 933		333	2 266
Velat asiakkaille		77 898		77 898
Vakuutusvelka		8 773		8 773
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitusopimuksista	13 210			13 210
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		34 895		34 895
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 982		1 982
Muut rahoitusvelat		2 581		2 581
Rahoitusvelat				158 256
Muut kuin rahoitusvelat				1 670
Yhteensä 31.12.2021	15 143	142 780	333	159 926

Yleiseen liikkeeseen laskettuihin velkakirjoihin sisältyvät joukkovelkakirjalainat on arvostettu kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenoon. Näille velkakirjoille markkinoilta saatavilla olevan informaation ja vakiintuneiden arvostusmenetelmien avulla arvioitu käypä arvo kesäkuun lopussa oli n. 1 639 (337) miljoonaa euroa kirjanpitoarvoa pienempi (suurempi). Huonommalla etuoikeudella olevat velat on arvostettu jaksotettuun hankintamenoon. Näiden käyvät arvot ovat jaksotettua hankintamenoa suuremmat, mutta luotettavien käypien arvojen määrittämiseen liittyy epävarmuutta.

Liite 15. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti

Varojen käyvät arvot 30.6.2022, mlj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	814	319	738	1 870
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	1 413	794	280	2 487
Sijoitussidonnaiset sopimukset	7 648	3 874		11 522
Johdannaissopimukset	9	3 647	81	3 737
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	13 208	2 218	1 031	16 457
Rahoitusinstrumentit yhteensä	23 092	10 851	2 130	36 073
Sijoituskiinteistöt			570	570
Yhteensä	23 092	10 851	2 700	36 643

Varojen käyvät arvot 31.12.2021, mlj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	909	316	696	1 920
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	1 814	640	221	2 675
Sijoitussidonnaiset sopimukset	8 517	4 619		13 137
Johdannaissopimukset	1	3 360	106	3 467
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	14 119	2 758	534	17 411
Rahoitusinstrumentit yhteensä	25 360	11 694	1 557	38 610
Sijoituskiinteistöt			724	724
Yhteensä	25 360	11 694	2 281	39 335

Velkojen käyvät arvot 30.6.2022, milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvelat				
Sijoitussidonnaiset sopimukset	7 692	3 896		11 588
Johdannaissopimukset	4	3 597	64	3 666
Yhteensä	7 696	7 493	64	15 254

Velkojen käyvät arvot 31.12.2021, milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvelat				
Sijoitussidonnaiset sopimukset	8 565	4 645		13 210
Muut		0		0
Johdannaissopimukset	2	2 234	30	2 266
Yhteensä	8 566	6 879	30	15 476

Taso 1: Noteeratut markkinahinnat

Hierarkiatasoon 1 ryhmitellyt erät koostuvat suurimmissa pörseissä listatuista osakkeista, noteeratuista yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä pörssijohdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy toimivilta markkinoilta saatavien noteerausten perusteella.

Taso 2: Arvostusmenetelmät havainnollitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatasoon 2 luokiteltujen instrumenttien käyvä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta, tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu suurin osa OP Yrityspankki -konsernin OTC-johdannaisista sekä yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten noteeratut velkapaperit, joita ei ole luokiteltu tasolle 1.

Taso 3: Arvostusmenetelmät ei havainnollitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy erityistä epävarmuutta. Hierarkiatasoon 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Lisäksi tasolle 3 luokitellaan velkapapereita, joille noteerauksia on markkinoilla vain vähän tai ei ollenkaan. Kyseiseen tasoryhmään sisällytetään kompleksisemmat OTC-johdannaiset sekä sellaiset pitkän maturiteetin johdannaiset, joiden arvostuksessa käytettyä markkinadataa on jouduttu ekstrapoloimaan, tietyt private equity -sijoitukset, epälikvidit lainat, strukturoidut lainat ml. arvopaperistetut lainat ja strukturoidut velkakirjat sekä hedge-rahastot. Tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon.

Siirrot käyvän arvon arvostuksen tasojen välillä

Siirrot eri hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä. Siirrot tasojen välillä johtuvat pääosin käytettävissä olevien markkinanoteerausten määrästä.

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametrelhin sisältyy epävarmuutta (Taso 3)

Erittely rahoitusvaroista ja rahoitusveloista

Raholusvarat, milj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	Johdannaissopimukset	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Varat yhteensä
Avaava tase 1.1.2022	916	106	534	1 557
Tuloslaskelman nettotuotot	-189	-26	0	-214
Laajan tuloslaskelman nettotuotot			-3	-3
Hankinnat	79		4	82
Myynnit	-36			-36
Lyhennykset	-5			-5
Siirrot tasoon 3	253		608	861
Siirrot tasosta 3			-112	-112
Päättävä tase 30.6.2022	1 018	81	1 031	2 130

Raholusvelat, milj. €	Johdannaissopimukset	Velat yhteensä
Avaava tase 1.1.2022	30	30
Tuloslaskelman nettotuotot	34	34
Päättävä tase 30.6.2022	64	64

Erittely nettotuotoista tuloslaskelmaerittäin 30.6.2022

Milj. €	Korkokate	Sijoitustoiminnan nettotuotot	Laaja tuloslaskelma/ Käyvän arvon rahaston muutos	Nettotuotot tilikauden lopussa hallussa olevista varoista ja veloista
Realisoituneet nettotuotot	-191	2	0	-189
Realisoitumattomat nettotuotot	-60		-2	-62
Nettotuotot yhteensä	-250	2	-3	-251

Hierarkiatason 3 johdannaiset ovat asiakkaiden tarpeisiin strukturoituja johdannaisia, joiden markkinariski on katettu vastaavalla johdannaissopimuksella. Tulosvaikutusta avoimesta markkinariskistä ei synny. Tason 3 johdannaiset liittyvät OP Yrityspankin liikkeeseen laskemiin strukturoituihin joukkovelkakirjalainoihin, joiden tuotto määräytyy kytketty johdannaisten arvonkehityksen perusteella. Näiden kytkettyjen johdannaisten arvonmuutosta ei ole esitetty yllä olevassa taulukossa. Lisäksi tasolle 3 on luokiteltu pitkän maturiteetin johdannaisia, joiden arvostuksessa käytettyä markkinadataa on jouduttu ekstrapoloimaan.

Arvostustekijöiden muutokset

Arvostusmenetelmissä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2022 aikana.

Liite 16. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Milj. €	30.6.2022	31.12.2021
Takaukset	667	641
Takuuvastuut	2 663	2 727
Luottolupaukset	15 214	15 203
Lyhytaikaisiin kauppatahtumiin liittyvät sitoumukset	675	679
Muut*	1 133	1 378
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	20 352	20 629

* Josta vahinkovakuustoittoiminnan sitoumukset pääomarahastoihin 152 miljoonaa euroa (195)

Liite 17. Johdannaissopimukset
Johdannaiset yhteensä 30.6.2022

Milj. €	Nimellisarvot/äijellä oleva juoksu-aika			Käyvät arvot*		
	< 1 v	1–5 v	> 5 v	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset, josta	25 817	91 918	92 678	210 413	2 402	2 436
Keskusvastapuoliseltä selvitettävät	14 175	49 084	56 054	119 313	252	245
Settled-to-market (STM)	8 261	31 289	39 007	78 557	175	153
Collateralised-to-market (CTM)	5 914	17 795	17 047	40 756	78	92
Valuuttajohdannaiset	54 027	5 266	858	60 151	1 042	1 011
Osake- ja indeksisidonnaiset johdannaiset	2			2	1	
Luottojohdannaiset	22	59	11	93	0	37
Muut johdannaiset	633	569	69	1 271	109	125
Johdannaiset yhteensä	80 501	97 812	93 616	271 929	3 555	3 609

Johdannaiset yhteensä 31.12.2021

Milj. €	Nimellisarvot/äijellä oleva juoksu-aika			Käyvät arvot*		
	< 1 v	1–5 v	> 5 v	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset, josta	21 176	74 987	86 509	182 671	2 453	1 447
Keskusvastapuoliseltä selvitettävät	10 327	38 295	51 866	100 487	11	13
Settled-to-market (STM)	6 155	24 603	37 311	68 069	9	11
Collateralised-to-market (CTM)	4 171	13 692	14 554	32 418	2	3
Valuuttajohdannaiset	44 610	5 508	757	50 874	782	669
Osake- ja indeksisidonnaiset johdannaiset	2			2	0	
Luottojohdannaiset	34	783	110	926	2	35
Muut johdannaiset	260	1 744	28	2 032	104	43
Johdannaiset yhteensä	66 081	83 021	87 403	236 506	3 342	2 195

* Käyvät arvot sisältävät kertyneet korot, jotka muiden kuin kaupankäyntitaroituksessa pidettävien johdannaisten osalta esitetään taseessa muissa varoissa tai varauksissa ja muissa veloissa. Lisäksi keskusvastapuoliseltä selvitetyissä olevien johdannaisten käyvät arvot on nettoitettu taseessa.

Liite 18. Vakuutus-segmentin sijoitusten jakauma

Vahinkovakuutus	30.6.2022		31.12.2021	
	Käypä arvo*, mlj. €	%	Käypä arvo*, mlj. €	%
Sijoitusomaisuuden allokatiojakauma				
Rahamarkkinat yhteensä	465	12	596	14
Rahamarkkinasijoitukset ja talletukset**	465	12	590	14
Johdannaiset***	0	0	7	0
Joukkolainat ja korkorahastot yhteensä	2 330	62	2 555	60
Valtiot	318	8	432	10
Investment Grade	1 596	42	1 750	41
Kehittyvät markkinat ja High Yield	208	6	187	4
Strukturoidut sijoitukset****	208	6	187	4
Osakkeet yhteensä	603	16	629	15
Suomi	91	2	113	3
Kehittyneet markkinat	330	9	328	8
Kehittyvät markkinat	105	3	114	3
Käyttöomaisuus ja ei-noteeratut osakkeet	6	0	6	0
Pääomasijoitukset	71	2	69	2
Valtioneitoiset sijoitukset yhteensä	32	1	33	1
Hedge fund -rahastot	32	1	33	1
Kiinteistöinvestitukset yhteensä	326	9	473	11
Suorat kiinteistöt	147	4	301	7
Epäsuorat kiinteistöinvestitukset	178	5	172	4
Yhteensä	3 755	100	4 287	100

* Sisältää siirtyneet korot.

** Sisältää kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten markkina-arvon.

*** Johdannaisten vaikutus omaisuuslajin allokatioon (deltavasta-arvo).

**** Sisältää kiinteistövakuudelliset lainat sekä lainarahastot ja epälikvidit lainat.

Henkivakuutus	30.6.2022		31.12.2021	
	Käypä arvo*, mlj. €	%	Käypä arvo*, mlj. €	%
Sijoitusomaisuuden allokatiojakauma				
Rahamarkkinat yhteensä	644	19	748	21
Rahamarkkinasijoitukset ja talletukset**	632	19	743	20
Johdannaiset***	11	0	5	0
Joukkolainat ja korkorahastot yhteensä	1 991	60	2 126	58
Valtiot	194	6	256	7
Inflaatiolinkatut joukkovelkakirjalainat				
Investment Grade	1 454	44	1 586	44
Kehittyvät markkinat ja High Yield	162	5	121	3
Strukturoidut sijoitukset****	181	5	163	4
Osakkeet yhteensä	484	15	546	15
Suomi	73	2	91	3
Kehittyneet markkinat	260	8	283	8
Kehittyvät markkinat	80	2	98	3
Käyttöomaisuus ja ei-noteeratut osakkeet	3	0	3	0
Pääomasijoitukset	68	2	70	2
Valtioneitoiset sijoitukset yhteensä	39	1	40	1
Hedge fund -rahastot	39	1	40	1
Kiinteistöinvestitukset yhteensä	182	5	186	5
Suorat kiinteistöt	23	1	23	1
Epäsuorat kiinteistöinvestitukset	160	5	163	4
Yhteensä	3 340	100	3 646	100

* Sisältää siirtyneet korot.

** Sisältää kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten markkina-arvon.

*** Johdannaisten vaikutus omaisuuslajin allokatioon (deltavasta-arvo).

**** Sisältää kiinteistövakuudelliset lainat sekä lainarahastot ja epälikvidit lainat.

Liite 19. Lähipiiritapahtumat

OP Ryhmän lähipiiri muodostuu OP Ryhmän tilinpäätökseen yhdistellyistä yhtiöistä, osakkuusyhtiöistä, johdon avainhenkilöistä ja näiden läheisistä perheenjäsenistä sekä muista lähipiiriin kuuluvista yhtiöistä. OP Ryhmän johdon avainhenkilöihin luetaan OP Ryhmän pääjohtaja, OP Osuuskunnan johtokunnan jäsenet ja suoraan pääjohtajalle raportoivat johtajat sekä OP Osuuskunnan hallituksen puheenjohtaja, hallituksen jäsenet ja hallintoneuvoston jäsenet. Johdon avainhenkilöiden lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa johdon avainhenkilöllä tai heidän läheisellä perheenjäsenellä on määräysvalta. Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP Ryhmän henkilöstörahasto ja OP-Eläkesäätiö.

Lähipiirille myönnettyissä lainoissa noudatetaan normaaleja luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

Lähipiiriliiketoimissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia 31.12.2021 jälkeen.

Taloudellinen informaatio 2022

Osavuosisikatsaus 1.1.–30.9.2022 26.10.2022

OP-yhteenliittymän vakavaraisuustaulukot 30.6.2022 Viikko 32

OP-yhteenliittymän vakavaraisuustaulukot 30.9.2022 Viikko 44

Helsingissä 27.7.2022

OP Osuuskunta

Hallitus

Lisätiedot:

Pääjohtaja Timo Ritakallio, puh. 010 252 4500

Talous- ja rahoitusjohtaja Mikko Timonen, puh. 010 252 1325

Viestintäjohtaja Anni Hiekkanen, puh. 010 252 1989

www.op.fi